National Library
Bibliothèque Nat...
Feb 27 ...
NEW
SECTION

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1365 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 7 SESTDIENA, 1979. GADA 17. FEBRUĀRIS 29. GADS

SATURDAY, FEBRUARY 17, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Irāna zaudēta

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Irānas gadījums ir klasisks piemērs, cik neticami ātri pasaules politikas stratēģiski svarīgā telpā var notikt kardinālas pārmaiņas. Šīs pārmaiņas ir notikušas bez kādas lielvaras iejaukšanās. Par izņēmumu būtu jāuzskata vairāku autokravu ieroču slepenais transports no Irānas ziemeļu robežas uz Teherānu. Irānas uzraudzības iestādes aizturēja trīs mašīnas ar Pad. savienības un citu austrumvalstu fabrikās ražotiem modernākajiem ieročiem. Kamēr modrie irāniešu robežsargi priecājās par laikā aizturēto ieroču kontrabandu, dažus kilometrus tālāk robežu šķērsoja vēl trīs, nedaudz tālāk vēl četras automašīnas, piekrautas ar padomju ieročiem, un šis transports sasnieda Teherānu, kur to jau gaidīja sakūdītā pūļa izstieptās rokas. Pēdējās nedēļas laikā Irānas un Pad. savienības pierobežā parādījās persiski runājošu sarkanarmiešu divīzija. Iespējams, ka vajadzības gadījumā šī divīzija brālīgi palīdzēs tiem irāniešu sazvērniekiem, kuŗu ideoloģija vistuvāk stāv Maskavai.

Pilsoņu kaŗs Irānā degtu gaišās liesmās, ja armija nebūtu nolikusi ieročus, vēlēdamās ierobežot asins izliešanu. Tanī pašā laikā tūkstošiem jaunekļu un politisko fanātiķu trakoja galvaspilsētas ielās, un stāvoklis bija nonācis jau tuvu chaosam. Teherānā akreditētie diplomāti domā, ka viens no grūtākajiem jaunās valdības galva Bazargana uzdevumiem būs pūļa rokās nonākušo ieroču savākšana. Jau tagad radušās vairākas terroristu bandas, kas apkaŗo viena otru, dedzina celtnes un izlaupa veikalus. Vai pats Khomeini spēs savaldīt vaļā palaistos garus? Pirmdien valdība paziņoja par iepriekšējā premjēra Baktiāra apcietināšanu. Tai pašā laikā kāda bruņota banda mēģināja okupēt Bazargāna mītni. Asinis plūst Teherānas ielās, un bojā iet tūkstošiem nevainīgu cilvēku dzīvības. Universitātes rajonā Khomaini lojālie spēki atrodas asiņainā sadursmē ar irāniešu studentiem, kuŗu sarkanajā karogā pusmēneša vietā pretī rēgojas sirpis un āmurs.

Pirmā Bazargāna valdību pasteidzās atzīt Maskava. No rietumvalstīm pirmo kontaktu un atzišanu jaunajai Teherānas valdībai sniedza Londona. Prezidents Kārters Vašingtonā deklarēja, ka notikušās politiskās pārmaiņas Vašingtonas un Teherānas attieksmes nemainīšot. ASV nekad neesot centušās uzspiest citai valstij savu politisko doktrīnu. Prezidents nesaskatot nekādus iemeslus, kādēļ ar Khomaini valdību nevarētu pastāvēt tādas pašas attieksmes, kādas Vašingtonai bija ar Teherānu šacha Palēvī laikā. Khomaini ir vārda tiešā nozīmē padzinis amerikāņu lietpratējus un padomdevējus. Viņš pārtraucis eļļas sūtījumus uz ASV, Izraēlu un arī Dienvidafriku. Vai tiešām Džimijs Kārters nespēj aptvert,, ka Irāna amerikāņiem ir zaudēta? Kā var būt runa par sakaru uzturēšanu ar vīru, kuŗa atbalstītāji nogalinājuši daudzus amerikāņus, un bruņotās bandas revolūcijas kulminācijas dienās nepārprotami sauca: „Nāvi Kārteram!? Vai Kārters to nespēj aptvert, ka pie Irānas ziemeļu robežām Brežņevs tikai gaida īsto brīdi, lai pārņemtu savās rokās dezorganizēto Irānu? Irānas traģēdijā beidzamais vārds vēl nav teikts. Amerikāņu prestižs te jau dabūjis tik spēcīgu pļauku, ka par lielāko zaudējumu jāuzskata Vašingtonas prestiža un autoritātes mazināšanās visā pasaulē.

Vašingtonā runā, ka tieši pēdējā laikā ASV ārlietu ministra Vēnsa un Kārtera padomdevēja valsts drošības jautājumos Dr. Brzežinska attieksmes esot atkal saasinājušās.

Starptautisko sarežģījumu kamols kļūst ar katru dienu lielāks. Diemžēl, tieši laikā, kad pasaulei būtu jāzina ASV tālākās ārpolitikas vadlīnijas, Kārters ir vismazāk informētā persona šajā tik svarīgajā problēmā. Taisnības, brīvības, cilvēka tiesību un citu cēlu ideālu ietilpināšanu ASV ārpolitikas platformā neviens neņem vairs par pilnu. Tie ir ziepju burbuļi, ja aiz tiem nestāv reāls spēks un uzņēmība šo spēku īstā laikā un vietā likt svaru kausos.

Kārters un Vēnss stīvējas, lai izkaulētu no Brežņeva SALT II līguma parakstīšanu. Varbūt ka Brežņevs vēl šogad, ja nebūs jau miris, dosies ceļojumā uz ASV un izmantos šo turneju lieliskai padomju politiskai propagandai. Ir jāsaprot, ka kaut vai divpadsmit SALT nolīgumi nedos ASV nekādu drošību, un Kremlis ar līgumiem vai bez tiem turpinās savu drudžaino bruņošanās politiku.

Ķīnas vicepremjēra Tenga nesenais ASV apmeklējums bija veikls solis Ķīnas jaunas ārpolitikas doktrīnas pārdošanā amerikāņu sabiedriskajai domai. Tengs teica: „Visai pasaulei jārada kopēja fronte Pad. savienības ekspansijas un hegemonijas apturēšanai." Nebrīnīsimies, ka Kārters pa galvu pa kaklu nekrita Tenga izmestajā tīklā. Nav jāaizmirst, ka tas pats Tengs un viņa tagadējie politiskie sabiedrotie ir neapšaubāmi līdzvainīgi vismaz 50 miljonu politisko pretinieku likvidēšanā Ķīnā. Kārteram būtu jāpatur Pekingas dūzis rokā un jāliek tas galdā tikai tad, kad to prasa ASV intereses. Zīmīgi, ka jau pirms dažiem gadiem Aleksandrs Solžeņicins brīdināja, ka jebkāda ASV alianse ar Pekingu būtu grūti izlabojama politiska kļūda. Mēs varam tikai minēt Solžeņicina teorijas iemeslus. Ja mēs pieietu pie vecās diplomātiskās aksiomas — mana ienaidnieka ienaidnieki ir mani draugi — tad arī mums sev par lielu pārsteigumu Tengs būtu jāuzskata par sabiedroto. Mēs tomēr nedarīsim pāri ne sev, ne saviem politiskiem mērķiem, ja paturēsim savai motīvācijai labu daļu latviešu zemnieka konservātīvās apdomības.

Aleksandrs Ķegumnieks

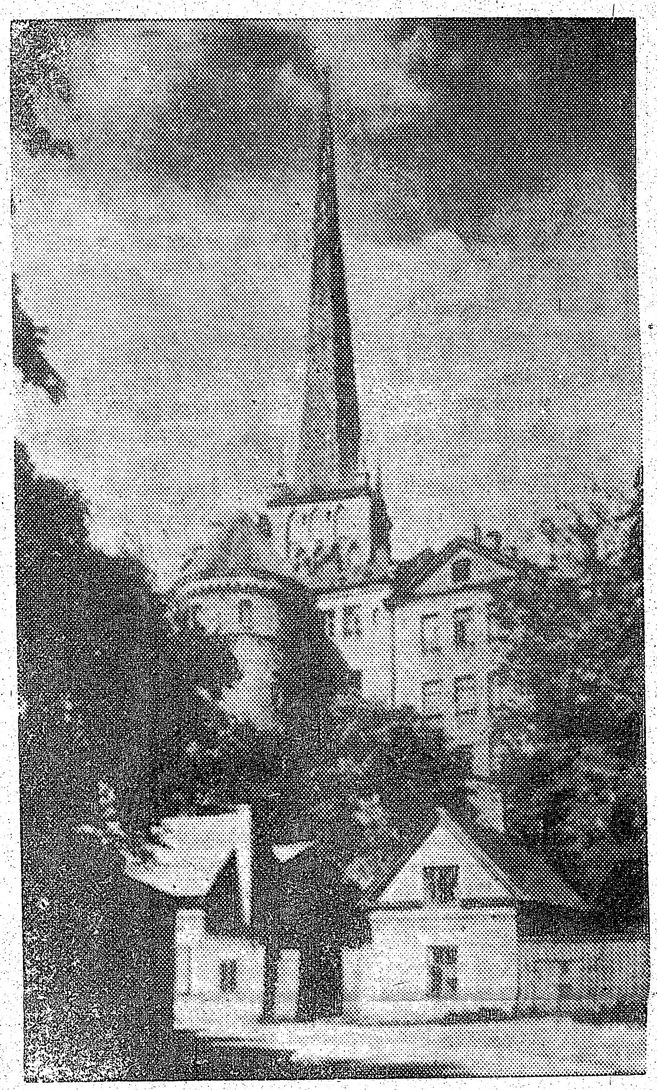

Olevista tornis ar baznīcu Igaunijas galvaspilsētā Tallinā. Mūsu kaimiņvalsts 24. februārī atzīmē savu proklamēšanas dienu. Pagājušajā gadā visas trīs Baltijas valstis atzīmēja 60 gadus, kopš tās pasludināja savu neatkarību, kuŗu varmācīgi izbeidza Padomju savienība. Rīgā šī gada 13. janvārī notikusi kāda cita „jubileja" — „Padomju Latvijas" 60 gadu atcere, it kā Latvijas neatkarības laiks nemaz nebūtu bijis, tā rupji noklusējot patiesību un viltojot vēstures faktus.

Par Kanadas vienotību

Vairāk nekā 150 dažādo etnisko kultūru grupu pārstāvji piedalījās Kanadas vienības padomes rīkotajā simpozijā „Outlook Ontario -79". To atklāja Ontario premjērs V. Dēviss, uzsveŗot, ka valdība darīs visu, lai saglabātu Kanadas vienotību un Kvebekas provinces palikšanu federācijā. Kanadas simtgades komisijas pilnvarotais Dž. Fišers sacīja, ka Kanadā ir demokratija, kuŗā visa tauta aicināta piedalīties un runāt līdzi valsts nākotnes veidošanā.

Pēc kopsēdes dalībnieki sadalījās semināru grupās, lai apspriestu Kanadas konstitucionālās reformas. No LNAK Ontario valdības tautību sanāksmē piedalījās LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva, kuŗa arī pārstāv latviešus Kanadas daudzkultūru padomē. Viņa arī piedalījās kultūras un valodas seminārā, kur viens no galvenajiem ieteikumiem Kanadas federālai valdībai bija — vienveidot visu izglītības sistēmu. Līdz šim izglītības jautājumi Kanadā bija atstāti provinču ziņā. Katrai provincei ir atšķirīgi izglītības likumi un mācību grāmatas.

„Outlook Ontario -79" vienprātīgi pieņēma atzinumu, ka jaunajā Kanadas konstitūcijā iekļaujami arī daudzkultūru politikas principi. Kanadas vienotības jautājumu īpaši pētī valdības ieceltā lietpratēju grupa „Task force for Canadian Unity", kuŗa rīko īpašus simpozijus visās provincēs.

Piedalieties DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: • AUTO • CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM • KRĀSU TELEVĪZIJA • FILMU KAMERA • UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.

Nenokavējiet ložu iegādi!

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 17. FEBRUĀRIS, 7. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIĻDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības labināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskas uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 20 dol., 6 mēnešiem —1 6 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tolstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

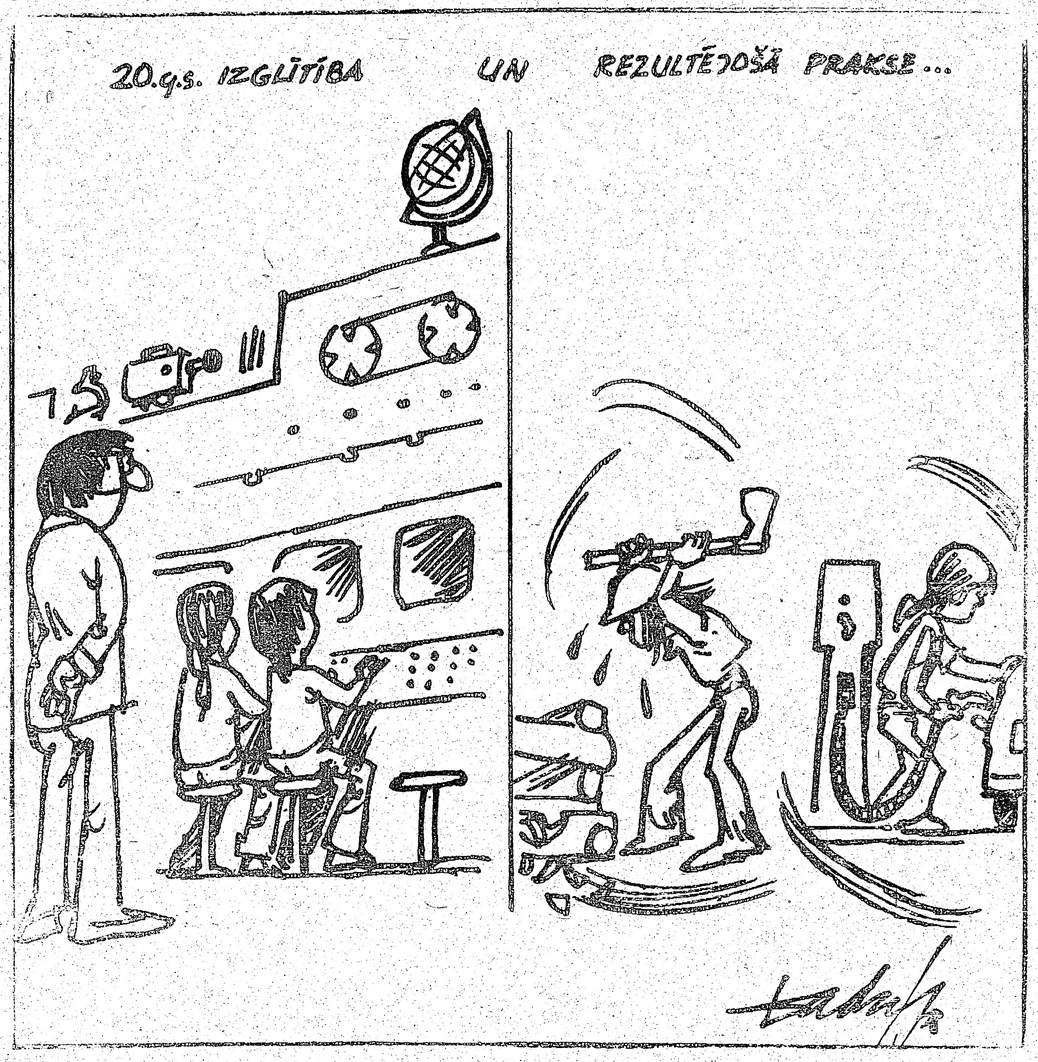

A. Vilks

Brīvības talkā

Sakarā ar Igaunijas neatkarības dienas atceri 24. februārī

Ar sarkanu atspīdumu debesīs pāri Ziemeļvidzemes novadiem cēlās ziemas saule. Varbūt šo baigo gaismu uzrausa notikumi uz zemes: tur viņi dzīroja ar nevainīgu cilvēku dzīvībām un asinīm, postu un iznīcību. Pirms sešiem gadu desmitiem, kad lielu mūsu zemes platību bija pārņēmis Krievijā dzemdētais komūnisms, demonstrēdams un ar varu uzspiezdams necilvēcīgas idejas, mūsu zemes novadi guldzēja sāpēs un upuros, kas rada tam baismīgajam laikam, kāds iestājās ar 1940. gada 17. jūniju. Tālā atskatā uz šīm dienām mēs ieraugām kādu līdzību, kas nav zaudējusi savus nežēlīgos vaibstus arī šodien.

Zemes novados, kuŗos tolaik ar atriebībā kaisušu sirdi un asins kārām rokām izrēķinājās komūnistu okupācijas vara, tās izrīcība un neapmierināmā upuŗu kāre pārsniedza jebkuŗas robežas. Drīzāk viss tas nosaucams par zvēriskām inkvizīcijām un kāda akla un neapvaldīta naida aulošanu. Cieta pilsētas, vaidēja lauki. Kā iebiedēti meža zvēri cilvēki vairījās iziet ielās, apzinoties, ka jebkuŗā brīdī viņus var pārsteigt nāve vai apcietināšana. Par ko — to neviens nezināja. No komūnisma pārņemtās Krievijas izplūda kāda ļauna psīchoze, nodzīdama pazemē brīvības domu, cilvēka drošības apziņu un tiesības uz dzīvi savā zemē. Komūnisti vārda tiešā nozīmē trakoja ar savām izrīcībām pret mūsu tautu, kas, nevērojot visas pēckaŗa grūtības, savā izsāpējušā sirdī auklēja domu par brīvību savai zemei.

Tā Ziemeļvidzemes novados, kas tuvu pieslējās kaimiņu igauņu zemei, kur jau bija ieliesmojušas pirmās brīvības ugunis, sarkano nāves orģijas aizsniedza vesela cilvēka prātam neiedomājamus apmērus. Kādi gan bija ieganstī šādai cilvēku iznīcināšanai un spīdzināšanai? Vai ne tuvi tiem, kādi uzvandījās ar traģisko 17. jūniju, nepārtraukti turpinādamies cauri jau gaŗajam posta laikam?

Lūk, tikai daži no tiem, kuŗus nekad neapklusinās aulojošie gadi un atskatīšanās baigās vēstures pēdās. Tie ir par dziļiem un asiem, lai tos aizmirstu.

Kādu ģimeni Ziemeļvidzemes novadā — vīru, sievu un divas meitas, sarkanie sasēja ar dzeloņstiepļi, pieveda izraktai bedrei un nošāva. Iemesls — nelaimīgie bija devuši pajumti kādam 37. Turkestānas kājnieku pulka virsniekam, kad viņa vienība, caurgājienā pa Vidzemi, bija apmetusies pilsētiņas apkārtnē.

Kāds Ziemeļvidzemes lauksaimnieks bija atteicis šķūtis sava apcietinātā kaimiņa novešanai uz apriņķa tribunālu. Nepaklausīgā ģimeni arestēja un stindzinošā janvāŗa naktī padzina no mājām, tērptu vienīgi apakšveļā . . . Kādus trīs kilometruš tie dzīti ar šautenes laidnes sitieniem, līdz viņu dzīvības turpat ceļa malā izdzēsa sarkano raidītās zalves . . .

Tolaik jau vēl nebija iekārtotas nedz vergu darba nometnes, nedz cilvēku apšautuves. Visu izkārtoja uz vietas, vai arī upuruš pārvedot uz apriņ-

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

PACELSIM, BET VAI PANESĪSIM?

Pēdējā laikā daudz rakstīts par Latviešu centru Toronto un iecerētās ēkas pirkšanu. Runāts arī par jau esošā Latviešu nama Toronto likteni, kam it kā vajadzētu iekļauties ar savu kapitālu jaunajā centrā, šo namu pārdodot. No „centristu" puses, gan „kautrīgāk", pieminēts arī Daugavas Vanagu nams Toronto. Centra izveidošanas komiteja visu tēlojusi rožainās krāsās, bet nav minēts, kas notiks, ja nastu, ko mēs uzņemtos, mēs gan spētu pacelt, bet nespētu nest?

Pieņemsim uz brīdi tādu neiedomājamu iespēju, ka mūsu esošie sabiedriskie īpašumi būtu pārdoti un nauda ieguldīta Centra ēkā. Mēs gan būsim pateikuši ardievas saviem īpašumiem, nezinādami, vai jauno īpašumu spēsim noturēt! Vai mums katru gadu nebūs jāturpina ziedot Centram, lai tā namu uzturētu, pārbūvētu, paplašinātu u.t.t.? Un ja namu nespēsim noturēt, vai nepaliksim bez neviena nama?

Nevienam nevar būt nekas pret to, ja kāda grupa vēlas pirkt jaunu sabiedrisku īpašumu, bet neaiztiksim vecos, kas savu eksistenci ar labiem panākumiem parādījuši jau gadiem ilgi!

Latviešu nama akcionārs
Toronto

POLITISKAIS BRIEDUMS

Savā lasītāja vēstulē (LA 51) O. Stūris ļoti neapmierināts ar Dr. Vairas Freibergas teikto 18. novembŗa svētku runu Ņujorkā. Viņš nosauc runātāju par „čalojošu, izglītotu dāmu" un viņas atzinumu — „cerēt un gaidīt" — par senīlu mentālitāti. Viss, ko viņa spējusi pateikt, esot gaidīšana uz komūnisma filozofijas maiņu. Te nu tikai rodas jautājums: ja jau nu O. Stūris sevi uzskata par cilvēku ar „politisku briedumu" un ja viņam tagad ir kaut kas labāks par Dr. V. Freibergas „cerēt un gaidīt" atzinumu, kāpēc tad viņš nenāk klajā ar kādu uzmundrinājumu vai ierosmi — kas, kur un kā būtu jādara, kam varētu pievērst vērību turpmāk un ne tikai cerēt un gaidīt. Viņš gan saka, ka paldies Dievam, ka mums vēl ir cīnītāji un runātāji, kam ir šis „politiskais briedums". Taisnība, tā jau ir, ka runātāju mums ir vairāk nekā pietiekami. Šķiet, ka V. Freiberga savā runā pārliecinoši pierādījusi „politisko briedumu", kāda vēl trūkst vienam otram viņas runas kritizētājam. V Freibergas teiktais pilnīgi atbilst mūsu dienu pasaules politiskajiem notikumiem. J. Vītols Viskonsinā

KAS MŪS GRAUJ?

J. Ozoliņš no Vilimantīkas (LA 27. janv.) savā vēstulē saka, ka Solžeņīcins brīdina brīvo pasauli no briesmām, kuŗas draud. Grības sacīt: briesmās jau esam, vienīgi tās vēl nav deklarētas. Cilvēki patiesību nevēlas zināt, jo tad var dzīvot bez atbildības pret cietēju. Draugi, kuŗiem dzimtenes apciemojumos bijusi izdevība pabūt kādā no Krievijas lielpilsētu baznīcām, saka: „Kā tie krievi lūdz Dievu! Nav šaubu, ka Dievs viņiem atbrīvos arī viņu zemi." Arī Latvijā ir daudz tādu, kas lūdz, bet viņu lūgšanas atšķiras no mūsējām ar patiesu dedzību. Mūsu lūgšanu laiks vēl nav iesācies. V. Freiberga esot pārprasta, bet vai tas tiešām tā ir, to zina vienīgi profesore pati. Teikums attieksmē uz streikiem gan jāsāk uno otra gala: ne jau brīvo valstu nemitīgie streiki, bet komūnistu izkārtotie streiki brīvo pasauli gremdē un sagrauj. Grauj arī mūs pašus!

Matilde Brukšteine Toronto

GAŖEZERA VALODAI JĀBŪT LATVIEŠU

Prof. Māris Ubāns 29. janvāŗa Amerikas Balss raidījumā no Vašingtonas iztēicies, ka nākošajos teātŗa kursos Gaŗezerā iestudēšot lugu angļu valodā. Tādā gadījumā lomu mācīšanās un mēģinājumi aizņemtu visu divu nedēļu kursa laiku. Vai nebūtu tomēr daudz labāk šo angļu lugu sagatavot jau pirms kursiem, lai kursu laikā tikai reizi izrādītu un kopēji pārrunātu? Tā atliktu daudz vairāk laika tiešam teātŗa kursa darbam — lekcijām. Gaŗezerā kursu valodai jābūt latviešu. Pagājušā vasarā teātŗa kursos visu gadu paaudzes jutās kā viena saime.

Valentīna Auguste Čikagā

PATIESAS UN NEIZPUŠĶOTAS ATMIŅAS

Kārlis Lauks pats izdevis un Mineapolē iespiedis savu dienas grāmatu par Troickas pulka gaitām.. Vēsturnieks Dr. Edgars Andersons grāmatas ievadā izteicis atzinību, un autors to patiesi godam nopelnījis.

Manos pamatskolas gados (ap 1922./23. gadu) pēc Pirmā pasaules kaŗa, asinainajām revolūcijām un Latvijas brīvvalsts nodibināšanas, Malienas un Mālupes pagastā, Valkas apriņķī, netālu no Alūksnes, ieradās jauns Lopkopības biedrības pārraugs — Kārlis Lauks. Toreiz viņš bija ne vien „punktīgs" mālupiešu gotiņu piena un barības aprēķinātājs, bet arī jautrs, sportista izdarībām nodevies jauneklis. Viņš labprāt stāstīja savus piedzīvojumus ar humora pieskaņu, kaut arī toreizējais viņa Sibirijas un okeanu „ceļojums bija nežēlīgs un neziņas pilns.

Gadu tālumā mana atmiņa nav vairs droša, cik gadus Kārli Lauku malēniešu lauksaimnieki vadāja viens pie otra ar visu piena analizes „mašīnas lādi". Katrā ziņā dažus gadiņus, lai viņš kaut cik ļekrātu latiņus ceļam uz Latvijas augstskolu un agronomiju. Kā agrākajam latviešu strēlniekam viņam Mālupes „Šķiņķu gāršas" mežā piešķīra jaunsaimniecību. Arī mīlestībā laimējās. Viņš apprecēja uzņēmīgā lauksaimnieka Škelecu Bērziņa meitu Annu. Toreiz mēs neviens nedomājām un neticējām, ka mūsu mūžos atkal uzvelsies sarkanās Krievijas un melnās Vācijas varu lavīnas, kas nospieda un samala visu triju Baltijas tautu neatkarību un brīvību.

(Turpinājums 14. lp.)

Ceturtdaļ gadsimtu nobeidzot

VĪRU KOĻA VIESTURS JUBILEJAS KONCERTS TORONTO

Savā 25 gadu jubilejas koncertā 10. februāŗa vakarā Lietuviešu namā viesturieši nāca ar kuplu devumu, nodziedot 16 dziesmas, bet ar visām piedevām pavisam 20. Programma bija iedalīta trijās daļās, ar diviem īsiem starpbrīžiem, kuŗai uzmanīgi sekoja ap 400 atsaucīgu klausītāju, no tiem lielākai daļai paliekot arī ballē, kur spēlēja Runču deju kapella.

Pirmā koncerta daļa bija veltīta reliģiski un patriotiski izteiktām dziesmām, ievadot to ar koŗa diriģenta Jāņa Baruša komponēto Teici to Kungu (V. Kinstleres vārdi). Šinī daļā vēl dzirdējām izteiksmīgo A. Kalniņa Nakts parādi ar Edvarta Virzaš vārdiem, J. Vītola Uguns milnu (Anna Brigadere), pirmaskaņojumā J. Kalniņa Ceļa zvaigzni (Ēriks Raisters) un G. Geduļa Kalnā kāpu lūkoties (tautasdziesma).

Starpbrīdī par Viesturа gaitām pastāstīja Visvaldis Roze, kas arī pats jau 10 gadus dzied šinī korī.

Otrā daļā uzņemtās trīs dziesmas koris dziedāja Pēteŗa Zariņa klavieŗpavadījumā. Tajā bija J. Cīruļa, I. Akerbergas, Jāzepa Mediņa, P. Aldiņa, un G. Geduļa skaņdarbi. Pa vienai Geduļa tautasdziesmai bija uzņemta visās trijās programmaš daļās,(divas no tām atkārtojot. Trešā daļa bija veltīta vienīgi tautasdziesmām (E. Melngailis, J. Beloglāzovs, G. Gedulis, E. Patvaldnieks un A. Jērums), izņemot L. Vīgnera Kalējiņi, bālēliņi ar R. Blaumaņa tekstu, ko ar atkārtojumu nodziedāja programmas beigās.

Klausītāji valtīja korim ilgus aplausus; tie ilgi skanēja arī, kad parādījās rožu klēpji, beidzot arī jubilejas kliņģeris ar 25 svecēm, kuŗas ar vienu pūtienu nodzēsa diriģents Jānis Barušs. Apsveicēji nāca ar dāvanām un aploksnēm. LNAK vārdā sveicināja kultūras nozares vadītāja Inta Purva. No Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā sveicināja komponists Arvīds Purvs, Simsone no Kičeneras Daugavas vanagiem (sienas plāksne) un no Dainas koŗa — K. Lapiņš. No Latviešu preses biedrības Kanadas kopas sveica tās valdes priekšsēdis Rudolfs Norītis, ar humoru pieminēdams, ka viņam aploksnes neesot, bet tās vietā sagatavota „trīs stundu gaŗa runa". Kad publikā atskanēja nopūtas, viņš to samazināja par pus stundu, bet runāja tikai divas ar pus minūtes, pielīdzinādams arī dziedātājus preses vīriem, jo viņi dzied dzejnieku sacerētus darbus, nepiemirsdamš arī „koristes", kuŗu balsis skanēja virtuvē, sagatavojot ēdienu bufeti. Arī Juris Dzeguze sveicināja ar humoru, pasniedzot jubilāriem vīru ansambļa Kalvis velti — ielogotu adresi ar Viestura nosaukumu, lai koris neaizmirstu savu vārdu". No Toronto vanadžu koŗa Zīle velti nodeva Monika Jonāne. Koŗa priekšnieks Žanis Šmits pasniedza diriģentam Jānim Barušam Emmas Dzeguzes darinātu tautisku svečturi par 20 gadu koŗa diriģēšanu un kuŗā trešdaļa ir jaunu vīru balsis. Ar telegrammu bija sveicinājis Kalamazū vīru koris. Zālē izsauca arī diriģentu Viktoru Rundānu, kas bija ieradies no Kingstonas, kur pārcēlies no Sv. Katrīnām. No Montrealas bija ieradies Richards Tūteris, kas bijis Viestura priekšnieks līdz 1958. gadam, kad vēl dzīvoja šeit. No Montrealas bija ieradies arī diriģents Daumants Vītols, sveicot no Montrealas vīru koŗa Junda.

No turpat pussimt Viestura vīriem 14 bija korī nodziedājuši visus 25 gadus. Tiem piespraud a rozetes. 10 gadus korī dziedājis Visvalds Roze, kas saņēma koŗa zelta nozīmi, kādu saņēma visi, kas 10 g. dziedājuši Viestura korī, bet pirmā g. koristi saņem sudraba nozīmi. Tādu šogad saņēma Guntis Bērziņš.

25 gadus korī dzied: 1. tenors — J. Beķeris, R. Kalniņš, P. Strautmanis un O. Zvirgzdgrauds; 2. tenoros — V. Liepiņš, Ž. Šmits un A. Šteinbachs, 1. basos — J. Budže, J. Lachs, E. Ozoliņš un O. Vīksne un 2. basos — A. Beks, V. Ķuze un O. Lazdiņš.

—ls—

Vīru koris Viesturs dzied savā 25 gadu jubilejas koncertā Toronto. Priekšā diriģents Jānis Barušs. Foto: J. Liģers

Vīru koŗa Viesturs koncerts

Dziedāšana un dejošana esot kronis svētku gadījumos. To, ko nevarot pastāstīt, vienmēr varot izdziedāt. Ja tekstam pievieno melodiju, pie tam labi harmonizētu, iznāk patīkama dziesma arī tad, ja visi vārdi nav dzirdēti, lai tos saprastu.

Tā šādu vokālās mūzikas vainagu sev bija novijis 25-gadīgais Viestura vīru koris un ar to reprezentējāš sava darba atceres svētkos 10. februārī Toronto. No sešpadsmit dziesmu programmas četras publika vēlējās dzirdēt vēlreiz, tā kā kopā pavisam iznāca apaļi 20 koŗa dziedājumi diriģenta Jāņa Baruša vadībā.

Pirmā paša diriģenta komponētā vairākdaļīgā Teici to Kungu ar V. Kinstleres tekstu tās daļu mezglojumā viegli nesaistījās, bet visumā atstāja svētdienīgu iespaidu. Otrā G. Geduļa gan labi saplūda sevī, bet neizteica mūzikāli neko tādu, kas jūsminātu klausītājus. Ar vislabāko dziedāšanu sudrabu par zeltu padarīt nevarot. Tā arī šinī gadījumā labs izpildījums nelīdzēja: aplausi bibija vāji. Trešā, Jāņa Kalniņa vairākdaļīgā Ceļa zvaigzne kā pirmatskaņojums ar E. Raistera tekstu, sevi atestēja kā amata meistara skaņu gleznojumu. Nākošās divas — Nakts parāde ar E. Virzas tekstu un A. Kalniņa mūziku un A. Brigaderes Uguns milņa ar J. Vītola mūziku ar iznirstošiem spēcīgi pieaugošiem kāpinājumiem (bet ne par stipriem) klausītājiem it kā iedeva gaidīto, tā ka tie prasīja A. Kalniņa Nakts parādes atkārtojumu.

Tomēr nevar teikt, ka šī pirmā daļa būtu devusi klausītāju mūzikālai dzirdei un iztēlei plašāku amplitūdu.. Zāles akustika mazāk piemērota nekā Bikforda skolas vai Sv. Lorenča auditorijas, kas īpaši paredzētas koncertiem.

Otra daļa sākās ar J. Cīruļa Koklētājs. Koris ar mierīgi harmoniski patīkamu vokālo skaņu plūdumu radīja sirsnīgu tuvības sajūtu; likās, ka komponists pats būtu klausītāju vidū, lai vēlreiz dzirdētu savu dziesmu. Nākošā dziesma Vakarā šinī ar V. Plūdoņa tekstu un I. Akerbergas mūziku mazāk apmierināja. Pārējās trīs dziesmas ar klavieŗu pavadīju-

(Turpinājums 18. lp.)

24. februārī pl. 19,30 Jāņa baznīcās zālē Toronto

„BALSIS UN ATBALSIS"

Referēs PBLA Kultūras fonda balvas laureāti

prāv. ARTURS VOITKUS

un

Dr. HERONIMS TICHOVSKIS.

Vēl piedalās Ingrīda Vīksna, Inta Purva un Jānis Mežaks.

OTRDIEN, 20 FEBRUĀRĪ un
TREŠDIEN, 21. FEBRUĀRĪ, pl. 8.30 vakarā.

Toronto simfoniskais koncerts

Piedalās:

EDUARDO MATA, diriģents
MARTA HENRY, teicēja
STEVEN STARYK, vijolnieks
NANCY HERMISTON, soprāns
CARROL ANNE CURRY, mecosoprāns
TORONTO MENDELSONA KORIS

Programmā:

Bachs — Brandenburg Concerto nr. 3
Prokofjevs — Violin-Concerto no. 1 in D major op 19
Mendelsons — Midsumhmer Night's Dream

MASEJA HALLĒ
Victoria un Shuter Str.
Biļešu cenas: $5, $8.50, $11, $13.50.
Pērkamas Maseja Halles biļešu kasē.
Tuvākai informācijai zvanīt 363-9797.

BIBLIOGRAFIJA

Kārlis Lauks — Troickas pulks, Dienaš grāmata par pulka gaitām, autora izdevums, 240 lp.

Arnolds Lūsis — Ceļinieks, dzejas, Astras apgāda izdevums, Eduarda Dzeņa zīmējumi, 92 lp.

Daugavaš Vanagu mēnešraksts, 6. (182.) nr. Daugavas Vanagu centrālās valdes izdevums, atb. redaktors R. Čaks, Eduarda Dzeņa vāks, 80 lp.

Kaŗa invalids, 23. nr. Latviešu kaŗa invaļidu apvienības izdevums, Nikolaja Soikāna vāka zīmejums, galv. redaktors V. Pomelnieks, 168 lp.

Sīkumi, Toronto latviešu tautaš augstskolas sestdienaš ģimnazijas izdevums, 40 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 1. (227.) nr., Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums, redaktoŗs O. Celle, 23 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 1. nr., Ziemeļkalifornijaš latviešu ev. lut. draudzes izdevums, vākus zīmējusi Elza Krimuldēna-Reinvalde, redaktoŗs A. Reinvalds, 54 lp.

DV Apkārtrakstš Filadelfijā, 21. nrs., 1979. g. janvāŗa izdevums. 6 lappuses ar ALA ārējāš informācijas biroja vadītāja O. Pavlovska uzsaukumu.

Čikagas Ziņas, 31. nr., Čikagas latviešu organizāciju apvienības izdevums, redaktors I. Bergmanis, 16 lp.

Vēja Zvani, Amerikas latviešu jaunatneš apvienības (ALJA) apkārtraksts, atb. redaktoŗš Jānis Kramēns, 40 lp.

Montrealas latviešu biedrības Ziņotājs, 2. (359.), redaktors M. Štauvers, 15 lp.

Hamiltonas Ziņas, 9. nr., Hamiltonas latviešu organizāciju izdevums, 6 lp.

Ceļa Biedrs, 1. nr. izd. latv. ev. lut. baznīca Amerikā, mēnešraksts kristīgai dzīvei. Redaktoš J. V. Strautnieks. 16 lp.

Gunārs Rode Ņujorkā

Ņujorkā 27. janvāŗa pievakarē ar dīvu stundu nokavēšanos no Eiropas ielidoja Tautas balvas laureāts Gunārs Rode ar dzīvesbiedri Ievu. Lidlaukā viņus sagaidīja Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes loceklis T. Aldzeris, ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, DV ASV valdes loceklis Braumfelds, DV Ņujorkas apvienības priekšnieks J. Baltiņš, Ņujorkas ev. lut. draudzes priekšnieka vietnieks I. Pecholcs un S. Abens no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes.

Ņujorkas pilsētas galva E. Kočs viņu pieņēma vizītē 31. janvārī pilsētas valdes namā. Rode ar dzīvesbiedri te bija ieradušies, lai pateiktos toreizējam Tautas vietnieku nama deputātam Kočam, kad viņš 1977. gada maijā bija zvanījis uz Vladimiras cietumu, lai atvieglinātu Rodes likteni. Rode 1962. gadā bija notiesāts uz 15 gadiem par nacionālajām ievirzēm un „pretpadomju aģitāciju". Kočs šo sarunu atcerējās, jo toreiz viņam paskaidrots, ka ne cietuma priekšnieks, ne viņa vietnieks vai asistents nav sasniedzami. Viņš telefonistei pateicis, ka tas esot smieklīgi, jo kādam esot jābūt atbildīgam par cietumu, citādi visi cietumnieki aizbēgšot. Rode pateicās Kočam par toreizējo atbalstu. Helga Ozoliņa no Baltiešu sieviešu padomes ievadā norādīja, ka Rode toreiz bijis sirdsapziņas cietumnieks, kam bija vajadzīgs atbalsts no ārzemēm. Apmeklētāju filmēja Amerikas televīzija.

Gunārs Rode 2. februāŗa vakarā viesojās pie Ņujorkas latviešu ģimnazijas audzēkņiem Jonkeros, kur bija ieradušies arī ap 140 vecāki un apkārtnes tautieši. Viņš stāstīja par dzīvi okupācijā, par bērnību un jaunību, kā arī par soda nometnē pavadīto laiku.

Pāri par 200 klausītāju DV namā 3. februārī noklausījās viņa nepilnu stundu ilgo stāstījumu par pretestību komūnisma režīmam Latvijā un Padomju savienībā. Disidenti iestājas pret cilvēka tiesību pārkāpšanu un prasa tautu pašnoteikšanās tiesību respektēšanu, tā vēršoties par padomju varu, koloniālās pārvaldes formu un komūnistiskās partijas diktatūru. Disidenta apzīmējumu pazīst visā pasaulē, bet to dažādi izprot. Daudzi ar to apzīmē ikkatru opoziciju padomju iekārtai, citi to piemēro tikai vispārējo cilvēku tiesību aizstāvja jēdzienam. Šis pēdējais iztulkojums ir tikai darbības izejas punkts. Disidenti veidojās vispirms Maskavā un tās apkārtnē agrīnā Chruščova pariodā. Disidentu kustībai nebūtu iespējams pieņemt pašreizējo formu un kļūt par draudīgu iekšpolītisku spēku bez padomju režīma liberālizācijas pēc Staļina nāves. Bez tam palīdzēja C'ruščova iesāktā un Brežņeva turpinātā cilvēka tiesību „aizstāvju loma" padomju ārpolitikā. Galvenais avots disidentu kustības izteiksmē bija Samizdats, tulkojumā — pašizdevniecība. Tā izplatīja mašīnrakstā vai rokrakstā tādu dzeju, prozu un publicistiku, ko padomju cenzūra neļāva iespiest legāli, vai ko satura dēļ nedrīkstēja nodot cenzūrai. Izdevumus izplatīja nelegāli, tie bija dārgi, bet cilvēki tos pirka. Pašizdevniecība kļuva par centru, kur sāka pulcēties tā krievu inteligences daļa, kas savos uzskatos bija liberāla un noraidīja diktatūru. Kļūda būtu apgalvot, ka jau sākumā bija daudzi, kas domāja, ka Krievijas apspiestām tautām jādod

(Turpinājums 17. lp.)

Latviešu biedrības Kalamazū Draudzīgā aicinājuma mudē saņēma R. Jankava dāvinājumu — jaunu rakstāmmašīnu ar latviešu burtiem Uzņēmumā biedrības pārstāvji pēc dāvinājuma saņemšanas. No kreisās: dāmu komitejas priekšniece H. Pole, R. Jankavs un sekretāre V. Aistara. Aizmugurē no kreisās: DV apvienības priekšnieks A. Elksnis, biedrības vicepriekšnieks O. Reinvalds, priekšnieks V. Miķelsons un 2. vicepriekšnieks Ā. Artmanis.

Foto: V. Namatēva

DV Kalamazū apv. jauns priekšnieks

DV Kalamazū apvienības gadskārtējā biedru sapulcē apvienības priekšnieks St. Logins, izklāstot pagājušā gada darbības rosmes, pieskārās arī Gaŗezera vajadzībām un jaunbūvēm, kuŗas cels jau šinī pavasarī. Viņš ierosināja piešķirt 1.000 dol. aizdevumu bez augļiem. Sapulcē klātesošie 38 biedri tam vienprātīgi pievienojās. Priekšnieks izteica pateicību visām Kalamazū organizācijām un draudzēm par sadarbību un paziņoja, ka amatā vairs nekandidēs.

Par šaušanas kopas darbību ziņoja kopas vadītājs A. Kalmanis. Pagājušā gadā iegūti 24 apbalvojumi, un tas ir bijis viens no sekmīgākajiem gadiem. Vanadžu ansambļa priekšniece E. Ozola pagājušo gadu atzina par ļoti darbīgu.. Notikuši vairāki koncerti arī ārpus Kalamazū. Ansambļa 20 dziedātājas apmāca diriģents Jānis Zuika. Par vanadžu kopu ziņoja priekšniece I. Ose. Kopai pievienojušās 2 vanadzes, pašreiz tanī ir 64 aktīvas vanadzes.

Kases pārskats rādīja, ka budžetā ieņēmumi par pusi vairojušies, gūts atlikums. Jauno budžetu pieņēma 2.275 dol. organizācijas un 1.205 dol. aprūpes līdzekļos. Uz revīzijas komisijas ieteikumu, pēc priekšsēža V. Šmita ziņojuma, sapulce pateicās kasierim R. Zaķim un visai valdei par labu saimniekošanu.

Par jauno apvienības priekšnieku ievēlēja Ausekli Elksni. Valde pēc sapulces konstruējās šādā sastāvā: vicepriekšsēdis un sarīkojumu daļas vadītājs R. Jankavs, vicepriekšsēdis un iekšējās informācijas vadītājs St. Logins, aprūpes daļas vad. Z. Bērziņš, kasiere Zeltīte Bērziņa, sekretārs V. Rinkuss un iekšējās informācijas vadītāja pal. A. Krūmiņš. Revīzijas komisijā ievēlēja V. Šmitu, R. Zaķi un J. Žumburu. Vanadzes par priekšnieci ievēlēja līdzšinējo Ilgu Osi, priekšnieces palīdzes E. Ozola un I. Līce, kasiere A. Elksne, sekretāre E. Logina, mantzine M. Žumbure, saimniecības vadītāja — Z. Klungsta un viņas palīdzes A. Austriņa, E. Ansona un N. Gaiķe.

Sapulci vadīja V. Miķelsons, protokolēja A. Elksnis. Pēc sapulces vanadzes bija sarīkojušas biedru vakaru, kuŗā V. Miķelsons izrādīja skaņu filmu par Gaŗezeru.

V. Bokis

Brīvības talkā

(Turpinājums no 2. lp.)

ka tribunālu, ieslogot cietumā uz pāris naktīm. Ziemeļvidzemes novadiem sava asins maksa bija kārtojama Valmieras tribunālā. Tolaik tas arī publicēja speciālu biļetēnu, pilnu ar valdības dekrētiem un nošauto upuru vārdisku sarakstu. Vēl šodien dzīslās sastingst asinis, atceroties gaŗās mocekļu rindas, kas apgulās vai nu Valmieras cietuma pagalmā vai kaut kur Gaujmalas priedēs . . .

Šo nelaimīgo vārdi apsūdz komūnistu režīmu, kas savu seju nav mainījis sešās gadu dekadās. Šādā baiļu psīchozē un ikdienas nedrošībā elsoja visa Ziemeļvidzeme. Cilvēki bija iebiedēti, terrorizēti un galvenais — bija bez jebkāda jūtama pretestības spēka vai iespējām. Atlika tikai gaidīt un cerēt uz pārmaiņām. Un tam bija savs pamats. No mutes mutē, no mājas uz māju, sāka pārsviesties ziņa, ka igauņi savā zemē jau tikuši galā ar sarkaniem iebrucējiem, spiež tos atkāpties. Šī vienīgā priecas vēsts kļuva aizvien dzirdamāka, un to par glābšanas līdzekli padarīja igauņu apņēmība — no savas zemes robežām padzīt jaunās pasaules cēlājus a visām viņu bandām, izpildkomitejām un citiem sarkanās idejas piedēkļiem.

Ka tā bija īstenība, to manīja pēc sarkano izdarībām un satraukuma. Nojaužot igauņu cīnītāju tuvošanos, tie katru nakti steidzināja apcietināšanas un rekvizīcijas, lai jau tā grūto stāvokli ļaudīm padarītu vēl nepanesamāku. Bet no visa tā iedzīvotāji secināja, ka aiz melnās nakts gar igauņu robežu iemirdzējās cerību ugunis. Vēl tikai vajadzēja paciesties— lavīna bija sākusi velties uz zemes iekšieni. Igauņi salauza komūnistu izmisīgo pretestību savā zemē. Nu viņi soli pa solim virzījās tālāk, tā dodot iespēju atbrīvoties Ziemeļvidzemes pagastiem iesaistīties cīņās pret atkāpjošos ienaidnieku.

Tolaik igauņu pirmās vienības atgādināja kaut ko līdzīgu partizāniem. Ziemeļvidzemes pilsētiņās un miestos iesoļoja lielāko tiesu privātās drēbēs tērpti igauņu vīri un jaunekļi, gan vāji bruņoti, bet apņēmīgi un drošsirdīgi savā misijā. Vienojoties ar Latvijas pagaidu valdību, igauņi turpināja lielinieku vajāšanu Latvijas teritorijā, jo ar to viņi deva iespēju atbrīvotos novados nodibināties Ziemeļlatvijas armijai. Tā soli pa solim uz kaŗa lauka fona izauga ieroču brālība ar kaimiņiem igauņiem, kļūstot par sabiedrotiem cīņā par abu tautu brīvību un zemes robežām.

Visciešākā kopdarbība un uzupurēšanās bija 22. jūn. Cēsu kaujās, kad uz visiem laikiem sagruva svešinieku iedomātās tiesības uz mūsu zemi. Kopš šīm cīņu dienām esam kļuvuši kopēja likteņa piemeklēti, kā miera laika apstākļos, tā arī briesmu lavīnai gāžoties ar 1940. gada jūnija notikumiem. Kopā ar igauņiem un lietuvjiem mēs jautājam un prasām: kad mūsu tēvzemēs atkal pacelsies brīvības karogs, tiesības un atdzimšana, kas šodien nežēlīgas varas samīdīti un iznīcināti? Mūsu tautas grib dzīvot tādu pašu dzīvi, kādu bauda rietumvalstis.

Bet vēl joprojām skan posta balsis no tāluma, kur agrākais rietumu sabiedrotais dzēš katru zīmi, kas liecinātu, ka igauņiem un viņu sabiedrotiem dienvidos ir bijusi sava brīvība, asas cīņas tās labā un sirdsdedzes pilna vēlēšanās saglabāt un nosargāt savu valsti un suverēnitāti. Igaunijas brīvības dienā, kas mūsu kaimiņa apņēmībā un vēlējumos atmirdz ar neapslāpējamu uguni, lai nepārstājam kaldināt kopējas nākotnes cerības un ticību, ka pēc gaŗa pārbaudījumu laika atkal atkaŗosim Baltijas tautām atņemto brīvību.

A. Vilks

Tautas deju kopas DAUGAVIŅAS

rīkotais

SESTDIEN, 1979. G. 24. FEBRUĀRI PL. 20

SENEKAS MINKLERA AUDITORIJĀ

(Finch un Don Valley Parkway)

BALTIEŠU VAKARS 79

Piedalās: Igauņu „Kalev-Estlenne" vingrotājas, lietuv. deju kopa Atžalynas un viesi — ungāru un japāņu deju kopas.

Biļetes $5 un $4, pensionāriem un studentiem $1 atlaide. Iepriekšpārdošanā pie Daugaviņas dalībniekiem un DV grāmatnīcā.

Jauns latviešu ceļojumu birojs

Pazīstamā Toronto latviešu sabiedriskā darbinieka Jāzepa Grodņa meita Inese Grodne atvērusi ceļojuma biroju Toronto pilsētā: „Hello World Travel Ltd.," kas atrodas ziemeļu daļā (1843 Avenue Rd.) pie 401. ceļa. Mūsu tautiete uzņēmusies arī biroja vadīšanu.

Birojs jau no ārienes atstāj gaumīgu iespaidu. Gaišs logs, liela izkārtne. Biroja iekšiene mājīga. Kreisajā pusē liela, stilizēta saule, izveidota plašā spogulī. Redzami modernā stilā veidoti galdi. Uz tiem krāsainas brošūras un sienas plakāti vēstī par ceļojumu iespējām pa visu pasauli.

Katru klientu latvisku smaidu un sirsnību uzņem Inese, piedāvājot smaržīgu kafiju. Viņa LA līdzstrādniekam paskaidro, ka ideja par šādu biroju radusies jau pirms vairākiem gadiem. Tā īstenota, ka mūsu tautiete, pēc profesijas vēstures skolotāja, atgriezusies no Eiropas ceļojuma, sagādājot ap 20.000 dol. lielu kapitālu. I. Grodnei šinī laukā jau bijusi zināma pieredze, strādājot citos ceļojumu uzņēmumos, bet kļuvusi par atzītu konsultanti tikai tad, kad sekmīgi beigusi Ontario valdības speciālu ceļojumu (CTC) kursu.

Inese Grodne pastāsta, ka viņas vadītais birojs spēj piedāvāt ceļojumu pakalpojumus pa visu pasauli. Hello World speciālizējas t.s. grupu (package deal) ceļojumos. Tie parasti ir lētāki un izdevīgāki ziemas sezonā. „Patlaban vislielākais pieprasījums ir uz dienvidu salām," izsakās biroja vadītāja. „Visi grib aizbēgt no bargās Kanadas ziemas." Pie dārgākajiem I. Grodne pieskaita speciālu izbraukumu uz Ķīnu. Šāds prieks var izmaksāt ap 3000 dol. no personas.

Runājot par latviešu ceļošanas iespējām, mūsu tautiete paskaidro, ka viņa visiem latviešu pensionāriem var piedāvāt krietnu atlaidi. Tāpat birojs spēj noorganizēt grupu ceļojumus lielākiem latviešu sarīkojumiem kā, piem., kongresiem, dziesmu svētkiem, plašākām svinībām u.t.t. Viņa piedāvā arī Club Med un Shazam ceļojumus uz eksotiskajām pasaules izpriecu vietām.

I. Grodne, kas dzimusi Latvijā, iecelojusi Kanadā 1951. gadā. Viņa studējusi vēsturi un politiskās zinātnes Vaterlū universitātē. Darbojusies par skolotāju vairākus gadus Humberside kolledžā, mācot pasaules vēsturi. Starplaikā ceļojusi pa Eiropu un citām pasaules zemēm, tā gūstot praktisku pieredzi izvēlētajā darba laukā.

Inese Grodne ir studenšu korporācijas Imeria locekle un aktīvi darbojusies Toronto latviešu sabiedriskajā dzīvē.

Aleksandrs Kalniņš

Inese Grodne pie jaunā ceļojumu biroja „Hello World" Toronto.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Auksta ziema Ziemeļvidzemē

Vēstules no Latvijas stāsta par pagājušās vasaras sliktajiem laika apstākļiem un nodarīto postu. Vairākās vēstulēs no Rūjienas aprakstīti apstākļi šinī Ziemeļvidzemes pilsētā. Visu vasaru lijis. Rūjas upe izgājusi no krastiem sešas reizes, lai gan pēdējā laikā tas nebija noticis pat pavasaŗa palos. Kādā vēstulē rakstīts: „Plūdos noslīka viss, kas bija stādīts. Ābolu gan bija daudz, bet tos nevarēja uzglabāt, jo pagrabi bija pieplūduši. Piekrastes mājiņas grima ūdenī, ļaudis nezināja kā izdzīvot Dienas īsas un samākušās kā paši ļaudis."

Rūjienas baznīcas mūŗi pamazām sadrūp, jo jumta vēl nav. Pie baznīcas vētra nolauzusi vecu liepu, kas gāžoties pārrāvusi elektrības vadus. Baznīca tagad bez gaismas. Mirušo pieminas dievkalpojums noticis sveču gaismā. Pēc Rūjienas Sv. Bērtuļa baznīcas izdegšanas bijuši mēģinājumi to salabot, bet tas nav izdevies.

Aizvadītā gada pēdējās divas dienas bijušas ļoti aukstas, temperātūra nokritusies 40 gradu zem nulles. Ziemsvētkos dievkalpojums noticis mācītāja ģērbkambarī, kur visi kaut kā saspiedušies. Baznīcas labošanai esot iegūts nedaudz materiālu, bet tie neesot izlietoti.

— ib —

Latviešu YMCA volejbola turnīrā

Nupat notikušajā jaunatnes volejbola turnīrā Toronto jauniešiem, kas dzimuši 1961. gadā un jaunāki, piedalījās latviešu YMCA jaunieši. Viņu vecums bija daudz mazāks nekā citu vienību spēlētājiem un tāpēc nevarēja cerēt uz sevišķiem panākumiem, bet centība bija slavējama. Pirmā spēlē tie zaudēja pirmo setu York County vienībai ar 4—15, bet otro setu uzvarēja augumā gaŗākos pretiniekus ar 15—9. Tālāk nācās zaudēt Toronto West ar 4—15 un 5—15, Apollo 8—15 un 13—15 Quasar 8—15 un 11—15. Gandarījuma turnīrā, tiekoties otreiz ar York County, latviešu YMCA uzvarēja ar 15—13 un 15—5. Spēlēja Raimonds Kalniņš, Andris Miķelsons, Ronalds Cicurskis, Varis Ezergailis, Valdis Mārtiņsons, Pēteris Lapiņš, Zintis Pērkons, Pauls Pētersons un Pauls Vāgners. Lielākai daļai zēnu šī bija pirmā sacīkste. Latviešu YMCA volejbola nozares vadītājs J. Vilmanis iecerējis noorganizēt volejbola spēles ar lietuviešiem un igauņiem, tā dodot iespēju visiem spēlēt, ne tikai apmierināties ar treniņiem vien. Spēļes paredzētas regulāri, kuŗās ieinteresēti arī igauņi un lietuvieši, jo Ontario volejbola vadības organizētās spēles notiek turnīru veidā, kas interesi neveicina.

Ž. Zentiņš

◍ Maskava 15. janvārī lietojusi savu 111. veto prot brīvās pasaules valstu ierosinājumu Apv. Nāciju drošības komitejā, ka no Kambodijas izvācami visi ārzemju karavīri un modibināms miers. Par to balsojusi arī Ķīna. Gāztā Kambodijas valdība un Ķīna solījušās jautājumu ierosināt AN kopsapulcē.

SV. ANDREJA SV. LUT. LATVIEŠU DRAUDZE TORONTO

aicina draudzes locekļus ierasties uz

draudzes gadskārtējo sapulci

1979. gada 4 martā, plkst. 15.00 Sv. Andreja baznīcā.

DARBA KĀRTĪBA:

1. Sapulces atklāšana un amatpersonu vēlēšanas.
2. Darba kārtības pieņemšana.
3. 1976. gada sapulces protokola nolasīšana un apstiprināšana.
4. Ziņojums par draudzes garīgo darbību.
5. 1978. gada pārskats par draudzes saimniecību:
   a) Draudzes pr-ka ziņojums,
   b) Kases pārskats un bilance,
   c) Revīzijas komisijas ziņojums,
   d) Pārskata apstiprināšana.
5. Draudzes padomes locekļu un revīzijas komisijas loc. vēlēšanas.
7. 1979. gada budžeta projekta apstiprināšana
8. Ierosinājumi turpmākam darbam.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

Izdaru visāda veida

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6829, Toronto.

Pensionāru apvienību arī turpmāk vadīs Artūrs Retigs

Toronto latviešu pensionāru apvienības gada sapulcē 1. februārī Latviešu namā bija ieradušies 139 reģistrēti biedri, un to iesāka ar kopīgu dziesmu Daugav's abas malas un aizvadītajā gadā mirušo 16 apvienības biedru pieminēšanu ar klusuma brīdi, aizgājēju vārdus nolasot biedrzinei V. Aleksandrai. Sapulci vadīja valdes priekšsēdis A. Retigs un protokolēja vicepriekšsēdis A. Ozoliņš.

Tā kā visi darbības pārskati bija biedriem jau piesūtīti, tad tos atsevišķi nenolasīja, un visus pārskatus pieņēma bez iebildumiem. Revīzijas komisijas ziņojumā, ko nolasīja tās sekretārs K. Bencons, bija daži ieteikumi: lai uzņēmējiem būtu pircēja iniciāļi un lai valdes locekļiem, kas lieto savas automašīnas, apvienības lietas kārtojot, atlīdzinātu degvielu patēriņu. Sapulce iztejca pateicību valdei, dāmu komitejai un visiem, kas veicinājuši apvienības darbību. Sapulce nosauca kandidātus priekšsēža amatam — R. Rozi un M. Prikuli, kuŗi savu kandidatūru neuzturēja.

Par valdes priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo Artūru Retigu, bet valdē — Andreju Ozoliņu (120 balsis), M. Vāgneru (112), K. Švernu (95), V. Aleksandri (106), K. Tanni (99), M. Kociņu (98), K. Pakrastiņu (76), J. Indriksonu (79). No jauna valdē nāk B. Senkeviča (73) un E. Villere (51); no vecās valdes nekandidēja P. Puļķis un E. Austriņš, kandidātos paliekot R. Vaivai un A. Liepiņai. Revīzijas komisijā ievēlēts no jauna E. Brencis (81) un K. Gāle (79) un līdzšinējais K. Bencons (80), nekandidēja K. Priedītis, bet kandidatos paliek A. Ozoliņa.

Apvienības dāmu komiteja, kuŗu ievēlēja apvienības dāmu sapulcē, amatus sadalīja šādi: priekšsēde līdzšinējā E. Retiga, priekšsēdes vietniece M. Stroda, priekšsēdes palīdze Z. Padega, sekretāre N. Slaucītāja, kasiere K. Hercberga, palīdze E. Niedra, rokdarbu sekcijas vadītāja L. Buikus. Biedru maksu šim gadam atstāja līdzšinējo — 3 dol. Budžetu pieņēma projektā paredzēto — 4900 dol. ieņēmumos un izdevumos.

Dažādos jautājumos R. Roze ierosināja, ka biedru miršanas gadījumos jāievieto laikrakstā sludinājumi, ko K. Tannis papildināja — „pēc zināmiem laika sprīžiem". Ierosinājumu atstāja valdes ziņā. Pārrunās par goda sardzes norīkošanu bēŗu gadījumā pie aizgājēja šķirsta, atzina, ka tas nebūtu īstenojams, jo pensionāru apvienībā visi ir gados vecāki cilvēki, kam to neatļautu arī veselības stāvoklis.

Sapulce ilga apm. trīs stundas, bija ļetiška un konstruktīva.

—ls—

Vai tikai sagadīšanās?

ARTURS OZOLIŅŠ KONCERTĒJA RĪGĀ
VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS

Pianists Arturs Ozoliņš, viesodamies Pad. savienībā, 2 koncertus sniedza arī Rīgā, Valsts filharmonijas zālē. Šoreiz uz Pad. savienību Ozoliņš devās turienes koncertapvienības aicināts. Šī apvienība viņa koncertus rīkoja arī Rīgā, tāpēc to noklausījās visi, kas vien spēja iegūt biļetes.

Ar okupētās Latvijas kultūras sakaru komiteju pianistam bija tikai tik daudz sakara, ka tās sasauktajā preses konferencē, kurā preses un radio pārstāvji mākslinieku izjautāja. Mākslinieks intervijā nav daudz skopojies, pastāstot par savu dzīvi un gaitām, kā to var lasīt kultūras sakaru komitejas izdevumā Dzimtenes Balss.

Arturs Ozoliņš pirmo reizi Rīgā ciemojās 1975. gadā Kultūras komitejas sakariem ar tautiešiem ārzemēs izkārtojumā un koncertēja Latvijas konservātorijā.

Rīgas izdevumā Literātūra un Māksla 19. janvāra numurā par Artura Ozoliņa spēli raksta Valdis Krastiņš. Viņa atsauksme ir visai atturīga:

„To, ka Arturs Ozoliņš ir pianists šī vārda visīstākajā nozīmē, dzirdam jau pašā pirmajā saskarē ar viņa mākslu — instruments pakļaujas bez iebildumiem, priekšnesumā paužas virtuozs vērienīgums, smalka pedālizācijas māka un virkne citu pazitīvu īpašību. Un vēl — neskatoties uz to, ka pianists pastāvīgi koncertē dažādos kontinentos un zemēs, viņa attieksme pret mūziku un mūzicēšanu joprojām daudz jauneklīga svaiguma un patiesīguma. Redzams, ka sastapšanās ar klausītājiem A Ozoliņam ir gaidīts notikums, un pianista tīkami brīvā, brīžiem mazliet pat zēniskā izturēšanās savaldzina publiku.

Kādi šimbrīžam ir A. Ozoliņa mākslinieciskās personības vaibsti? Mēģinot tajos saskatīt būtisko, zīmīgāko un vienojošo, tūdaļ nāk prātā vārds „aktīvitāte". Pianists ar lielu degsmi veido katru savas mūzicēšanas mirkli, tiecas visu pateikt tūdaļ un līdz galam. Šī „mūzicēšana tagadnē" brīžam kļūst tik noteikta, ka, piemēram, Trīsdesmit pirmajā sonātē tā sāka jau aizsegt Bēthovena mūzikas plašos, ar. pagātnē un nākotnē izvērstos horizontus. Šopēna darbi savukārt jo uzskatāmi atklāja A. Ozoliņa īpatnējo intonēšanas manevru, izsakoties mazliet vienkāršoti, var teikt, ka melodiskais zīmējums zem viņa pirkstiem vairāk runā un stāsta nekā dzied. Tādēļ Šopēna melodiskajās līnijās šoreiz mazāk jutām to vokālo iedabu un vijīgo eleganci, toties jo vairāk — te ietvertās deklamātoriskās iespējas.

Tagad nākamais jautājums — vai šāda pieeja sevi attaisnoja? Bija mirkļi, kuros A. Ozoliņam neizdevās līdz galam nopamatot savu skatījumu. Tādi pavīdēja, piemēram, Alfreda Kalniņa Balādes, manuprāt, pārāk nervozajā, it kā saraustītajā priekšnesumā. Toties Prokofjeva Septītās sonātas neparastajā tvērumā bija daudz svaiga, interesanta; pārliecināja arī J. Ivanova Skicējums, kurā A. Ozoliņš bija saklausījis gluži jaunas izteiksmes iespējas. Bet varbūt pašus negaidītākos „štrichus" A. Ozoliņš iezīmēja piedevās — it īpaši E. Granadosa Spāņu dejas valdzinošajā priekšnesumā, parādot, ka viņa iespēju diapazona smaguma centrs varbūt meklējams pat citā virzienā nekā šimbrīžam.

Arturs Ozoliņš ir mākslinieks ar brīžam apstrīdamu, tomēr allaž izteikti savu pieeju; ar koncertu gaiši optimistisko pamatnoskaņojumu un respektējamu mākslinieciskō sniegumu pianists atstājis par sevi vislabākās atmiņas."

Laikrakstā arī piemin ēts, ka Arturs Ozoliņš dzimis Libekā, mācījies klavierspēli Toronto un Parīzē, koncertējis daudzās pasaules valstīs. Pianists gadā sniedz aptuveni 55 koncertus. Ievietots arī Artura Ozoliņa uzņēmums kopā ar komponistu Jāni Ivanovu, kura klavierdarbu viņš koncertā atskaņoja.

Artura Ozoliņa ierašanās 11. janvārī Rīgā un koncerts 13. janvārī Valsts filharmonijas zālē sakrita ar Rīgā rīkotajām „jubilejas svinībām", atceroties „60. gadskārtu kopš padomju varas nodibināšanās Latvijā", protams, ar „kvēliem pateicības sveicieniem" Latvijas apspiedējiem un ziedu nolikšanu pie Ļeņina pieminekļa, kas tagad izspokojis mūsu galvaspilsētas seju

Brāļu kapos ieradušies Latvijas komūnistiskās partijas vadītāji ar dažādiem Maskavas ielikteņiem un „brāļigajiem viesiem", kas nolikuši pie mūžīgās uguns krāšņus vainagus, lai godinātu „lielā tēvijas kara" un „pilsoņu kara" varoņus, kurus ļoti labi atceras, it sevišķi Ziemeļlatvijas lauku un pilsētu vecākās paaudzes latvieši, kas mūsu brīvības cīņu laikā piedzīvoja sarkanā terrora trakošanu un neskaitāmu latviešu noslepkavošanu, boļševikiem ielaužoties Latvijā.

Zīmīgi, ka koncerts noticis tieši dienā, kad 1919. gadā, pirms 60 gadiem, Rīgā sanācis „Apvienotās Latvijas strādnieku, bezzemnieku un strēlnieku deputātu padomju" pirmais kongress, ko uzskata par dienu, kad Latvijā nodibināta padomju vara. Grūti ticams, ka šī koncerta iekārtošana Rīgā būtu tikai sagadīšanās ar šo „jubilejas" datumu, ja zinām, ka tur nekas nevar notikt bez okupācijas varas ziņas un plānošanas.

P. B.

Pianists Arturs Ozoliņš un komponists Jānis Ivanovs pēc koncerta Rīgā. Foto: Literātūra un Māksla

Latviešiem būs centrs aktīvitātēm

Tāds raksts bija ievietots laikraksta Toronto Star 27. janvāra izdevumā, ziņojot par Ontario kreditsabiedrību līgas īpašuma pārzonēšanu latviešu centra vajadzībām. Šī divstāvu biroju ēka, kas atrodas fabriku un biroju joslā, tagad pārskaitīta no lielāka (major) rūpniecības centra uz mazāku (minor institutional) katēgoriju.

Laikrakstā minēts, ka šo ēku izmantos mākslas un daiļamatniecības, sporta, sociālām labdarības un izglītības aktīvitātēm. Tur atradīšoties arī kreditsabiedrības birojs un grāmatnīca. Latviešu sabiedrībai šīs ēkas iegūšana un pārbūvēšana izmaksāšot 1 milj. 800.000 dolaru. Līdz šim ziedojumos esot savākts 600.000 dolaru, bet lūgs arī Ontario provinces loterijas „Wintario" pabalstu.

Plānošanas komisārs (Commisioner) Brjūs Dēvidsons ziņojis plānošanas pārvaldei, ka centra aktīvitātes notikšot darbdienu vakaros un nedēļas nogalēs, bet ierobežotas nodarbības arī darbdienu pēcpusdienās, galvenokārt pensionāriem. Dēvidsons vēl izteicies, ka līdzīgiem centriem nav bijusi nekāda nelabvēlīga ietekme to novietojumu rajonos, kas zonēti industriāliem, tirdzniecības un dzīvojamo ēku vajadzībām. Pret pārzonēšanu vienīgo iebildumu cēlusi kāda tuvējā inženieru konsultantu firma, bet tas atsaukts jau agrāk.

Centra plānošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš ziņo, ka 19. februārī pl. 20. Sv. Andreja baznīcas augšējā zālē notiks Centra informācijas sanāksme.

Jau sastādīta svētku programma

3. Jaunatnes dziesmu svētku Montreālā rīcības komiteja savā 22. janvāra sēdē jau vienojusies par svētku norisi: 31. augustā kopkoŗa pirmais mēģinjums, izstādes atklāšana, apvienotais dievkalpojums, svētku oficiālā atklāšana un pilsētas apskate. 1. septembrī kopkoŗu mēģinājums, dziesmu spēle - teātris, svētku koncerts un sadraudzības vakars ar vakariņām. 2. sept.: tautas deju mēģinājums, jaundarbu koncerts, tautas deju uzvedums un svētku balle. 3. sept., LNJAK un ALJA brokastis, jauno rakstnieku un mūziķu rīts, sētku noslēgums un atvadas.

Rīcības komiteja aicina pieteikties jauniešus līdz 30 gadiem ar saviem darbiem svētku izstādei un visus interesentus bez vecuma izšķirības, ar saviem izstrādājumiem piedalīties tirdziņā. Pieteikšanās un informācija, rakstot Vitai Plūmei, 661 — 15th Avenue, Ville La Salle, Que., H8P 2S1, tel. (514) 365-3371. Svētku vadoni iespējams ievietot sludinājumus (cena 100 — 65 — 40 dol. par 1, ½ vai¼ lp.). Tie pieteicami rīcības komitejai: 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Que., H9X 2R2, tel. (514) 457-9832.

Rīcības komitejā vēl piesaistīts Roberts Klaiše, kas kārtos svētku informāciju ar angļu un franču laikrakstiem, TV, radio un citiem iestādījumiem. Ieejas kartes sāks pārdot aprīlī. Viesmīcas rezervēšani par palētinātu maksu, rezervācijas kartītes pieprasāmas rīcības komitejai.

Agrumu Pēteris

Meteņa vakars Hamiltonā

DV Hamiltonas nodaļas rīkotais „Meteņa vakars Pigbridžā" 10. februārī Daudzkultūras centra zālē bija pulcinājis 120 apmeklētājus. Vakara norisi īpaši saistīj apm. 35 min. garais Meteņa daudzinājums ar 40 dalībniekiem. Pulcējoties tikai pāris mēģinājumos, uzveduma vadītāja Nora Pulciņa bija panākusi šī kuplā ansambļa saliedētu vienību, ar Metemīša daudzinājuma dziesmām (dažas dziedāja līdzi arī publika), dejām, ķekatniekiem un cienasta izdarībām. Uzveduma nobeigumā izskanēja „Te bij' laba saiminiece", ko pavadīja ilgi pateicības aplausi. Patika arī uzveduma dalībnieku tērpu dažādība. Aktīvi dalībnieki bija jaunieši, it īpaši Vanadziņa dejās Baibas Šmitas-Kalējas vadībā. Uzveduma mūzikālā vadītāja bija Skaidrīte Darkēvica. Akordeona mūzikas pavadījumus spēlēja V. Kairišs, bet klavieru — Indra Pulciņa.

Savā lomā labi iejutās saiminiece (Gundega Dāvidsone). Rosījās Silmaču sievas (Vijolīte Alksne un Emīlija Sniķere), vecais čigāns (Ed. Pulciņš), čigānietes (Olga Jansone un Ruta Tuklere), dzērve (Kate Lapiņa), lācis (Ilga Andersone), nāve (Anda Magnica) u.c. Par deju mūziku rūpējās Imants Ķipis. Labāko masku godalgošanu vadīja Astrīda Robežgruntniece, īpaši ņemot vērā budeļu izdarības. Pirmo godalgu izpelnījās čigāniete (Ruta Tuklere), tad gailītis (Karmena Bleka), Sarkangalvīte ar meža vīru (Lidija un Edgars Jēgeri), skursteņslaucis (Irēna Zeltiņa), dzērve (Kate Lapiņa), otra čigāniete (Olga Jansone).

Meteņu uzvedumā daudzināja arī Pelnu dienu, kādēļ daudzus apmeklētājus redzēja „apbalvotus" ar pelnu maisiņiem. Vanadzeņ bija iekārtojušas tautisko ēdienu galdu ar „Tēva" un burkānu raušiem, karašām, Meteņa kūku un citiem gardumiem. Vanadžu vadīto bufeti pārzināja I. Andersone ar palīdzēm. Atspirdzinājumu bufeti vadīja J. Gailītis, E. Reinis, J. Dubinskis un I. Krūziņš, bet vanadžu rīkoto loteriju — Nora Pulciņa. Astrīdas Robežgruntnieces dāvāto gleznu laimēja E. Remkins. Zāles dekorējumu bija veikusi Ruta Tuklere ar Karmeni Bleku. Vakara programmas norisi vadīja jaunais nodaļas priekšnieks Ed. Dāvidsons.

O. K.

„Nekas traģisks nebūtu noticis"

REFERĀTS PAR LATVIJAS NEATKARĪBAS LAIKU
LATVISKO ZIŅĀŠANU SEMINĀRĀ

TLTA Latvisko zināšanu semināra otrā sanāksme notika Kultūras dienu ietvaros 11. februārī Latviešu namā Toronto ar Dr. Juŗa Dreifelda referātu par Latvijas neatkarības posmu. Referents apskatīja jaunāko Latvijas vēsturi, sākot ar brīvības cīņām, un norādīja, kā vēsture nav pietiekami pieminēti igauņu cīnītāji, kas daudz palīdzējuši latviešiem brīvības cīņās Vidzemē, tāpat poļi — Latgalē. Tālākā secībā viņš pakavējās pie Latvijas agrārreformas pēc pirmā pasaules kara, kas atdeva latviešiem atņemto zemi. Tas cēlis saimniecisko un sociālo labklājību. Referents pakavējās arī pie Latvijas satversmes un parlamentārās iekārtas, kuŗu izmantoja politiskās partijas, to skaitam pieaugot pāri par divdesmit. Taču partiju laikā izdotī ap 2000 likumu Latvijas valsts labā. Referents apskatīja arī Ulmaņa laika politiku par vienotu tautu, valsti un valdību, un norādīja, ka Ulmanis vedis valsti uz monopolu. Kas notiktu, ja nebūtu bijušas Ulmaņa radītās pārmaiņas? Dreifelds atbildēja, ka nekas traģisks nebūtu noticis, lai gan valstī runāts par nemieriem, bet armijā bijusi augsta morāle.

V. Slavieša domāja, ka būtu notikusi asins izliešana, jo komūnisti bijuši aktīvi, lai sagatavotu apvērsumu. Tādā gadījumā arī pērkonkrustieši mēģinātu sagrābt valstī varu, jo armijā bijis daudz viņu atbalstītāju. K. Ulmanis ar ģenerāli Balodi panākuši pārmaiņas bez asins izliešanas. V. Slavieša norādīja, ka Ulmanis vienojis tautu un sešos gados daudz pamācis. Viņš būtībā bijis demokrats, bet toreizējais laikmets prasījis zināmus ierobežojumus. Ulmaņa diktātūrai bijis tikai pagaidu stāvoklis, sacīja Latvisko zināšanu semināra vadītāja. V. Upeslācis debatēs aizstāvēja brīvās tirdzniecības aktīvitātes.

Semināru, kurā piedalījās ap 100 klausītāju, vadīja stud. Anita Vaivare. Vēl viens referāts paredzēts 11. martā turpat. Dr. Linards Lukss runās par tematu: Kā var piedalīties politiskā darbā?

—le—

Modris Lorbergs

ZIEMAS DZIESMAS

Veltīts Eiženam K. Šteinam

I

Tā pati saule un mēness,
un tās pašas zvaigznes —
Pār sniega vāliem
dienām un naktīm
vēji ziemeļu dziesmu dzied
un neapklust —

Es kājas ieauju un sildu
pureņu vasaras smieklos
un svilpoju savu dziesmu:
kā viss, arī es esmu
tikai atnākšanas
nu aiziešanas ilgas — — —

Tā pati saule, mēness
un zvaigznes
pāri mums visiem,
tikai vēji dienām un naktīm
tavā un manā pusē
citādu dziesmu dzied —
Ziemeļos dažkārt ir
bargas ziemas
un pureņi vēlu zied.

II

Pārkāpšu pāri sniega kupenām
aizvējā sildīties —
Greizie rati salūzuši
guļ šķērsām debesu grāvī
un nekust no vietas —
Būs gaidīšana līdz
nākamiem griežiem.
Kārkliem saknes sasalušas ledū
un bērzi lāstekās —
Velti kacināt nazi:
nebūs stabules, nebūs
dziesmas —
Tālumiem pāri ziemeļu vilks
gaudodams sauks zudušo brāli,
un atbalss aizķersies
dilstošā mēness sirpī —

Velti kāpt pāri kupenām
aizvēju meklēt —
Sals bardzīgi klusēt liek.

III

Neteikšu nekā —
Klusēdams skaitīšu spīdekļus
kā velti izdzīvotas dzīves
un mēģināšu savērt virknē
starp nebijušo laiku stabiem —
Tava saule būs mana saule,
bet no mēness man augošā puse,
jo tukšuma baidos — — —

Tā pati saule, mēness
un zvaigznes
pāri mums visiem,
un tās pašas dienas un nedienas,
un tās pašas dziesmas
vēja un aizvēja pusē —

Gana stabule
no dilstošā mēness sirpja
aizpūš draudīgā tukšumā
balsis —
Manas kājas ieautas
dzelteno pureņu smieklos:
es esmu atnākšanas
un palikšanas cerība!

Valentīne Hermane

CERĪBU SKALI

Nolieciet vainagu
Varoņu piemiņas dienā,
Iededziet cerību skalu,
Raugaities liesmās un dzirkstīs,
Godiniet tos, kas toreiz
Par tevi, par tautu,
Par Latvijas brīvi.
Ziedoja visu, it visu!

No jauna, atkal un atkal
Smeļaties ticības kausā:
Dievs sardzē par Latviju stāv,
Un aicinās nolemtā stundā
Celt karogu sarkansārto,
Lai brīvs tas pār Latviju plīvo!

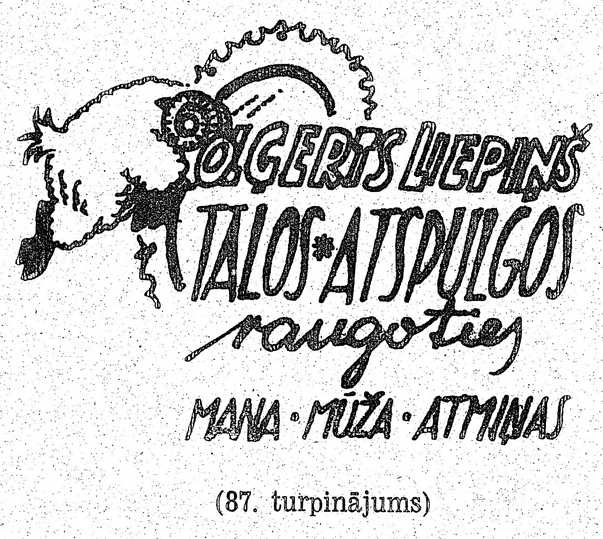

(87. turpinājums)

Tie laiki bija nebēdīgās jaunības ekscesi, kas drīz pāriet, kad zobena un spalvas kavalierim dziļi ieskatās acīs vēsturiskās prozas mūza, kad viņš kļūst par atzītu novelistu un romānistu.

Krustneša gaitas ir Aleksandra pirmais darbs, kas iznāca kā gaumīga grāmatiņa jaunā apgādā Vainags. Tur stāstīts par kāda franču bruņinieka gaitām 13. gadsimtā, kad krustneši iebruka „pagānu" zemēs Baltijā. Sacerējums ievērojams ar raito fābulu, cieto lakonisko stilu (imitējot hronikas) un viduslaiku ticības ideoloģijas un mistikas strāvojumu. Grīna literārais skolotājs ir ievērojamais vācu 16. gadsimta romānists Jakobs fon Grimmelshauzens (Simplicius Simplicissimus), kas lieliski notēlojis 30 gadu kara drāmatismu un postu: viņa slaveno romānu Grīns tulkoja Latvijas Kareivī. Tātad jau toreiz bija romāni, ne tikai 19. gadsimtā, kā māca Viktors Eglītis.

Pēc manas aiziešanas no Latvja Grīns varēja būt īstais pēcnācējs, bet izdevēji aiz tuvredzības nemācēja vērtīgo spēku paturēt. Dažās biografijās Grīna īsais posms Latvī nemaz nav atzīmēts, toties ilgāk viņš palika Rīgas Ziņās (izdevējs A. Gulbis, rēders Viktors Kalniņš un citi. Kā redaktors Grīns pierādījās par lielisku izstrādātāju. Pirms sāka rakstīt, nolika uz galda priekšā revolveri vai krietnu atvāztu nazi, laikam instinktīvi jauzdams briesmas, kas apdraudēs viņu dzīves galā. Kad labā roka bija piekususi, viņš pārsvieda spalvas kātu kreisajā un turpināja tālāk darbu.

Atceros, ap to laiku iznāca runa par preses ļaužu organizāciju. Toreiz Latvju rakstnieku un žurnālistu arodbiedrības prestižs stāvēja augstu. Grīns teica, ka organizācijas aizmugure esot vajadzīga tikai mazāk zināmiem avīžniekiem: jau pazīstamiem, kā viņš, tā neko nedodot.

Tad uzreiz Aleksandrs atkal sadomāja mainīt dienestu. Modē bija nākuši kapitālizdevumi. H. Rudzītis bija iecerējis Pasaules vēsturi, laikam vairākos sējumos. Par redaktoru aicināja A. Grīnu, jo tā erudīcija vēstures jautājumos vispār bija pazīstama. Kad iznāca pirmais sējums, kāds ziņoja, ka arī mans vārds tur esot. Pārbaudīju — tiešām, bija īsumā apskatīta latviešu rakstniecība un citu autoru vidū satiriķis Eols. Laikam viņš gribēja kompensēties par to, ka grūtā brīdī strādāju līdz viņa Vecpuisī. Tā esmu iekļuvis pasaules vēsturē!

Gadi gāja. Biržu pagasta dēls savu rakstnieka repertuāru un slavu nostiprināja gan ar stāstu un novelu krājumiem, gan īpaši gargabaliem — romāniem. Ļoti ierosināja pārdomām vēsturiskais romāns Nameja gredzens, kas iznāca Gulbja apgādā dzeltenos vākos. Tam pamatā fantastiska fābula par senču karaļa Nameja pēcnācēju, viņa gredzena mantotāju Skumantu, kas uzaudzis Polijā un sauc poļus palīgā, lai atkaļotu no vāciešiem senču troni. Iejaucas ragana Marina, vēsturē pazīstamā Sandomiras vojevoda Uņišeka meita (Borisa Godunova laikā), un Skumants iet bojā kaļa laukā. Mani šis romāns saistījis tāpēc, ka tur par Polijas karāli figurē Zviedrijas atbrīvotāja Gustava Vazas dēls (par šiem karaļiem jau toreiz biju sācis interesēties). Aizsūtīju grāmatu atsauksmei mūsu vēsturisko romānu, toreiz, šķiet, lielākajiem speciālistam Andrievam Niedram (Kad mēnesis dilst). Niedra atbildēja, ka darbs viņu interesējot, izteikšoties vēlāk, bet tā arī nepaspēja.

Pie apvāršņa jau rādījās Kārļa Ulmaņa ēna, un Aleksandrs nosprieda, ka nevar palikt pie beletristikas vien, ka laiks atgriezties pie avīzes, kur tomēr sabiedriskās dzīves pulsēšana skaudrāk izjūtama. Viņš iestājās Brīvās Zemes redakcijā. Tāds talants kā Grīns nozīmēja ieguvumu katrai redakcijai, un šis vīrs ar formātu uzreiz uzpurināja miegaino zemnieku oficiozu, pašam Ulmanim, kā vēlāk pierādājās, diemžēl, trūka lielākas izpratnes kā avīžu idejiskos, tā praktiskajos jautājumos.

Īsu laiku Brīvā Zeme un Pēdējais Brīdis bija koalicija, jo redakcijas atzina, ka Latvju rakstnieku un žurnālistu arodbiedrība ar tradicijām varbūt jau kopš 1917. gada bīstami novirzījusies pa kreisi. Biedrus uzņēma bez kādas idejiskas šķirošanas, un tā iznāca, ka biedrībā it ērti jutās Sociāldemokrata, Domu, Jaunās Trauksmes un dažu citu kreiso žurnālu līdzstrādnieki, ieskaitot komūnistu piekritējus, tāpat bars Jaunāko Ziņu bonzu un mazāku garu, kas jau pēc skaita vien, pārstāvēdami lielāko avīzi, citus nospieda. Valdes locekļi — LTA direktors Richards Bērziņš, Jānis Porietis — bija tikpat kā pašu redakcijas rīkotāji: rakstnieks Pāvils Rozītis jaunībā strādājis Jaunākajās Ziņās, mūžu nobeidza kā sociāldemokratiskās preses cilvēks. Ārlietu ministrijas preses nodaļas vadītājs Dr. Alfrēds Bīlmanis ar savu solido zemniecisko smagumu un nosvērtību vairs valdi nereprezentēja, ko ar sekmēm veica agrākajos gados, kopš 1932. gada bija sūtnis Maskavā.

Agrārieši nolēma, ka jādibina otra „pilsoniskāka" rakstītāju ļaužu organizācija, ko nosauca par Latvijas preses biedrību, un tās pēcnācēja ir LPB trimdā.

Pretēji Rakstnieku un žurnālistu arodbiedrībai, kur vairākums varēja mazākumu pavisam neievērot, LPB vadībā valdes locekļi bija galvenie redaktori. Par priekšnieku no paša sākuma līdz beigām darbojās J. Druva, vēl valdē bija Artūrs Kroders (Tēvijas Sargs), Aleksandrs Grīns, šo rindu autors, Jānis Bankavs (Latvija), sekretārs Rūdolfs Vilde (vēlāk H. Zariņš). Savādā kārtā konservātīvais laikraksts Latvis LPB nepiedalījās, bet palika „uzticīgs" vecajai biedrībai, tātad sadarbībā ar Sociāldemokratu un Jaunākajām Ziņām. Tā atkal bija kāda no Arvēda Berga stūrgalvīgajām iedomām, kas viņa politiskajam portretam par labu nenāca. Pēc 15. maija abas preses cilvēku organizācijas piespieda apvienoties.

Bez Brīvās Zemes ārlietu vadītāja Grīns kļuva arī par jaunā laikraksta Rīts atbildīgo redaktoru. Uz šo izdevumu mēs Pēdējā Brīdī skatījāmies ar lielām aizdomām, jo likās apjaušams, ka tas domāts mūsu avīzes izkonkurēšanai. Rīts bija Ulmaņa avīžu koncerna laists, it kā tēmēts pilsētniekiem, ar dzīvāku lasāmvielu, kas atšķirās no parastā Brīvās Zemes stila. Papīrs un illustrācijas netika taupītas. Kādu gadu mocījās Rīts, bet neko nevarēja padarīt, līdz Alfreds Bērziņš ķērās pie pārbaudītā līdzekļa — slēgšanas ar varu.

Darbīgajam rakstniekam un žurnālistam, kam tagad bija raženākais vecums — ap 40 gadi, avīžu lietas neaizņēma visu laiku — kaut arī dienas izdevumu „taisīt" nav tas pats, kas mūsu tagadējās nedēļnieces pierakstīt. Grīnam nāca klāt gan jauni romāni, gan rakstu krājumi, gan lugas, par ko visu viņš īsā laikā saņēma septiņas Kultūras fonda godalgas. Viņa populāritāte ievilka plašu vagu, sākot ar „Dvēseļu puteni", kur attēlotas veco strēlnieku cīņas. Šo darbu autors bija piedāvājis pazīstamiem izdevējiem, bet tie atteikušies, jo lasītāji taču esot noguruši no kara. Ulmanim tuvā apgāda Zemnieku Domas direktors rīkotājs Fricis Ansons izrādījās tālredzīgs: viņš „Puteni" pieņēma, un abi ar autoru uz tā krietni nopelnīja.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu disidents un brīvības cīnītājs Gunārs Rode viesosies ceturtdien, 22. februārī, pl. 19.30 Latviešu namā, Toronto. Pirms tam, 21. februārī, G. Rode kopā ar LNAK politiskās nozares vadītāju Dr. L. Luksu dosies uz Otavu, kur paredzēta tikšanās ar Kanadas federālā parlamenta locekļiem un piedalīšanās Baltijas tautu federācijas Kanadā rīkotajā tradicionālajā Baltiešu vakarā parlamenta aulā, ko vadīs senātors P. Juziks.

● Sv. Jāņa draudzes pēcpusdienā, pēc 11. februāŗa rīta dievkalpojuma, baznīcas zālē pāri par 100 apmeklētāju noklausījās māc. I. Gaides referātu: Nostāsti par Jēzus bērnības un jaunības gadiem. Draudzes dāmu komiteja bija izkārtojusi kafijas galdu. Referāta atkārtojums 18. februārī Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas izkārtojumā pēc dievkalpojuma baznīcas zālē. Sv. Jāņa draudzes gada sapulce 11. martā pēc rīta dievkalpojuma.

● Ciklā „Pusdienas un pārrunas iesvētāmiem" jau notikuši trīs saieti māc. J. Cāliša vadībā pēc rīta dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcas zālē, pulcējot ap 25 jauniešus, kuŗus ar siltām pusdienām pacienāja draudzes dāmu komiteja un vecāki, pie kam 11. februāŗa saieta pacienāšanā piedalījās Kičeneras draudzes vecāki. Māc. Ā. Čops apcerējis mācītāja darbu, inž. A. Zaķis pastāstīja par inženieŗa darbu un Dr. Ināra Ezera — par dziedniekū darbu. Nākošie saieti 25. martā un 22. aprīlī pēc rīta dievkalpojumiem. Iesvētes dievkalpojums paredzēts 27. maijā. Draulzes dāmu komitejas izkārtojumā gadskārtējais draudzes bazārs 25. februārī, bet draudzes gada sapulce 4. martā pēc dievkalpojuma.

● Austrumu draudzes jauniešu iesvētes mācības iesāktas 14. janvārī, piedaloties 6 jauniešiem māc. A. Brieža vadībā un notiek jau katru svētdienu pēc dievkalpojuma, kuŗā piedalās arī iesvētāmie. Iesvētes dievkalpojums 3. jūnijā.

● Pensionāru apvienības gada sapulcē ievēlētā jaunā valde pienākumus sadalīja šādi: valdes priekšsēdis A. Retigs (ievēlēts atsevišķi), priekšnieka vietnieks Andrejs Ozoliņš, sekretārs un apvienības kopa lietu kārtotājs M. Vāgners, kasieris K. Šverns, biedrzine V. Aleksandra un palīdze E. Villere, sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis, viņa palīdze M. Kociņa, teātŗa kopas lietas pārzinās K. Pakrastiņš, kino lietas — J. Indriksons, valdes locekle sevišķiem uzdevumiem B. Senkēviča. Revizijas komisijas amatu sadalījums: priekšsēdis — E. Brencis, priekšsēža vietnieks K. Gāle un sekretārs K. Bencons. Pensionāŗu pārstāvji citās organizācijās: LNAK padomē K. Tannis, Dziesmu svētku biedrībā A. Lagzdiņš, 18. novembŗa sarīkojuma rīcības komitejā A. Ozoliņš, Rīgas paviljona rīcības komitejā E. Villere un prez. K. Ulmaņa piemiņas komitejā — M. Prikulis. Apvienības kārtējā sanāksmē 8. februārī valdes priekšsēdis A. Retigs iepazīstināja 120 saieta dalībniekus ar jaunievēlētajiem pārvaldes locekļiem. Pēc tam bija divas filmu izrādes par zvēriem, putniem un zivīm Austrālijas salās un 5000 jūdžu ceļojums pa Kanadu — no krasta līdz krastam.

● Latviešu preses biedrība Kanadas kopa Kultūras dienu ietvaros rīko Ausekļa 100 gadu atceri 18. februārī pl. 17 Latviešu namā. Imants Alksnis referēs par Ausekli, vīru koris Viesturs piedalīsies ar dziesmām un Inta Purva skandēs Ausekļa dzejoļus. Sarīkojumu vadīs LPB Kanadas kopas priekšnieks R. Norītis. Kopas biedru un lūgtu viesu sanāksme 23. februārī pl. 20 Modŗa Lorberga mājā. 1. aprīlī pl. 20 Latvešu namā Ilmāra Batraka vakars, piedaloties autoram. Par kopas biedriem uzņemti Arnis Ķeksis Toronto un Jānis Gailītis Hamiltonā. Kopas biedru skaits 55.

● Latviešu dievtuŗu sadraudzes Burtnieku draudzes sapulce 8. februārī J. Paliepa mājā ievēlēja jaunu valdi un pieņēma darbības plānu. Sadraudzes vadonis Dr. A. Pērkons un viņa vietnieks inž. J. Palieps ir dievtuŗu augstākās vadības iecelti un nav pārvēlami, bet draudzes valdē šai gadā darbosies līdzšinējais priekšnieks A. Memenis palīdze A. Kopmane, sekretārs J. Vandelis, kasieris I. Paliepa, informācijas vadītāja G. Blūma, saimniece L. Sama, archivāre N. Puriņa. Revīzijas komisijā darbosies A. Nulītis, K. Puriņš un I. Gaile. Sapulce nolēma šogad rīkot 7 publiskus daudzinājumus un divus internus saietus. Lieldienu daudzinājums 18. martā pl. 14 Latviešu namā, Arāju daudzinājums 2. aprīlī DV namā. Ūsiņa saiets 12. maijā Puriņu īpašumā Daugaviešos, Jāņu svinības 16. jūnijā Jumalās, Māras saiets — 11. augustā Vandeļa Dzelzkalnos, Veļu daudzinājums 14 oktobrī, Mārtiņu saiets novembrī un Ziemas svētki — 26. decembrī. Vēl paredzēts daudzinājums dziesmu dienā Gotlandē, J. Paliepa un Dr. A. Pērkona izkārtojumā.

● Burtnieku Meteņa saietu 11. februārī DV namā sveču gaismā ievadīja vīkšējs Jānis Vandelis, paskaidrojot, ka senie latvieši Meteņa dienu uzskatījuši par jauna darba gada sākumu. Arvīds Memenis nolasīja tautasdziesmas par Meteni, bet Dr. A. Pērkons teica dižrunu par tematu: Latviskās rosmes daudzinājums Meteņa zīmē un dziedāja ar Ati Freimani duetu kokļu pavadījumā.

● Igauņu centrālā padome Kanadā un Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso, atzīmējot Igaunijas 61. gadadienu, rīko pieņemšanu 23. februārī pl. 20 Igauņu namā. 26. februārī pl. 15 Toronto universitātes Convocation aulā Igauņu apvienība Toronto rīko atceres aktu ar koncertu.

● TLTA saimniecības padomes sēde 26. februārī pl. 19.30 Latviešu namā. Darba sekā TL TA darbības pārskata ziņojumi un prezidija locekļu vēlēšanas. Pie Toronto latviešu tautas augstskolas pastāv latviešu ģimnazija, neklātienes skola un skolotāju praktiskais seminārs.

● Ontario mūzeja Toronto etnoloģiskais departaments atzīmē starptautisko Bērnu gadu ar plašu leļļu izstādi; klāstā ir ap 250 kanadiešu, eskimu, menomītu, indiāņu un 50 dažādu etnisko grupu lelles. Latviešus reprezentē daiļamatniece Otīlija Mežule ar Rucavas tautas dēlu un trīs miniatūras lellēm Rucavas tautas tērpos. Izstādes apmeklētāji latvieši bija ievērojuši, ka šīm lellēm pielikts paskaidrojums: „Rucava, USSR." Pēc norādījuma uz šo nepareizību, ka Rucava nav Pad. savienībā, bet Latvijā, izstādes iekārtotājs nepareizo ierakstu izdzēsis, solot to aizstāt ar Latvijas vārdu. No baltiešiem skatē vēl bija redzamas lietuviešu tautiskās lelles. Izstāde atrodas pirmajā stāvā, 100 Queen Str. un tā atvērta katru dienu no pl. 10—18, bet otrdienās no 10 — 21 un svētdienās no 13 — 21. Vienu latviešu lelli Bārtas tērpā izstādei bija aizdevusi kanadiete — leļļu kollekcionāre. Izstāde būs atvērta līdz 8. jūlijam.

Ar vienu pūtienu izdzēš 25 sveču liesmas. Vīru koŗa Viesturs 25 gadu jubilejas svinības to izdara koŗa diriģents J Barušs, kas arī pats kori vada jau 20 gadus. Jubilejas kliņģeri viņam pasniedz Sandra Ķuze. Foto: J. Līgers

● DV Toronto nod. tautas deju kopa Daugaviņa E. Kalviņa vadībā jau 6 gadus pēc kārtas rīko savu Baltiešu vakaru — lieluzvedumu ar citu tautību dejotāju un vingrotāju ansambļu piedalīšanos. Sarīkojums notiks Senekas kolledžas Minklera auditorijā , Finch Ave. E., 24. februārī pl. 19.30. Bez Daugaviņas šogad piedalīsies lietuviešu tautas deju kopa Atžalynas, igauņu Kalev Estienne vingrotājas un viesi ungāru un japāņu deju grupas. Programmas pieteicējs Merijs Blizards. Sarīkojumu atklās Kanadas federālās valdības ministrs Martins Okonnels. Uzvedumam kopā ar lietuviešiem iestudētas divas jaunas dejas E. Kalviņa un S. Leparskas choreografijā.

● Toronto jau 36 gadus notiek gadskārtējās Kivani kluba mūzikas festivāla sacensības. Šogad tās sākās 3. februārī un tajās piedalījās 35.000 mūziķu, dziedātāji, kā arī skolu orķestŗi, koŗu vai ansambļu dalībnieki. Festivāls turpināsies 2 nedēļas dažādās sacensību katēgorijās. Šogad sacensību dalībniece 14 g.v. Laura Zariņa, piedaloties solo dziedāšanas sacensībās divās meiteņu grupās līdz 15 gadiem, izpelnījās pirmo vietu ar 88 p. atzīmi un grupā līdz 16 g. ieguvusi otro vietu (86. p.). L. Zariņa balvas izpelnījusies arī iepriekšējo gadu sacensībās.

● Sidrabenes bērnu nometne šogad darbosies no 8. jūlija līdz 19. augustam; parallēli no 5. — 19. augustam — latviski nerunājošo bērnu nometne, volejbola skola no 5 — 12. augustam, basketbola skola no 12. — 19. augustam. Sporta un nometnes svētki 28. un 29. jūlijā.

● Pēc ilgas slimošanas 5. februārī 56 g. vecumā miris Oskars Zviedris. Aizgājēju pārpelnoja 10. februārī. Nelaiķim paliek Toronto dēls Voldemārs.

● 11. februārī pēkšņi miris Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā valdes priekšsēdis Arvīds Lūsis. Viņš dzimis 1897. g. 27. septembrī Alojas pagastā, Valmieras apriņķī, kur bijis pagasta vecākais, aizsargu nodaļas priekšnieks un rotas kom. palīgs. Kalpojis latviešu strēlnieku rezerves pulkā par rakstvedi. A. Lūsis pārņēma strēlnieku biedrības Kanadā vadību pēc agrākā priekšnieka T. Zandersona nāves 1976. gadā. Piemiņas brīdi 14. februārī Rosara apbedīšanas mājā vadīja māc. Ā. Čops, bet izvadīšanu 15. februārī uz Jorkas latviešu kapiem — māc. J. Cālītis.

● Etobiko, Burnhamthorpe kolledžiātā 8. februārī pirmo reizi notika tautību skate „Mazā karavāna", kas bija iekārtota skolas telpās, kur aktīvi piedalījās latviešu jaunieši. Aelita Brīviņa, Ināra un Līga Lūse, Marta un Vilis Ozols, Anita Liepiņa, Arnis Slempers un Ingrīda Tauriņa. Par latviskā stenda un grāmatu skati bija rūpējušās I. Brīviņa un L. Tauriņa. Latviskais stends izcēlās ar tautiskiem audumiem, adījumiem, keramiku un rotas lietām. Jostu aušanas māku demonstrēja audzēkne Marta Ozola. Grāmatu skatē bija latviešu bībele, dziesmu grāmata, jaunākie izdevumi angļu valodā, Rūtiņas grāmata, Ingrīdas Vīksnas Piecas naktis un LNAK izdevums Latvija sakarā ar 50 g. dibināšanas dienas atceri, kā arī Latvju raksti, Latvijas vēsture, Degsme, latviešu skolu žurnāli un foto uzņēmumi Pie ēdienu galda varēja nogaršot Jāņu sieru, speķa raušus un citus gardumus. Piedalījās Diždanča dejotāji 8 pāru sastāvā, Z. Miezīša vadībā nodejojot četras tautas dejas; koklētāju grupa atskaņoja trīs tautasdziesmas.

● DV organizācijas Kanadā 30 gadu jubilejas rīcības komitejas sēdē 5. februārī DV namā, priekšsēža V. Plūdoņa vadībā piedalījās 11 dalībnieki. Paredzēja rīkot rakstnieku cēlienu un jaunatnes mūzikālu sarīkojumu un jauno mākslinieku koncertu. Daiļamatniecības skates izkārtošanu un grāmata galda noorganizēšanu kārtos A. Šterns.

● Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā biedru sapulce svētdien, 18. februārī, pl. 10 Latviešu namā.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas rīkotais inž. E. Groskopfa referāts — Vēja enerģijas izmantošana, 22. februārī pl. 19.30 Latviešu namā.

● DV Toronto nodaļas biedru gada sapulce 4. martā pl. 12 DV namā. Kvoruma nesanākšanas gadījumā sapulce būs pilntiesīga pl. 12.30, neatkarīgi no ieradušos biedru skaita.

Vara no ieroču stobra

DR. B. KOKINA REFERĀTA PĒCPUSDIENA TORONTO

Neievērojot stindzinošo salu un sabiedriskām rosmēm noslogoto svētdienu, Toronto Latviešu biedrības rīkotā pēcpusdiena 11. februārī Latviešu namā pulcināja ap 100 apmeklētāju, kas ar lielu interesi noklausījās apm. 40 min. garo prāvesta Dr. B. Kokina saistošo referātu par pasaules uzskatu sadursmi. Prāvesta gadskārtējā viesošanās TLB rīkotās pēcpusdienās kļuvusi par tradiciju, kā minēja šī sarīkojuma vadītājs J. Grodnis. Referāta ievadījumā referents teica: „Ja paceļas mākoņi, būs lietus", tā simboliski iezīmējot tagadējo laiku. Katra saspīlējuma rezultātā ir uzskatu dažādība. Nemieri un kaŗi kļuvuši par draudu cilvēcei. Miljoniem cilvēku aizgājuši bojā barbariskō seku dēļ Krievijā, tāpat Hitlera laikā. Žīdi savus zaudējumus dziļi uztvēruši un tagad meklē vainīgos pat tajos, kas vēl nav dzimuši. Apbrīnojami attīstījusies technika, kuŗā sacenšas pasaules lielvalstis. Technika pakalpo cilvēcei, bet reizē padara cilvēci par technikas upuri.

Dalīšanās uzskatos vērojama arī komūnistiskās zemēs, jo krievi un ķīnieši nav vienis prātis. Komūnisti izmanto katru izdevību cīņā par pasaules varu. Tam pakalpo arī pašreiz grūtais stāvoklis Anglijā. Streiki draud pārsviesties arī uz rūpniecības centru Rūras apgabalā Vācijā, kur streikus nepazina 50 gadus. Komūnisti cenšas īpaši samulsināt jaunatni, lai to izmantotu savu mērķu īstenošanā. Politiskā vara tomēr nāk no ieroču stobra. Komūnisti cenšas izmantot jauno Āzijas valstu seno cilšu problēmas. Tas var radīt šais nekultūrālās zemēs lielu postu. Kristiānisms sadrumstalots neskaitāmās sektēs. Nav nevienas valsts, kas ievērotu sociālo kārtību Kristus mācību garā. Daudziem Dieva jēdziens liekas svešs vai „bērnišķīgs". Novērojamas tieksmes pielūgt dabas parādības.

Pārrunās piedalījās V. Kalniņš, St. Vasarājs, E. Borisa, K. Bencons, V. Slavieša, T. Puisāns u. c., galvenokārt izraisot domu, ko darīt, lai stātos pretīm maldu mācībai komūnismam? Izskanēja, ka arī kristieši savā starpā apkaŗojas. Pat stiprā katoļu baznīca ar 700 miljoniem kristiešu nav vairs vienota ar saviem nogrupējumiem. Pārrunas reizēm likās aizejam pārāk tālos prā-

(Turpinājums 13. lp.)

Centrs atbild LNAK

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valde savā pēdējā janvāŗa sēdē Toronto pieņēma atbildi Kanadas latviešu centra Toronto organizēšanas komitejai, sakarā ar šīs komitejas lūgumu LNAK valdei vēlreiz uzsvērt latviešu sabiedrībai savu atbalstu Centra mērķim „pastiprinātā veidā". LNAK valde savu atbildi bija publicējusi Latvija Amerikā 10. februārī.

„Ievērojot, ka LNAK atbilde publicēta visā pilnībā, lūdzam Jūs publicēt arī mūsu atzinumu visā pilnībā," redakcijai raksta Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš, piebilstot, ka šie atzinumi pieņemti KLCT 6. februāŗa sēdē. Publicējam KLCT atbildi LNAK, kas ir šāda:

LNAK valdes pieņemtais atzinums par Kanadas latviešu centru Toronto pārsteidz ar savu izteikti negātīvo toni un dīvaino loģiku. Šķiet, ka 8. janvāŗa slēgtajā sanāksmē Centra komitejas sniegtā informācija nav ievērota vai saprasta.

Centra apsaimniekošanas plānu ar sīkiem paskaidrojumiem publicēja Toronto Centra 3. numurā, kas iznāca jau pirms Ziemsvētkiem. Šo plānu LNAK valde no vienas puses novērtē par optimistisku, bet no otras puses apgalvo, ka pat speciālisti to nevarētu novērtēt! Kā tad īsti ir: var vai nevar novērtēt? Ja aprēķini būtu optimistiski, tad pienāktos paskaidrot, tieši kuŗos posteņos un par cik. Tas netika darīts 8. janvāŗa sanāksmē un, šķiet, arī ne LNAK 15. un 29. janvāŗa valdes sēdēs. Kādēļ ne? Centra komiteja lūdz LNAK valdei dot skaidras, neizvairīgas atbildes visos šajos jautājumos

Apgalvojums, ka Centrs nav līdz šim guvis pietiekamu sabiedrības atbalstu, ir gandrīz vai neticams. Līdzekļu vākšanas akcija vēl nav sasniegusi pat pusi no Toronto un apkārtnes latviešiem, bet šai brīdī jau savākti 400.000 dol. kasē un vēl ap 170.000 solījumos un datētos čekos. Vai vēl kādam mūsu projektam sabiedrība devusi tik milzīgu atsaucību tik īsā laikā?

Atturīgi ir tie tautieši, pēc kuŗu ieskata LNAK valde nav devusi Centra projektam īstu atbalstu, kaut arī lēmumi bijuši labvēlīgi.

Palicis iespaids, ka LNAK valde saka „jā', bet daŗa „nē", un nupat peņemtais atzinums apstiprina šo iespaidu. Ka tā tas ir, tika atzīts arī 8. janvāŗa sanāksmē. Tikai tāpēc Centra komitejas priekšsēdis aicināja LNKA valdi dot skaidrāku un izteiktāku atbalstu.

Gluži nepareizs ir apgalvojums, ka Centra statūti neparedz organizāciju iesaistīšanu Centrā. Patiesība ir tieši pretēja. To var izlasīt statūtos, un turklāt krietns skaits organizāciju Centrā jau iesaistījušās! Prātojumi par Centra pārvaldīšanu un paredzamajām aktīvitātēm ir tikpat nepamatoti un subjektīvi kā jau apskatītie apgalvojumi citos jautājumos. Tie sēj šaubas mūsu starpā un veicina tieši to, no kā LNAK valde mūs brīdina — latviešu sabiedrības sadrumstalošanu. Katra organizācija, kas īrē publiskas telpas, ir paklauta Kanadas pretdiskriminācijas likumiem. Šajā ziņā nav nekādas starpības, vai telpas pieder bezpeļņas organizācijai, kā Centram, vai klubam, kā Latviešu namam. Centra komiteja savus uzskatus šai jautājumā deklarējusi š.g. 28. janvāŗa atklātā vēstulē Latviešu nama valdei. Tie ir: „Kanadas latviešu centra Toronto statūti skaidri nosaka, ka Centra darbību noteiks un vadīs pilnsapulces ievēlēta valde. Centra atbalstītāji, kam balstiesības Centra pilnsapulcē, ir tie paši, kas veido un atbalsta mūsu sabiedrisko dzīvi — tos pašus vārdus atrodam LNAK darbinieku aprindās un Nākotnes fonda sarakstos, Daugavas Vanagos, Latviešu nama valdē, akcionāros un t.s. „kvīts īpašniekos", Latviešu biedrībā un citu mūsu organizāciju biedru sarakstos. Tas pats sakāms par Centra izveidošanas komiteju. Šaubas par Centra nacionālpolitisko darbību ir šaubas par visu mūsu sabiedrību un katru mūsu organizāciju. Tās ir nevietā un noraidāmas."

Spekulēšana par Centra nelatviskajiem īrniekiem un Kreditsabiedrības neiesaistīšanos ir augstākā mērā neatbildīga un atkal sēj šaubas mūsu sabiedrībā. No kuŗa laika Latviešu nama valdes lēmumi par Latviešu namu ir saistoši Kreditsabiedrībai? Vai Latviešu nama valde bija tā, kas izšķīrās atvērt tik sekmīgo Kreditsabiedrības rietumu nodaļu? Laikam gan ne. Un tā arī nav tiesīga izšķirt Kreditsabiedrības biroja atvēršanu Centrā. Kādēļ LNAK valde ignorē pašas Kreditsabiedrības sapulces lēmumu atbalstīt Centru? Spriežot pēc tautiešu izplatības Lieltoronto, birojs pilsētas vidējos austrumos būtu tikpat sekmīgs kā birojs vidējos rietumos.

LNAK valdes atzinumā minētās Centra apsaimniekošanas un pārbūvju izmaksas izskatās atbaidošas tikai tādēļ, ka tās tur izceltas no konteksta. Protams, Centra komiteja cenšas panākt iespējami labūkus galīgā līguma noteikumus. Savā uzticībā LNAK valdei Centra komiteja sniedza informāciju par savu līguma sarunu detaļām 8. janvāŗa slēgtajā sēdē. Tās publicēšana presē bez Centra komitejas atļaujas ir rīcība, par kuŗas ētisko vērtību un saimniecisko gudrību atļaujam spriest katram pašam. Līguma galīgajā formā ir iespējami dažādi mums labvēlīgi atrisinājumi bez tā, kas minēts LNAK atzinumā.

Centra komiteja neuzskata polemiku šai jautājumā par auglīgu ne Centram, ne plašākai sabiedrībai un jūtas spiesta atbildēt tikai tāpēc, ka LNAK atzinums atstāj negātīvu iespaidu, kā arī satur nepilnības un aplamības. Toties komiteja ar prieku vienmēr atradīs laiku uzklausīt pamatotu, pārdomātu un faktuālu kritiku. Komiteja allaž bijusi gatava sniegt paskaidrojumus un savas rīcības pamatojumus katrai ieinteresētai organizācijai vai personai. Būtu labi, ja līdzīga pieeja būtu arī tiem, kas Centra projektu neatbalsta.

Kanadas latviešu centra Toronto izveidošanas un līdzekļu sagādes komitejas savu darbu turpina pilnā jaudā ar nopietnību, neatlaidību un lēnprātību, apzinoties lielo atbildību, ko tās nes Centra atbalstītāju un visas latviešu sabiedrības priekšā. Abas komitejas izsaka sirsnīgu pateicību katram tautietim, kas atbalstījis Centru, un sevišķi tiem, kas dzīvo ārpus Toronto. Mēs zinām, ka ar tādu atbalstu Centra mērķis tiks sasniegts. Šajā garā uzaicinām LNAK valdi savu lēmumu revidēt un dot īstu atbalstu Centram — nacīt „jā" un darīt „jā".

Kanadas latviešu centra Toronto izveidošanas komitejas vārdā

Valdis Liepiņš,
Kanadas latviešu centra Toronto izveidošanas komitejas priekšsēdis

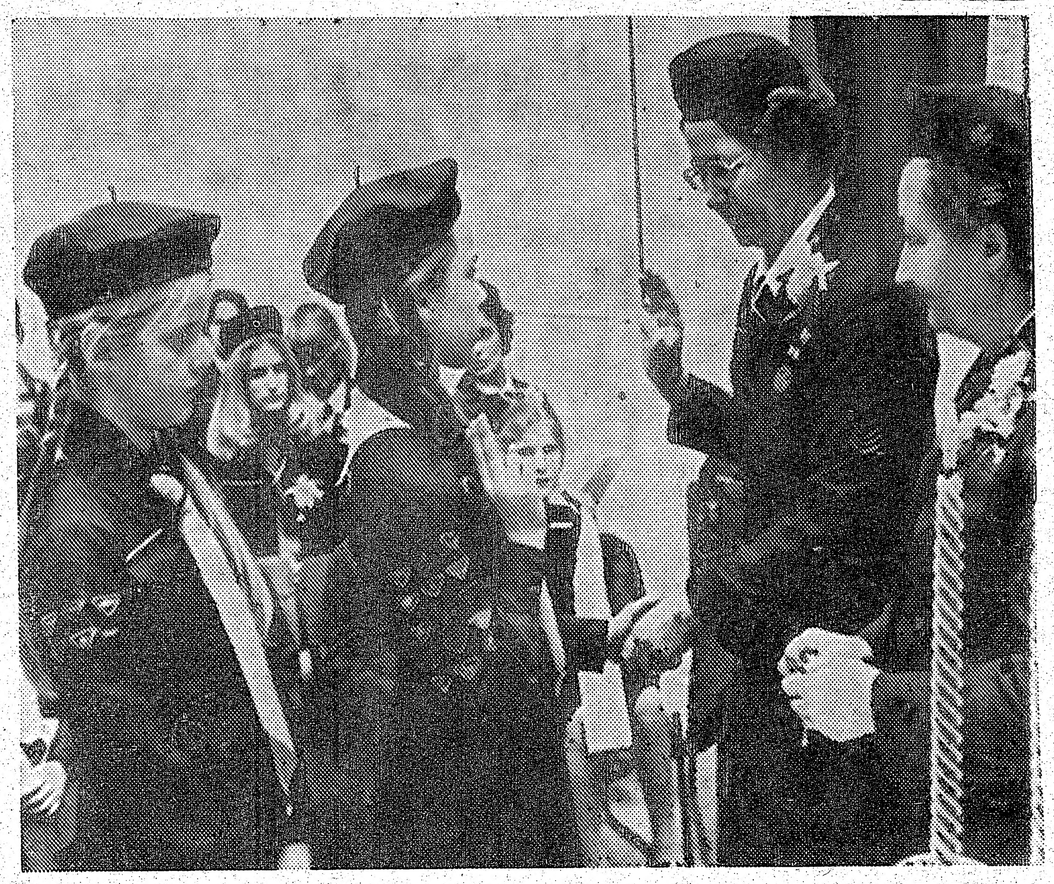

Augstāko guntiņas pakāpi Gunu gaidu un skautu gadasvētkos Toronto saņem, no kreisās: Ingrīda Robežniece un Linda Skomba, ko pasniedz vadītāja G. Dāvidsone. Labajā pusē Gaujas gaidu vienības priekšniece vad. Silvija Ozola. Foto: J. Liģers

Septiņas vecmeitas

TIJAS BANGAS LUGA TORONTO LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA IZRĀDĒ

Ik gadus janvāŗa beigu nedēļā Latviešu ģimnazijas drāmatiskā pulciņa dalībnieki priecina savus labvēļus un draugus ar kādu izrādi. Šogad tā bija Tijas Bangas komēdija Septiņas vecmeitas. Autore gaŗus gadus savā mūža pavadījusi uz skatuves, tēlodama galvenokārt varoņu lomas. (Teātŗa vēsturē tā minēta kā Raiņa Spīdola, Ārija, Brigaderes Ilga u.c. redzamu lomu tēlotāja)

Sen mirušai aktrisei ar lugu rakstīšanu nav veicies tik labi kā ar skatuves tēliem. Luga Tēvs — nav zināms, kad iestudēta. Septiņas vecmeitas uz skatuves redzēta reti. Dzimtenē Necionālā teātrī luga izrādīta speciāli izmeklētu un skatītāju iecienītu raksturlomu — komiķu ansambļa izpildījumā. Rūpīgi sastādītais ansamblis varējis apmierināt izlutinātos skatītājus, lai gan luga ar visiem traģikomiskiem sarežģījumiem vairāk piemērota epizodiskam stāstam nekā skatuves darbam.

Skatoties lugu, jādomā par „smagu nastu, kas nesama tik jauniem pleciem", kādi ir padsmitgadniecēm — tēlotājām. Septiņas vecmeitaș ir pensionāres, katra ar savām nepiepildītas dzīveș iecerēm; viena no tām balsta pat savu augumu un spieķa. Toronto latviešu ģimnazijas drāmatiskais pulciņš ar savu darbu izvirzījis ne vienu vien tēlotāju, kaș droši stājies līdzās pieaugušo amatieŗu pulciņos, pat ar redzamu apdāvinātību. Nepiemērota loma jaunietim padsmitgadniekam var atņemt prieku darboties uz skatuves. Tās var būt bailes no neizdošanās, neapmierinātība ar darīto, arī spītīga novēršaņās no iecerētā, bet neveicamā. Pusaudžu ansambļos tēlotājiem jāsaņem vissiltākā vadošā roka. Te nu viņi ir, mūsu latviešu skolu pulciņu tēlotāji, karstām sirdīm un pat ar lielu pacietību, kas neapšaubāmi bijusi vajadzīga krietni liela, lai iemiesotu kaut kā lugā dotos, bet viņiem tik svešādos tēlus.

Tēlotāju vidū bija dzirdama kādas vecmeitas tēlotājas sevišķi dzirda balss, tā ka pat telpas vājajā akustikā nepazuda ne zilbe vārdu beigās. Teicamā runātāja bija Sandra Kuze. Ne vienai vien tēlotājai ir dotumi skatuves darbam. Nāk prātā gadījums pirms dažiem mēnešiem. Tikos ar kādu skolnieci, kas tēloja arī lugā Septiņas vecmeitas. Toreiz meitene pūlējās runāt skaidri, bez angļu akcenta. Ja neizdevās, tā aizsedza seju un kautri smēja... Kādreiz valoda klausīja, kādreiz ne. Vērojot viņu vecmeitas lomā, priekā bija jāsaliek rokas. Neveiklā runātāja bija tālu tikusi savā latvieskā izrunas skaidrībā... Nenogurdināmie latviešu skolotāji ir darījuši savu. Nav noliedzams, ka drāmatiskais pulciņš ir ar lielu, neaizstājamu nozīmi mūsu valodas kopšanā.

Latvieši mīl savus jaunos teātriniekus. Skola dāvā tiem daudz uzmanības, bet viņi pelnījuši vēl vairāk. Bez viņiem pēc gadiem — kas zina, pēc cik gadiem, — teātriș latviešu valodā var būt miris. Neļausim tam notikt.

Emma Kalniņa-Znotiņa

Vai kristīgajai baznīcai atbalstāmi ateisti?

Laikraksta The Toronto Sun 2. februāŗa izdevumā V. Plūdons raksta, ka terroristu pabalstīšana rada cilvēkos izbrīnu, un jautā, kas noticis ar mūsu kristīgajām baznīcām un dažiem tās vadītājiem? Rasisma apkaŗošana ieteicama, bet problēma pastāv, ka Pasaules baznīcu padome nav sevišķi izvēlīga pabalstu piešķiršanā. Daudzu pabalstu saņēmēju grupaș ir aizdomīgi terroristi, kuŗus atbalsta dažas komūnistu bloka valstis. Ja Pasaules baznīcu padome izdevusi palīdzībai 45 milj. dolaru visā pasaulē, būtu interesanti zināt, cik daudz, ja vispār, izdots, lai varētu palīdzēt uzvarēt ateismu, rasismu un kristīgās reliģijas apspiešanu Pad. savienības okupētajās Baltijas valstīs — Latvijā, Lietuvā un Igaunijā?

Aviācijas pulka 60 gadu dibināšanas atcere

notiks 1979. g. 9. un 10. jūnijā Toronto. Pieteikties līdz 1979. g. 31. martam pie A. Bambera, Toronto, 225 Quebec Ave., M6S 2T9, tālr. (416) 782-1848 un J. Āboltiņa, Toronto, 11 Maxwell Ave., M5P 2B4, tālr. (416) 481-5353.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

17. februārī pl. 18 Latviešu namā tradicionālā Pankūku balle. Rīko dāmu komiteja.

18. februārī pl. 17 Latviešu namā literāri mūzikāls sarīkojums Auseklja 100 gadu nāves dienas atcerei ar I. Alkšņa referātu un Viestura koŗa piedalīšanos, LPB Kanadas kopas izkārtojumā.

24. februārī pl. 19.30 Daugavpas kārtējais Baltiešu vakars.

24. februārī pl. 17 Latviešu namā Toronto latviešu katoļu draudzes pankūku vakars dāmu komitejas sarīkojumā.

3. martā pl. 19.30 Latviešu namā TLB kostīmu balle „Ķekatnieki". Dekorēs Dižkancis. Spēlēs igauņu orķestris Kaja. Polonēze. Galdiņi rezervējami, 261-5254.

10. martā pl. 19 Harbour Castle viesnīcā Toronto korp. kopas rīkotā Kalpaka bataljona piemiņas balle ar lūgtiem viesiem. Galdiņi rezervējami pie viceseniora J. Mežaka — 225-4132 un sekretāra V. Pētersona — 491-0560 līdz 17. februārim, pēc tam Lotus puķu veikalā — 533-3884.

18. martā pl. 14 Latviešu namā Burtnieki rīko Lieldienu daudzinājumu.

No 23. — 25. martam LNJAK sarīkojums „Šī māksla. Sarīkojumu virkne ar balli.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTS

29. martā pl. 20 Town Hall ievas Graubiņas (vijole) koncerts.

8. aprīlī Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

Korporācijas Lettgallia 80 gadu dibināšanas atceres akts notika 10. februārī Toronto. Attēlā ietgaļi ar korporāciju pārstāvjiem — apsveicējiem. Otrā rindā (vidū) prezidijs — viceseniors E. Jeckalējs, seniors J. Šīrons un sekretārs Dr. J. Krūmiņš, tālāk archibīskaps A. Lūsis, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, konsuls Dr. E. Upenieks u.c.

Foto: J. Liģers

Baznicas loma nākotnē

AMERIKAS LUTERAŅU BAZNĪCU, SINOŽU UN BAZNĪCU APVIENĪBU VADĪTĀJU SANĀKSME TEKSASĀ

Apdrošināšanas sabiedrības „Lutheran Brotherhood" speciālo projektu nozare no 29. janvāŗa līdz 2. februārim Hjūstonā, Teksasā, sasauca un financēja lekciju un pārrunu ciklu ar virstematu: „Baznīcas loma nākotnes sabiedrībā." Par lektoriem bija izraudzīta rinda ievērojamāko šī kontinenta un Eiropas sociologu, antropologu ,teologu un citu disciplīnu speciālistu - zinātnieku un nākotnes iespēju pētīšanas lietpratēji. Ap 250 dalībnieku grupu veidoja deviņi Amerikas luterāņu baznīcu, sinožu un baznīcu apvienību vadītāji un draudžu organizāciju pārstāvji. Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā (LELBA) delegācijā bija pārstāvēti A. Voitkus un R. Āboliņš, mācītāji J. Cālītis, I. Gaide un V. Vārsbergs, LELBA pārvaldes kasieris Dr. J. Robiņš un Dr. V. Osvalds. Astotais latvietis sanāksmē bija amerikāņu lielākā grāmatu apgāda Doubleday reliģiskās nozares vadītājs A. Liepa.

Priekšlasījumu ciklā divu dienu laikā tehnisko un citu sēkulāro disciplīnu pārstāvji vairākās lekcijās aprādīja ne tikai tuvākās un tālākās nākotnes iespējas, bet arī briesmas, kādas rada cilvēku skaita eksplozija, dabisko izejvielu un pārtikas krājumu samazināšanās, vides piesārņošana ar ķīmikālijām un tml. Nākošajās lekcijās lektori norādīja uz uzdevumiem, kas šādos apstākļos būtu jāveic.

Piecās darba dienās, no pl. 8 līdz 22 dalībnieki ne tikai noklausījās zinātnieku priekšlasījumus, bet, sadalīti grupās, pārrunāja dzirdēto un veidoja ieteikumus baznīcas turpmākajam darbam.

Šī bija viena no plašākajām un visrūpīgāk sagatavotajām šāda veida sanāksmēm. Plānošanas grupas darbinieku sarakstā varēja atrast arī LELBA pārstāvju prāv. A. Voitkus un Dr. J. Robiņa vārdus.

Latviešu delegācija izmantoja iespēju gan no katedras, gan pārrunu grupās un privātās sarunās iepazīstināt pārējo luterisko baznīcu darbiniekus ar mūsu baznīcas darbu trimdā un baznīcas patieso stāvokli Latvijā. Bija arī iespēja izdalīt ttiecīgus uzskates materiālus.

Vienu pēcpusdienu latviešu un igauņu delegācijai radās izdevība piedalīties atsevišķā sanāksmē, kuŗā pārrunāja kopējās problēmas un iespējas tās risināt vienotiem spēkiem.

Latviešu, Latvijas un mūsu baznīcas vārdu daudzināja jo bieži. Prāv. A. Voitkum un Dr. J. Robiņam bija uzdevums klausītājus plēnārsēdē iepazīstināt ar diviem lektoriem. Pirms tam sēdes vadītājs tās dalībniekus savukārt iepazīstināja ar mūsu baznīcas darbiniekiem, ne tikai minot, kādu baznīcu tie pārstāv, bet arī iemeslus, kāpēc tāda šai kontinentā radusies.

Notika arī LELBA pārvaldes fragmentāra sēde, kuŗā piedalījās līdzšinējās pārvaldes četri locekļi, kā arī jaunievēlētais pārvaldes loceklis māc. Juris Cālītis. Nolēma, ja notikušo vēlēšanu apstiprināšanai neradīsies šķēršļi, pirmo jaunievēlētās pārvaldes sēdi sasauks no 15. — 17. martam Toronto. Piektdien, 16. martā, pl. 19.30 naredzēts dievkalpojums, kuŗā jauno pārvaldi ievedīs amatā.

Vk.

Čaula pazūd paliek kodols

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA ATCERE KALAMAZŪ

Latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumu Latviešu biedrības namā atklāja un vadīja skolas pārzinis Dr. G. Kaugars. Bērnu žurnāla Mazputniņš redaktors Dr. U. Streips uzrunā minēja, ka daļa latviešu tagad no trimdas kopības attālinājušies, kas nepārsteidz, jo „čaula pazūd, bet kodols paliek". Šis kodols visā brīvajā pasaulē ir pietiekami stiprs, lai pastāvētu un cīnītos par savu apspiesto tautu. Viņš mudināja arī vecākus vairāk vērības veltīt bērnu latviskajai audzināšanai, sākot ar pašiem jaunākajiem ģimenes locekļiem.

Priekšnesumu daļā dziedāja latviešu skolas koŗi — mazo un lielo bērnu — skolotājas Daces Galēnas vadībā. Vecāku padomes priekšsēdis Dr. U. Šmidchens cildināja skolotājus un skolas atbalstītājus. Latviešu biedrības un Kreditsabiedrības vārdā skolas saimi sveicināja V. Miķelsons, nododot kā biedrības, tā bankas naudas balvas. Naudas balvas nodeva arī DV apvienības vicepriekšsēdis R. Jankavs, personiski dāvinot arī Rūtiņas grāmatu, Kalamazū latviešu draudzes priekšnieks P. Līzenbergs un Sv. Jāņa draudzes priekšnieka vietnieks V. Grīnbergs. Tajās pašās telpās bija iekārtota arī izstāde ar Aijas Ārumas rokdarbiem un zeltkaļa A. Alunāna latviskajām rotām.

Otrā dienā R. Jankavs ieradās Latviešu biedrības namā un pasniedza Latviešu biedrībai personisku dāvinājumu — jaunu rakstāmmašīnu ar latviešu rakstības burtiem. Par dāvinājumu pateicās biedrības priekšnieks V. Miķelsons.

V. Boķis

HAMILTONA

Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba rīkotās eksternās trīs latviešu klubu žibulēšanas sacīkstes notika 21. janvārī Simko ezerā Tajās no rīkotāju kluba piedalījās 6 makšķernieki, no Sv. Katrīnu kluba 10 (8 pieaugušie un 2 jaunieši) un Toronto kluba 5. Pēdējie arī ieguva labākos lomus — 17 asaru katram makšķerniekam, izcīnot ceļojošo kausu. Seko Sv. Katrīnu klubs ar caurmēru 15,5 asari un Hamiltonas klubs (11,1). Individuālās sacensībās labākos rezultātus guva Sv. Katrīnu kluba makšķerniece Zenta Veide (36 asaŗi). J. Sīlis (Toronto — 29) un Z. Kurmītis (Hamiltona — 20). No jauniešiem veiksmīgākais bija E. Zenka (Sv. Katrīnas — 12). Sacensības vadīja T. Jansons. Kluba gadskārtējā balle „Šalc zaļais mežs" ar rosīgāko mednieku un makšķernieku apbalvošanu 24. martā, pl. 19 poļu zālē (Edverd & Olga St.). Spēlēs Runči.

O. K.

Korporācijas Lettgallia 80 gadu atceres svinīgajā aktā. No kreisās korporāciju pārstāvji un apsveicēji: R. Hēmars (igauņu korp. Rotalia), A. Bernšteins (Fr. Imantica), K. Klaviņš (Fr. Vesthardiana), E. Sprogis (Philironia), S. Dulevskis (Fr. Metropolitana), J. Paušēns (Latvia), V. Zariņš (Talavija)), G. Sukse (Selonija), Latvijas korp. apvienības seniors F. Krečko (Fr. Vanenica), I. Alksnis (Lettonia), LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs (Patria) un konsuls Dr. E. Upenieks.

Foto: J. Liģers

āv.
iņš,
ers

nīcas darbi-
minot, kādu
bet arī ie-
šai konti-

A pārvaldes
kurā pieda-
rvaldes čet-
unievēlētais
māc. Juris
ja notikušo
šanai nera-
no jaunievē-
sasauks no
Toronto.
ā, pl. 19.30
jums, kurā
ēdīs amatā.

Vk.

ankavs iera-
irības namā
viešu biedrī-
vinājumu —
inu ar latvie-
em. Par dā-
s biedrības
iķelsons.

V. Bokis

ONA

nednieku un
luba rīkotās
atviešu klubu
ikstes notika
ezerā Tajās
piedalījās 6
Sv. Katrīnu
augušie un 2
ronto kluba 5.
va labākos lo-
katram mak-
īnot ceļojošo
Katrīnu klubs
asari un Ha-
(11,1). Indivi-
s labākos re-
Katrīnu klu-
Zenta Veide
is (Toronto —
tis (Hamiltona
ešiem veiksmī-
enka (Sv. Kat-
ensības vadīja
a gadskārtējā
ais mežs" ar
u un makšķer-
u 24. martā,
(Edverd & Ol-
Runči.

O. K.

DV Milvoku apvienības darbs

Milvoku DV namā apvienības gada sapulci 28. janvārī ievadīja ar klusuma brīdi, pieminot pagājušā gadā mirušos apvienības biedrus G. Bieķenu, J. Strīķkalēju, V. Šamili, J. Meisteru un A Tabaku. Par sapulces vadītāju izraudzīja R. Čaku, sekretāru — J. Ozolu, balsu skaitītājos O. Skraučevu, St. Belkovski un N. Petrovski. Iepriekšējās sapulces protokolu nolasīja E. Čakāns.

Apvienības priekšnieks V. Aparjods ziņoja, ka uz 1. janvāri apvienībā bijuši 229 biedri, no tiem 83 vanadzes. Izdoti 10 apkārtraksti, kas izsūtīti visiem Viskonsinas tautiešiem, DV ASV valdes locekļiem un DV ASV apvienībām. Redaktori R. Prūsis un E. Peniķis. Notikuši 14 sarīkojumi ar 1900 apmeklētājiem. Apvienība 1978./79 g. sarīkojumu sezonā ir prezidējošā organizācija Milvokos; novembrī izkārtoti Latvijas neatkarības '60 gadu atceres svētki.

Vanadžu kopu vada priekšniece M. Cukura. Kopas valdē 9 vanadzes, kas pulcējušās 10 sēdēs un 5 vakarēšanās. Notikuši 6 patstāvīgi sarīkojumi un vanadžu dubultkvarteta koncerts, mūzikālais pavadītājs A. Zvērs, šai sezonā — G. Blaumanis, diriģents V. Aparjods, dubultkvarteta vadītāja M. Valtere-Einberga. Ansamblis dziedājis arī 5 citos sarīkojumos un piedalījies Bostonas dziesmu svētkos.

DV vīru korī 17 dziedātāji; priekšnieks H. Misiņš, diriģents V. Aparjods. Koris sadarbojas ar R. Zuikas vadīto Kalamazū vīru kori. Notikuši 2 kopēji koncerti — viens Milvokos, otrs Kalamazū. Arī šai sezonā paredzēti kopējie koncerti — 2. jūnijā Milvokos un 9. jūnijā Kalamazū. Koris dziedājis arī divos citos sarīkojumos un dziesmu svētkos.

Tautas deju kopu Metieniņš vada I. Rudzīte un I. Inveisa ar palīdzi M. Andersoni. Metieniņā dejo 33 bērni un tikpat daudz jaunieši. Pagājušā gadā dejots 10 latviešu un 25 cittautu sarīkojumos, arī Bostonā jaundeju sacensībās un lieluzvedumā, tāpat tautību svētkos pag. gada novembrī.

Šaušanas sporta kopu ar 10 dalībniekiem vada Ž. Butkus, piedaloties 2 sacīkstēs, abās iegūstot 1. vietu. Individuāli iegūtas 9 pirmās (M. Kalniņa ģimenes piederīgie), 3 otrās un 1. trešā vieta. Jaunatnes grupā 4 dalībnieki. Apvienības aizgādībā darbojas 11. Gaujas skautu vienība U. Muižnieka vadībā ar 20 zēniem un 10 vadītājiem. Daudz vadītāju un skautu saņēmuši arī amerikāņu skautu vienības atzinības balvas. Tālavas 15. gaidu vienību vada A. Namatēva. Vienībā 37 dalībnieces ar 12 vadītājām.

DV apvienības bibliotēkā 1335 grāmatas V. Berga un J. Bruniņa vadībā. Aprūpei 1978. g. ziedojumos saņemti 3526 dol. Noorganizēti Amerikas Balss raidījumi uz Latviju ar 20 personu piedalīšanos. Ar līdzekļiem atbalstīts Patiesības fonds.

Ar DV ASV goda rakstu 1978. gadā apbalvoti Jānis Ozols un Maiga Aļeksējeva, ar DV CV atzinības rakstu Voldemārs Muša un Ildze Rudzīte, ar DV nozīmi zeltā — Āris Peniķis. Izsniegtas stipendijas jauniešiem vasaras vidusskolai un 2x2 nometnei.

Kasieris J. Vilciņš sniedza kases pārskatu. No organizācijas līdzekļiem atbalstīta jaunatnes latviskā izglītība un kultūras bet aprūpes līdzekļi nodoti tiešajam aprūpes darbam ASV mērogā. No atlikuma sapulce nodeva Patiesības fondam 300 dol., Gaŗezera dalības zīmju iegādei 200 dol. bet pārējo atlikumu pieskaitīja rezerves fondam. Revīzijas komisijas priekšsēdis E. Čakāns ierosināja izteikt dalībniekiem pateicību.

Valdes budžets 1979. gadam organizācijas līdzekļos 8900 dol. un aprūpes līdzekļos 2150 dol. Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo V. Aparjodu, bet valdē — E. Peniķi, V. Zālīti, J. Vilciņu, V. Vizuli, P. Rudzīti, Ā. Peniķi, I. Rudzīti, bet no jauna O. Skraučevu; kandidāts St. Belkovskis. Visus izraudzīja ar aklamāciju. Revīzijas kom. izraudzīja — E. Čakānu, J. Grundsbergu un A. Kraukli; kandidāts A. Mundeciems.

Pēc sapulces vanadzes ar priekšnieci M. Cukuru pacienāja dalībniekus ar vakariņām.

E. P.

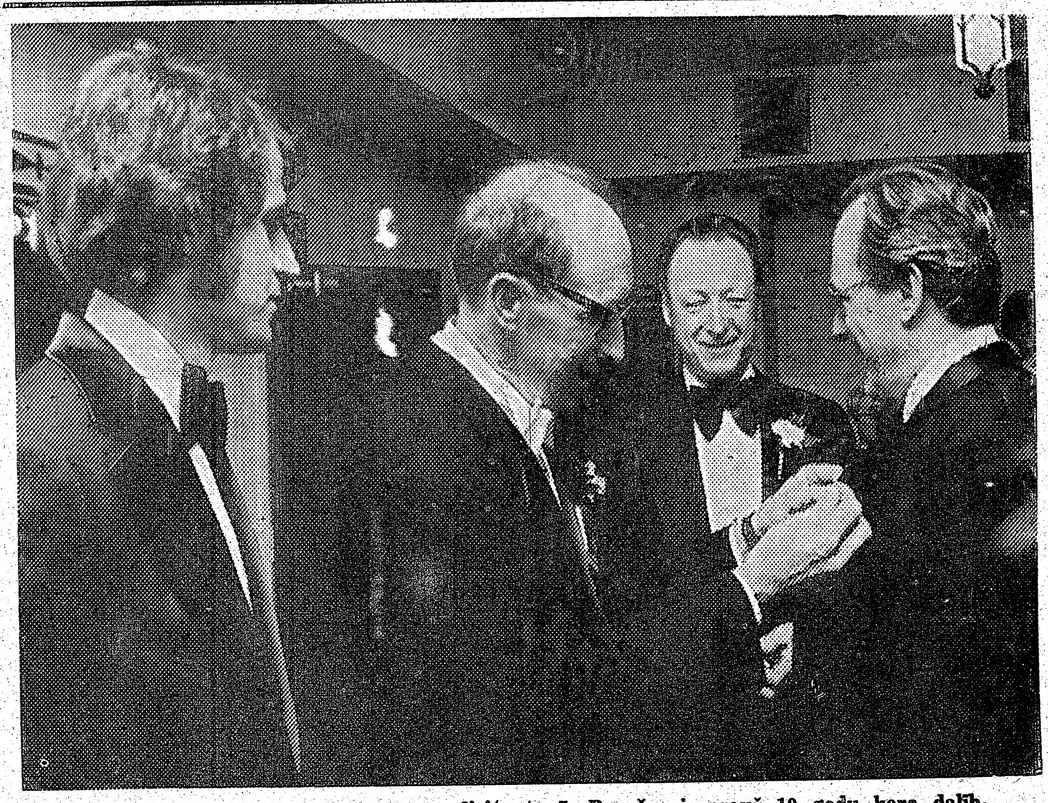

Viestura koŗa 25 gadu jubilejas koncertā diriģents J. Barušs piesprauž 10 gadu koŗa dalībnieka nozīmi Visvaldim Rozem. Pa kreisi Guntis Bērziņš, kam šis bija pirmais koncerts. Viņā saņēma sudraba nozīmi. Vidū koŗa priekšnieks Žanis Šmits. Foto: J. Liģers

Latvijas brīvības fondam jauns priekšnieks

Līdzšinējais LBF pārvaldes priekšsēdis Dainis Rudzītis bija lūdzis viņu ar š. g. 1. janvāri no amata atbrīvot. LBF padome (kas ir PBLA valde) par LBF pārvaldes priekšsēdi rakstveida vēlēšanās izraudzīja Valdi Kārklu, kas LBF dibināšanas laikā 1973. gadā uzņēmās Finanču komitejas priekšsēža pienākumus, kādu amatu veica līdz 1976. gadam.

Valdis Kārklis dzimis 1929. gada 18. martā Latvijā, Zvārdes pagastā. Pēc bēgļu gaitām vairākās Vācijas nometnēs 1949. gada decembrī iecelojis ASV. Studējis un beidzis Drexel universitāti Filadelfijā ar gradu uzņēmumu vadībā. Jau studiju laikā piedalījies latviešu sabiedriskā darbā. Darbojies un vadījis Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņu, vēlāk vadījis kokļu informācijas centru, darbojies Filadelfijas un apkārtnes latv. ev .lut. draudzes revīzijas komisijā un Latviešu biedrības Sietles nodaļas valdē. Bijis ALA revīzijas komisijas loceklis 1968. gadā, ALA valdes loceklis un kasieris no 1969. — 1974. gadam, un Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes loceklis un kasieris no 1971. — 1974. gadam, kad kā ASV valsts kontroles (U.S. General Accounting Office) revīziju vadītājs bija komandēts darbā uz 4 gadiem Taizemē.

Kā aktīvs sabiedrisks darbinieks rakstījis latviešu presē par koklēšanas kustības attīstību un ALA financiāliem jautājumiem. Tagad ar ģimeni atgriezies no komandējuma Taizemē savā pastāvīgā dzīves un darba vietā Virdžinijā pie Vašingtonas.

LBF

Sūsenmarjiā (Sault St. Marie) Elliotleikā 6. februārī no smadzeņu triekas mirusi 59 g. vecā Rita Pētersone.. Aizgājēju 10. februārī uz Sūsemarī kapsētu izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikē atstāj vīru Vili, dēlu Aivaru un meitu Benitu Braunu Otavā.

Latvietis - slavens padomju hokejists

VIŅŠ PIEDALĪJĀS ARĪ IZLASES VIENĪBU SACENSĪBĀS ŅUJORKĀ

Toronto Star sporta līdzstrādnieks Džimijs Praudfuts citē „Washington Capitals" galvenā vadītāja Maka Maknaba izteicienus, ka no padomju hokejistiem visspējīgākais spēlētājs un vārtu atrakcija esot latvietis Helmūts Bālderis. Ja viņam būtu iespējams, viņš to tūliņ uzņemtu savā vienībā. „Četrdesmit gadus esmu vērojis daudzus hokejistus, bet šis jauneklis mani sajūsmina, redzot, kā viņš slīd pa ledu," izteicies Maknabs.

Rakstā minēts, ka 26 gadus vecais Bālderis nav krievs, bet nāk no Latvijas, kur bijis Rīgas Dinamo kluba čempions un 1977. gadā Vīnē ieguvis pasaules meistarību. Tagad viņš spēlējot Pad. savienības valsts vienībā. H. Bālderis simbolizējot „jaunu ēru" padomju ledushokejā. Viņam esot izteikta stipra personālitāte spēlē, ko pilnībā izmantojot. Pats Bālderis izteicies: „Esmu vairāk individuālists nekā kollektīvs spēlētājs." Viņš stila ziņā varētu līdzināties slavenajam padomju hokejistam Aleksandram Malcevam.

Pad. savienības hokejzvaigzne Helmuts Bālderis dzimis 1952. gada 31. jūlijā Rīgā, viņu uzskata par visspožāko un talantīgāko spēlētāju Pad. savienības valsts vienības sastāvā. Viņš piedalījās arī triju seriju izlases vienību hokejspēlēs Ņujorkā, 8., 10. un 11. februārī, kur padomju hokejisti izcīnīja „Challenge Cup". Ja pirmajā sacensību dienā padomju spēlētāji zaudēja ar 2:4, tad otrā dienā ar 4:5 un trešā ar 6:0 pārliecinošu rezultātu guva uzvaru. Sacensības, kuŗas pārraidīja daudzas televīzijas stacijas, noskatījās 250 milj. interesentu visā pasaulē.

Laikraksti H. Bālderim veltīja plašus aprakstus, atzīmējot, ka viņš ir augumā 5 pēdas un 10 collas, sver 190 mārciņas un valkā acenes. Uzturoties Ņujorkā, viņš apmeklējis acu ārstu, lai iegādātos mīkstās kontakta lēcas, kas Pad. savienībā neesot dabūjamas. Viņš ir precējies, ģimenē audzinot divas meitas. Bālderatēvs, kas ir liels sporta entuziasts, mācījis savam dēlam Helmūtam daiļslidošanu jau ar četru gadu vecumu. Vēlāk viņš pārgājis no daiļslidošanas uz hokeju. Kad 16 gadu vecumā redzējis padomju hokejistu Tichonovu spēlējam Rīgas studentu vienībā, viņš izšķīries kļūt pa rprofesionālu hokejistu. Tichonovs palīdzējis viņam izveidot hokejspēles veiklību. Bālderis spēlējis Rīgā, būdams arī padomju valsts vienībā. 1976. gadā viņš piedalījies Kanadas kausa sacensībās. Pēdējā sezonā pārcēlies pavisam uz Maskavu, kur dzīvo arī ģimene. Krievu spēlētāji saucot viņu par „Elektrušu" lielā ātruma dēļ, piedēvējot arī nosaukumu „Četracis", jo lieto acenes. Kanadieši viņu dēvējot par „vientuļo latvieti", jo parasti ar krieviem nebiedrojoties, bieži turoties savrup.

„Bet tā tas gadās katram spēlētājam, kas pievienojas jaunai vienībai," H. Bālderis izteicies intervijā Toronto Star reportierim Frankam Orram.

Ievērojams novēlējums latviešu draudzei

Mūžībā aizgājušā Rolanda Žagara testamenta izpildītājs mag. jur. A. Pētersons atklāja tiesas apstiprināto testamentu. Aizgājējs R. Žagars atstājis testamentā sekojošus novēlējumus: Klīvlandes Apvienotai draudzei 77.000 dolaru, Daugavas Vanagu apvienībai 4000 dolaru un Latvijas brīvības fondam 4000 dolaru. R. Žagars bija vieninieks, dažreiz strādājot pat divās maiņās, taupīgi dzīvojot bija iekrājis ievērojamu kapitālu. Tā kā viņam piederīgo nebija, savlaicīgi sagatavotā testamentā savus ietaupījumus novēlējis latviešu pasākumiem, lai tie nestu svētību savai tautai. Būtu labi ja visi mūsu vienīnieki sekotu šai priekšzīmei, jo pretējā gadījumā ietaupītie līdzekļi var nonākt pat mūsu ienaidnieka pabalstīšanai.

Augšējā attēlā Rolanda Žagara testamenta novēlējuma saņēmēji. No kreisās: DV Klīvlandes apvienības priekšnieks V. Zemesarājs, Apvienotās draudzes priekšnieks T. Berkulis, testamenta izpildītājs mag. iur. A. Pētersons, Apvienotās draudzes mācītājs L. Grendze, draudzes kasieris A. Auzenbergs un DV aprūpes nozares vadītājs G. Ranķis.

Foto N. Nešpors

Koncerts saista jaunatni

Ņujorkas koncertapvienības šīs sezonas trešais koncerts 28. janvārī Kamī zālē, Ņujorkā, bija citāds nekā citi apvienības rīkotie koncerti. Viesojās folkloras ansamblis Kolibrī no Bostonas, desmit jaunieši, kas lietoja seno laiku instrumentus (tie bija iegādāti ar Latviešu fonda atbalstu). Apmēram puse no atskaņotiem darbiem bija jauno komponistu, pie kam sešus darbus komponējis Pēteris Aldiņš, vienu Mārtiņš Aldiņš, kas abi bija arī atskaņotājos. Klausītāju vidū bija arī divu citu darbu autori — D. Štauvere — Aperāne un A. Jansons. No atskaņotiem darbiem trīs bija jaundarbi — D. Stauveres — Aperānes Līst, lietiņi, vienu dienu, I.. Mežraupa Aijā, žūžū un T. Ķeniņa Jaunības dziesma.

Koncerta pirmajā daļā dzirdējām dziesmas par budeļiem, bet otrā daļa bija veltīta Ziemas svētkiem. P. Aldiņa Ziemas svētku dziesmu 5. cikls sastāvēja no piecām dziesmām, kur atskaņotāji bieži mainīja mūzikas instrumentus. Darbs rādīja ansambļa daudzpusību.

Ņujorkas latviešu koncertu cienītāju pulciņš nav bijis liels, parasti vairums vecās paaudzes klausītāju. Arī šoreiz zālē redzēja tukšus krēslus, klausītāju skaits nebija audzis, tikai pārveidojies, pārsvarā gados jaunāki klausītāji. Secināms, ka folkloras tematus vairāk ciena jaunatne. Nopietnu koncertu apmeklētāju vairums turpretim ir vecākā paaudze.

Koncerta pirmajā daļā klausītāji likās atturīgāki, bet otrās daļas beigu posmā iesila, aplausi bija sirsnīgāki, ansamblim bija jādod piedevas un atkārtojumi, kāda bija arī P. Aldiņa Čigānu dziesma.

Pēc koncerta annsamblim bija varākkārt jāatgriežas uz skatuves un jāsaņem publikas aplausi. Vk

Jauna komponiste

DACES APERĀNES KONCERTS KLĪVLANDĒ

Kultūras dienu sarīkojumā 27. janvārī Klīvlandes apvienotās draudzes nama zālē īpatu koncertu deva jaunā mūziķe Dace Štauvere-Aperāne. Programmā vienīgi viņas pašas kompozicijas pašas izpildījumos: klavieru improvizācijas, tautasdziesmas kokles pavadījumā un nobeigumā — vairākas „vieglā žanra" dziesmas ģitaras pavadījumā. Tātad: Aperāne komponē, dzied, spēlē klavieres un citus instrumentus. Viņai neliela, intimi melancholiska, tīra, apskolota balss, vislabāk piemērota miniatūrām. Laba klavieru, kokles un ģitaras tehnika. Laikam rūpīgi iedziļinājusies tautasdziesmu pasaulē. Bet daudz nozīmīgāks pāri visam citam ir priecīgais fakts, ka esam kļuvuši bagātāki ar jaunu, daudzsološu komponisti, kuŗai šinī novadā ne vien talants, bet arī profesionāla konservātorijas izglītība. Sevišķi īpatnējās nokrāsās iezaigojās viņas klavieru variācijas par tautasdziesmu motīviem. Viņas mūzikas stils nav ne konvencionāls, ne arī krasi laikmetīgs, tas ir pašas Aperānes individuālā mūzikas valoda, kuŗai tautas mūzikas līdzšinējās citu autoru apdarēs nav līdzinieku. Tā ir ļoti interesanta un kvalitātīvi vērtīga, pilnīgi jauna vaga mūsu tautas mūzikā. Ne vien klavieru, bet pat kokles un ģitaras aranžējumi ir visai īpatnēji, mūzikāli daudz izkoptāki un nozīmīgāki par tiem, ko dažkārt dzirdam mūsu tautasdziesmu aranžētāju un atskaņotāju priekšnesumos un arī „vieglās mūzikas" ansambļu un solistu māksliniecīskajās apdarēs. Nekādu šaubu: par Aperānes kompozicijām un tautas mūzikas aranžējumiem jau vistuvākā laikā būs vēl daudz patīkamu runāšanu.

Klīvlandes lielā, apmeklētāju pilnā Apvienotās draudzes nama zāle Daces mūzicēšanu, bet jo sevišķi viņas mūziku, uzņēma ar pelnīti siltu atsaucību, labi nojaušot, ka mūsu kultūras dienās pienākusi klāt jauna, skaista kultūras vērtība. Pilnā mērā pievienojos citiem jaunās komponistes apjūsmotājiem.

J. Kalnietis

Toronto studenšu korporāciju kopas sarīkojumā (tējas vakarā). Augšējā attēlā mūzikālās programmas dalībnieki, no kreisās Ruta Āze (klavieres), Edmunds Treijs (vijole) un Anda Sprudža (kokle un solo). Apakšējā attēlā — laimētāji loterijā, no kreisās: Zaiga Strazdiņa, Anita Leksere, Arnolds Smiltnieks, Silvija Plīse-Argjū (kopas seniore), Aleksandra Sudmale un Jānis Cērps. Foto: R. Argue

Kāpēc Gotlande?

GOTLANDES RADIO PAR DZIESMU DIENĀM

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

VISBIJĀ, GOTLANDĒ
1979. gadā, 19.–22. jūnijā

Gotlandes radio 24. janvārī noraidīja 4 minūšu garu interviju ar rīcības komitejas priekšsēža biedru Jāni Ritumu, kas apmeklēja Visbijā dažādas iestādes, svētku jautājumus kārtojot. Kā Gotlandes laikraksti, tā arī radio ir ļoti ieinteresēti par mūsu svētkiem un sola plašu publicitāti. Radiofonā šis bija pirmais ziņojums, apskatot kas ir mūsu dziesmu svētki, ko tie nozīmē mūsu kultūras dzīvē, idejas pirmsākumi, agrākie dziesmu svētki Latvijā un tagad svešumā.

Pēc tam bija jautājums: Kāpēc dziesmu svētki tieši Gotlandē? Atbilde: Eiropā dziesmu svētki notikuši četras reizes — Hamburgā, Hanovērā, Ķelnē (simtgade) un pēdējo reizi 1977. gadā Londonā. Zviedrijā šādi svētki vēl nav notikuši. Izvēle likās — Gotlande. Kāpēc? Vispirms atmiņas: ap trīs tūkstoš latviešu sasniedza brīvās pasaules krastu Gotlandē, tā ir vistuvākā vieta mūsu dzimtenei. Sauciet, ja vēlaties, to par sentimentalitāti. Mūsu izjūtās tam ir dziļāka nozīme. Pēc tam kad esam dziedājuši Eiropas labākajās koncertzālēs, bijusi vēlēšanās atgriezties pie apstākļiem, kādos svinējām dziesmu svētkus to pirmsākumā pagājušā gadsimta beigās mūsu dzimtenē. Gotlandē visi lielie svētku sarīkojumi notiks brīvā dabā.

Svētkos sagaidāmi vismaz 600 koŗa dziedātāju un pāris simt tautas deju dejotāju. atsevišķi koŗi, mūzikas un teātŗa ansambļi. Klausītāji gaidāmi no visiem kontinentiem un zemēm, pat no tik tālām vietām kā Austrālijas un Venecuēlas.

Jautājums: „Vai jūs dziedāsit arī gotlandiešu mēlē?" — „Nē, ne tieši jūsu valodā, bet Gotlandei par godu dziedāsim jūsu tautas dziesmu Ut i var hage, kas pārtulkota latviski."

Šī tautas dziesma arī noslēdza īso interviju. Radio darbinieki lūdza atsūtīt latviešu koŗa mūzikas ierakstus, lai nākamās reizēs, ziņojot par gaidāmajiem svētkiem, illustrācijai par gaidāmó dotu nelielus latviešu mūzikas atskaņojumus.

Gaŗezeram
1979. g. sezonai vēl vajadzīgi darbinieki

	Atalgojums nedēļā
ADMINISTRĀCIJĀ:	
Saimniecības strādnieki (4)	$ 85.00
Ambulances māsa	$ 85.00
Pārdevēja kantīnē	$ 60.00
Biroja sekretāres izpalīdze	$ 60.00
VIRTUVES DARBINIEKI:	
Galvenā saimniece	$170.00
Saimnieces palīdzes (2)	$120.00
Virtuves strādnieces (15) un strādnieki (3)	$ 85.00
BĒRNU NOMETNĒ:	
Zēnu un meiteņu vecākie audzinātāji	$ 80.00
Zēnu un meiteņu audzinātāji	$ 70.00
Zēnu un meiteņu audzinātāju palīgi	$ 55.00
Skolotāji un nodarbību instruktori	$ 75.00
VASARAS VIDUSSKOLĀ:	
Zēnu un meiteņu vecākie audzinātāji	$ 80.00
Zēnu un meiteņu audzinātāji	$ 70.00

Visiem darbiniekiem brīvs novietojums Gaŗezera telpās un brīvs uzturs Gaŗezera virtuvē.
Pieteikties nekavējoties, rakstot

Latvian Center Garezers, Inc.
55732 Lone Tree Rd.
Three Rivers, MI 49093.
Tālrunis — (616) 244-5441.

Teātŗa mākslas iedvesmotājs

Jānis Zariņš

piepulcināts veļu valstī 1979. gada 25. janvārī Rīgā.

Vieglas smiltis

Irēne un Hugo Miķelsoni

Kristus draudzes gada sapulce Hamiltonā

Sapulci 28. janvārī ar lūgšanu atklāja draudzes mācītājs K. Kuškēvics un vadīja draudzes priekšnieks V. Dāboliņš, protokolēja G. Ķiķauka. Māc. K. Kuškēvics ziņoja, ka pagājušā gadā noturēti 53 dievkalpojumi un 10 angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Vidējais apmeklētāju skaits latviešu dievkalpojumos 103, angļu — 21. Bijuši arī 13 bērnu dievkalpojumi. Notikuši 9 ticības jautājumu vakari. Iesvētīti 7 jaunieši. Jaunieši pulcējušies 10 sanāksmēs. 3 dievkalpojumus vadījuši jaunieši. Izdarīta 298 pastorālas vizitācijas.

Iesvētīto draudzes locekļu skaits 657, kas ir par 41 locekli mazāk nekā iepriekšējā gadā. 11 miruši, 7 izstājušies no draudzes dzīves vietas maiņas dēļ un 23 no draudzes sarakstiem izskaitīti, jo nav kārtojuši savas materiālās saistības. Laulāti 3 pāri, kristīti 3 bērni. Pie svētā vakarēdiena bijuši 334 draudzes locekļi, t.i. 55 proc. no draudzes locekļu skaita. Draudzes ērģelnieks ir Jānis Grīnvalds, palīdze Māra Alksne. Mācītājs ik sestdienu māca ticības mācību Hamiltonas latviešu skolā.

Par draudzes padomes darbu ziņoja draudzes priekšnieks V. Dāboliņš. Padomē darbojās 13 locekļi. Draudzes telpas atvēlētas Hamiltonas latviešu skolai, skautiem, gaidām un citām latviešu grupām. Pagājušā gadā uzstādīta altāra sētiņa, ko ozolkokā bez atlīdzības gatavojis Ž. Ziemelis. Izdarīta jumta labošana un ielikti baznīcas priekšlogi. Par piemiņas fonda līdzekļiem iegādāts skaņu lenšu aparāts, paplašināts baznīcas inventārs.

Par dāmu komitejas darbu ziņoja komitejas priekšniece Regina Pavasara. Komitejā 33 darbinieces. Kasē 5.504 dol. Komiteja nosūtījusi Delmenhorstas iemītniekiem Vācijā 100 dol., tikpat arī Minsteres ģimnazijai un 200 dol. Gaismas akcijai. Svētdienas skolā mācās 14 bērni, darbojas 9 skolotāji. Skolas kasē 149 dol. Svētdienas skolu vada Regina Pavasara.

Par Ventas gaidu vienības darbību ziņoja vienības priekšniece vad. G. Dāvidsone. Vienībā 22 dalībnieces. Draudzes kora priekšnieks ir Ž. Lapukis, diriģente Alma Skudra - Kārkliņa. Koris baznīcā dziedājis 12 reizes. Korī 32 dalībnieki.

Par kases pārskatu ziņoja kasieris V. Sebriņš. Kases apgrozījumi 56.615 dol. Draudzes nodevās ienācis 33.013 dol. Atlikums kasē uz 1. janvāri 12.017 dol. Budžets nākamam gadam 42.000 dol. Draudzes locekļu nodevas paaugstinātas par 5 dol. Sievietes maksās 50, vīrieši 60 dol. Bilance uz 1. janvāri 93.802 dol. Revidents E. Lukis pateicās dalībniekiem par priekšzīmīgi veikto darbu. Sapulcē piedalījās 68 draudzes locekļi.

Uz pārvēlamo padomes locekļu četrām brīvajām vietām bija 7 kandidāti. Padomē ievēlēja: M. Alksni, E. Dāvidsonu, O. Ieviņu un F. Ozolu. Kandidātos: E. Luidmane, J. Keršteins un K. Salnieks.

J. G.

Mūža mierā aizgājis mans mīļais vīrs, tēvs un vectēvs

Arvids Lūsis

dzimis 1897. gada 27. septembrī Alojā,
miris 1979. gada 11. februārī Toronto.

Raibais dzīves kamolīņš
Katrai dvēslei ielikts pūrā,
Lai ikdienas risināts
Ietecētu mūža jūrā.

Skumjās piemin

sieva, meitas un dēli ar ģimenēm un mazbērni

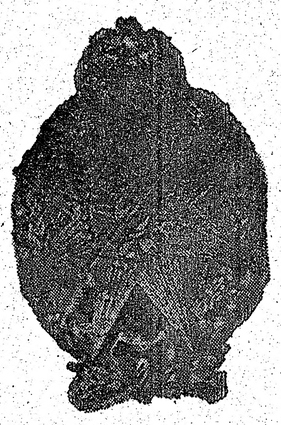

Pēkšņi mūžībā aizsaukts Latviešu kara veterānu strēlnieku biedrības rūpīgais priekšnieks

Arvīds Lūsis

dzimis 1897. gada 27. septembrī Valmieras apr. Alojas pagastā,
miris 1979. gada 11. februārī Toronto.

Mūsu pulkā paliks
Tavs darbs un goda prāts.

Par viņu sēro

Latviešu kara veterānu - strēlnieku biedrība Kanadā

Lāčplēša jubileja

Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekam LKOK būvinženierim Aleksandram Jurkam 14. februārī aprit 80 mūža gadi. Dzimis Ziemeļvidzemē, Mazsalacas pagastā, sešiem dēliem svētītā lauksaimnieka ģimenē. Pirmās skolas gaitas uzsācis Mazsalacas draudzes skolā, tās turpinājis Rūjienas ģimnazijā, vēlāk Maskavā. Pēc atgriešanās dzimtenē viņu 1919. gadā apcietina sarkanie un iesloga Valmieras cietumā, no kura laimējas izbēgt. Latvijas atbrīvošanas karā cīnījies 6. Rīgas kājnieku pulka sastāvā, gan pie Rīgas, gan Latgales frontē. Apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni. No Jurkam tolaik pakļautā ložmetējnieku vada 25 vīriem divpadsmit apbalvoti ar šo augsto varonības zīmi. Vēl karavīra tērpā uzsāk studijas Latvijas universitātē, ko beidz ar diplomēta būvinženiera grādu. Kādu laiku bijis fizikas skolotājs N. Draudziņas ģimnazijā un V. Olava komercskolā Rīgā. Vācijā dzīvojis Rāvensburgas un Štutgartes bēgļu nometnēs, vēlāk strādā par inženieri latviešu darba rotā pie amerikāņiem. Iecelojot ar ģimeni ASV, sākumā strādā Virdžīnijas valsts ceļu departamentā, vēlāk pārceļas uz Ņujorku, kur 22 gadus nodarbināts par inženieri ceļu un tiltu projektēšanas firmā. Ir viens no latviešu studentu korporācijas Fraternita Livonica un Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrības dibinātājiem. Krotonā pie Hudzons uzcēlis savrūpmāju. Draugi un bijušie cīņu līdzgaitnieki novēl jubilāram bagātinātās dzīves veselīgu turpinājumu.

E. Sed.

LKOK Aleksandrs Jurka

DV Kesvikas nodaļas sapulce

DV Kesvikas nodaļas pilnsapulcē 11. februārī piedalījās visi nodaļas vanagi un vanadzes. Sapulci atklāja valdes priekšsēdis J. Melderis. Par sapulces vadītāju vienbalsīgi ievēlēja J. Treiju, par sekretāru V. Dreimani; balsu skaitītāju pienākumus veica revīzijas komisija sava priekšsēža K. Priedoliņa vadībā. Sapulce visus valdes un revīzijas komisijas ziņojumus pieņēma un revīzijas komisijas ierosmē izteica pateicību valdei, vanadzēm un visiem pārējiem darbiniekiem. Sapulces dalībnieki savukārt pateicās arī revīzijas komisijai par veikto darbu. Atsevišķi vēlot par valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo J. Melderi, par vietnieku un ideoloģiskās daļas vadītāju J. Treiju. Valdē ievēlēja: K. Skuju (kasieris), J. Skuju (Sporta un jaunatnes daļas vadītājs), V. Dreimani — valdes sekretārs. Revīzijas komisijā ievēlēts: K. Priedoliņš (priekšsēdis), E. Ervalds (sekretārs) un M. Skuja, loceklis. Paredzētai DV delegātu sanāksmei 31. martā un 1. aprīlī vienprātīgi ievēlēja J. Treiju. K. Skuja bez kasiera pienākumiem veiks arī biedriņa amatu.

— js —

Draudzīgā aicinājuma sarīkojums

Ņujorkas latviešu organizāciju padomes un Latviešu preses biedrības kopīgi rīkotajā Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumā 27. janvārī DV namā Bronksā, padomes priekšsēža vietnieks A. Bogdanovics uzrunā atgādināja Kārļa Ulmaņa 1935. gada 28. janvāra Draudzīgo aicinājumu, kas modināja mūsu uzkrātās kultūras vērtības izdalīt pa visu zemi. Pirmajos trijos gados ar Kultūras fonda starpniecību skolām saziedotas 1.241.910 grāmatas, 1343 gleznas, 471.148 lati naudā, par ko iegādāts vēl 120.000 jaunu grāmatu. Saziedoti arī mūzikas instrumenti un mācības līdzekļi.

Kārļa Ulmaņa aicinājumā ietverta ideja rūpēties, lai latviešu nacionālās kultūras vērtības būtu plaši pieejamas visai tautai. Trimdā cenšamies sargāt un kopt mūsu tautas kultūras vērtības. Mūsu nacionālās pastāvēšanas pirmā un svarīgākā aksioma ir latviskās kultūras saglabāšana un jaunrades atbalstīšana. Draudzīgais aicinājums pašreizējos apstākļos kļuvis par mūsu nacionālu prioritāti. Mūsu kultūra ir vienīgā, kas mums tagad ir, tā jāsargā un jāsaglabā, tai pieder mūsu domas un mūsu darbi.

Amerikas latviešu apvienības izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa runāja par skolēnu sacensību sekmēm, kas visumā labas, bet uz dažiem jautājumiem atbildes vājas, ir arī dažas grūtības ar gramatiku un dažu vārdu nozīmes izpratni. Referente atgādināja vecākiem palīdzēt saviem bērniem latviešu valodā, vienmēr runājot ar tiem latviski. Latvijā draud pārkrievināšanas briesmas, kuras nav lielākas par pāramerikānizēšanos.

Latviešu preses biedrības sarīkojuma daļu vadīja V. Irbe, kas iepazīstināja 80 sarīkojuma apmeklētājus ar jauno LPB priekšnieku Osvaldu Akmentiņu. Viņš īsā uzrunā norādīja uz biedrības nākotnes nodomiem, uz sadarbību un kultūras jaunrades nepieciešamību. No klātesošajiem astoņiem literātiem vairākus dzejoļus nolasīja Austra Balode. Egils Kalme pirms sava lasījuma aicināja iegādāties viņa jauno grāmatu angļu valodā, kas iznāks aprīlī, aizrādot, ka iepriekšējo viņa angļu valodas grāmatu latvieši iegādājušies tikai kādus 200 eks. Viņš lasīja ievadu savai jaunajai grāmatai Brīvības ēnā. Lielu klausītāju piekrišanu guva Zilā lakatiņa autores Valdas Moras nolasītie dzejoļi. Darbos izpaudās patriotisms un dzimtenes temati.

Bostonas viesis Oļģerts Liepiņš lasīja fragmentu no sava vēsturiskā romāna par pieciem Hermanovskiem. Elza Ķezbere šoreiz bija skopa, nolasot tikai vienu dzejoli par sniegu. Nikolaja Kalniņa dzejoļi par Ameriku, Nujorku, sniegu un sūdzībām klausītājiem patika. Otto Begmansons lasīja jautras rindas dzejā.. Beigās viesi pakavējās pie vanadžu gādāta sienasta.

V. I.

Vara . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

tojumos (J. Grodnis). Klausītājiem referenta temats bija tuvs, un prāvests saņēma bagātīgus aplausus. Biedrības priekšnieks Jānis Briedis savukārt pateicās referentam ar grāmatas veltī.

Biedrības dāmu komitejas darbinieces Mirdzas Hallivelas vadībā pacienāja referāta pēcpusdienas dalībniekus ar kafiju un cepumiem.

O. K.

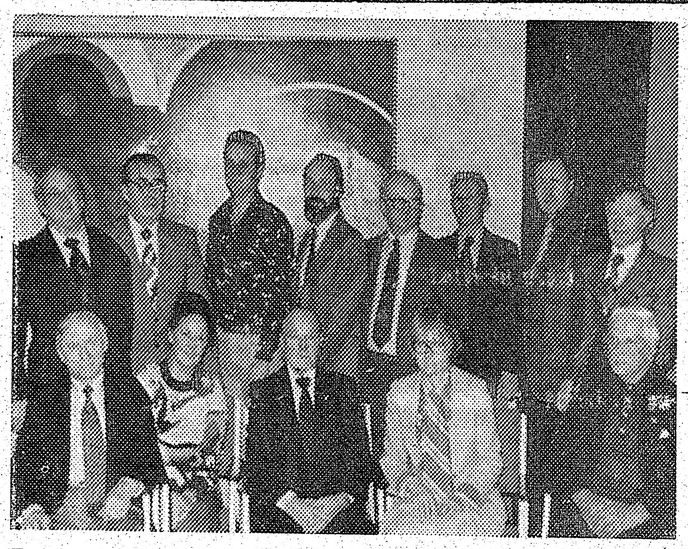

Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas kongresā Toronto. 1. rindā no kreisās: A. Bielskus. M. Kreems, priekšnieks Ž. Zentiņš, E. Pērkone, A. Tīcmanis; aizmugurē: P. Berneckas, G. Gubiņš, J Vilmanis, M. Tae, K. Sapočkinas, J. Jaaguste un kongresa vadītājs A. Dzilna. Foto: V. Plampe

Ziemeļamerikas baltiešu sporta kongress

Tas risinājās janvāŗa beigās lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas sēžu zālē. Lietuviešus pārstāvēja augstākais lietuviešu sporta dzīves vadītājs P. Berneckas, K. Sapočkinas, M. Empakeris un A. Bielskus, kas darbojas federācijas prezidijā kopš federācijas dibināšanas. Igauņu delegācijā bija M. Kreems, H. Jaaguste un Kaleva valdes priekšsēdis M. Tae. Latviešus pārstāvēja federācijas priekšsēdis Ž. Zentiņš, LSAK valdes priekšsēdis A. Tīcmanis, G. Gubiņš, A. Dzilna, E. Pērkone un J. Vilmanis.

Federācija, kuŗas oficiālais nosaukums ir „The Baltic Athletic Federation of North America", nodibinājās 1962. gadā, kad Klīvlandē pulcējās baltiešu sporta darbinieki. Pirmais prezidija priekšsēdis bija pazīstamais sportists un sporta darbinieks Voldemars Baumanis, bet pirmais sekretārs A. Bielskus. Jaunās organizācijas galvenais uzdevums bija koordinēt un vadīt baltiešu sporta dzīvi un cīnīties par brīvības atgūšanu Baltijas valstīm. Federācijas darbs arvien ritējis šo mērķu ietvaros.

Federācijas priekšsēdis Ž. Zentiņš savā ziņojumā norādīja, ka prezidija sēdes arvien notikušas labā saskaņas un sadarbības garā. Iecerētais meistarsacīkšu kalendārs visumā īstenojies kā paredzēts, kaut dažādu apstākļu dēļ bijušas nepieciešamas arī dažas maiņas. Vieglatlētikas sacīkšu norisi traucējuši dabas apstākļi, lietus gāzes. Baltijas valstu 60 gadu dibināšanas atceres gadījumā notikušais izlases vienību turnīrs volejbolā un basketbolā Toronto pasta darbinieku streika laikā, kādēļ šo sarīkojumu neizdevās pietiekami izziņot. Sacīkstes bijušas saistošas, labas kvalitātes un ar labi noorganizētu sportistu parādi. Ispaidīga bijusi speciālā programma — igauņu vingrotājas un lietuviešu tautas dejas.

Sīku pārskatu par daudzajām baltiešu sacīkstēm bija sagatavojis administrātīvais sekretārs A. Bielskus. Viņš sniedza arī kases pārskatu un nodeva kases grāmatas un dokumentus jaunajam kasierim J. Vilmanim. Agrākais kasieris J. Burvis no Klīvlandes nebija ieradies.

Kongress pieņēma prezidija izstrādāto meistarsacīkšu kalendāru turpmākam darbības gadam. Prezidija sekretāres pienākumus uzņēmās Edīte Pērkone. No latviešu delegācijas sastāva, sakarā ar darba slodzi, atteicās A. Dzilna.

Kongresu sekmīgi vadīja A. Dzilna, bet sekretāres pienākumus veica E. Pērkone.

Ž. Zentiņš

Krišjānis Ozoliņš.

HAUBICE

1918. gada novembŗa vidū Latvijas atbrīvošanas armija bija pilnā kaujas karstumā.

Katru dienu kaujas... Jālaužas uz priekšu... Visapkārt skan šāvieni. Vakaros vācu pusē pret tumšajām nakts debesīm blāzmo uguns sārti. Latviešu sētas deg!

Neviens nezinājām, kuŗā vietā šonakt „friči" nāks uzbrukumā. Mēs, latviešu vīri, nebijām nekādi gļēvuļi, bet nervi tomēr bija arvien vairāk saspīlēti. Bermonts un viņa vācu sabiedrotie bija jāsasit, citādi Latvijas valstij nedzīvot!

Tajā laikā mēs, 12. Daugavpils pulka rota, uz Lielupes kreisā krasta, bijām izsitušies jau labi tuvu Jelgavai. Nejauši uzdūramies vāciešu vienībai ar ložmetēju lizdām un haubicēm — tuvšāvēju lielgabaliem. Sevišķi pēdējie mūs terrorizēja.

Pulka stābs nolēma, ka beidzot šai lietai jādara gals. Tika apsvērts, ka mums ir labas izredzes naktī, kad „friči" mierīgi atpūšas. Šinī laikā mēs varētu viņus pēkšņi pārsteigt. Jau noskaidrojām, ka viņu ložmetēji izvietoti pareti, dzīvā spēka nedaudz,

Jā, nolemts! Pašā rīta agrumā, pirms gaismiņa svīdīs, mēs ar klusu, strauju uzbrukumu metīsiemies vācu ierakumos.

Vakarā zēniem sirdis nemierīgas. Kas zina... Apmaināmies adresēm, lai paziņotu tuviniekiem, ja kāds no mums paliktu kaujas laukā, uzdodam arī, cik katram klāt naudas.. Šautenēm patronas jau esam bagātīgi saņēmuši. Kāds vēl mēģina uzņemt kādas pazīstamas dziesmiņas melodiju, bet tā lēni izgaist.

Vēl liela tumsa, kad atskan komanda: „Rota, celties!"

Mums vieglā skrējienā klusi jādodas uz vācu līniju. Kad esam klāt, mūsu skaļš „urrā" pārtrauc klusumu. Vairāki vācieši bez mēteļiem atstāj ierakumus un metas bēgt, pa reizei atšaudīdamies. Tiem seko zilganpelēki stāvi, kas saliekušies aizslīd cieši gar zemes virsu un pazūd. Vēl stipra krēsla, un viņiem vēl iespēja glābties. Mēs gan vēl šaujam, bet vairāk aiz satraukuma.

Pēkšņi starp nelieliem krūmiņiem ieraugām vienu no tām nāvētājām haubicēm, kas mūs tik bieži tramdījušas ar mežonīgajām eksplozijām un grāvieniem un nodarījušas lielu postu mūsu rindās. Saņemam pavēli apstāties. Mēs daži vēl dodamies pāris simt soļu pie haubices, kas visu laiku kārojusi pēc mūsu dzīvībām. Nu tā ir mūsu rokās. Blakus liela kaudze ar izšauto lādiņu čaulām un arī pilno netrūkst. Vācieši, gabaliņu paskrējuši, atkal „čakstina" uz mums ar savām „flintelēm".

Piesteidzas rotas komandieris, mans vārda brālis Ozoliņš, kas par guvumu ļoti sajūsminās. Viņš, nebaidīdamies no lodēm, veikli rīkojas gar mūsu ķēdes malu, kas pašreiz ierokas jaunai pozicijai.

„Zēni, kas prot šaut ar lielgabalu?" sauc rotas komandieris. Atbildu, ka šo rīku drusku pazīstu gan, jo esmu mācījies divās karaskolās, bet šaut gan neiedrošinos.

Sajūtu mocošus pārmetumus, ka es „neiedrošinos", un nožēloju, ka neesmu pratis iegrozīties kādā citā karaspēka daļā, bet palicis kājniekos, it kā nenezinātu, ka kājnieks ir pirmais un pēdējais, kuŗu visur dzen. Un kas lej asinis visvairāk?

Tas ir kājnieks!

Tad redzēju, ka divi karavīri sāka rīkoties gar haubices aizslēgu un griezt stobru uz vācu pusi. Lieliski! Bet mani atkal moka pārmetumi, ka neesmu iemācījies šaut ar lielgabalu...

Pie haubices bija pienākuši pāris virsnieku un vairāki kareivji, kopā 8 personas.

Devos atpakaļ pie sava 3. un 4. vada. kas jau bija ierakušies. „Lūdzu, kadeta kungs, te jums būs arī viena!" kāds no maniem zēniem piedāvāja strēlnieku bedri.

Sēžu nu savā bedrē droši un ērti, gaidot, kad atskanēs „mūsu" haubices šāviens un „friči" izjutīs savu ieroci uz pašu ādas.

Pēkšņi zemi sadrebināja apdullinošs sprādziens. „Vai velns, kas tas bija? Redz, kas viss tiem vāciešiem nav?" nodomāju nenovīdīgi.

Pēkšņi ieraugu baismīgi lielu, zili melnu dūmu mākoni pār haubices vietu. „Vai Dievin! — nebūs labi!" iesaucos un steidzos turp. Laukumiņu klāja smacējoši dūmi. Redzu, ka haubices vietā milzīga bedre, kuŗā būtu vietas siena vezumam ar visiem zirgiem. Salieku rokas un apjucis sastingstu. Visapkārt gul izkaisītie ķermeņu gabali.

Man tas bija likteņa mājiens — laikā šo vietu atstāt — kādas augstākas varas mudinājums. Labākā valodā citādi nevaru... Man ir jāliecina!

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

Kārļa Lauka atmiņu grāmata mani iepriecināja, bija pat pārsteigums. Grāmatā ieraudzīju viņa rokrakstu, pārfotografētu kā paraugu no viņa Sibirijas, Ķīnas, Japānas un tālo jūru piezīmju grāmatiņas.. Šo rokrakstu puikas gados Ciršņos biju redzējis mūsu lopkopības grāmatās, skaidrs, gandrīz kaligrafisks. Toreizējiem malēniešu večiem un arī jauniešiem viņš pastāstīja tikai svarīgākos notikumu, gan Sibirijā, gan tālajos jūras ceļos, Man pat vecumā un svešumā atceroties pamatskolas gadus un savas mājas, tur gaŗām aizslīd Sibirijas vilcienu varza ar dažādu tautību zaldātiem, laupītājiem, lāčiem un apmulsušajiem nelaimīgajiem vietējiem iedzīvotājiem. No okeanu ceļa manā atmiņā visskaidrāk palikusi Ceilonas sala, kur Kārlis ar dažiem draugiem tīrās miermīlības dēļ, sagājuši „bombardēšanā" ar celoniešiem.

Latvijas brīvības gados mūsu laikrakstos un daudzinājumos, šķiet, vairāk tika pieminēts Imantas pulks. Varbūt tādēļ, ka aiz Urāliem, nelielajā pilsētā Troickā, Sibirijas galējos rietumos, bija daudz sarežģītāka situācija nekā Tālajos austrumos. Vērtīgi ir izlasīt un pārdomāt šo dienas grāmatu par Troickas pulku. Paldies Kārlim Laukam!

V. Pelēcis Minesotā, ASV

NEIZPROTAMA RĪCĪBA

Atradīsies reti kāds, kas nebūs kaut ko dzirdējis par neatlaidīgo pretkomūnisma cīnītāju un dziļi reliģiozu vīru Čikagā — Teodoru Zieriņu. Viņa vēstules parādījušās daudzos lielajos ASV laikrakstos, viņa demonstrēšana ar plakātiem Čikagā daudzas reizes izpelnījusies vietējo televīzijas raidītāju ievērību, pievēršot arī preses uzmanību. T. Zieriņš arvien reaģējis ātri un trāpīgi visur tur, kur Pad. savienība neievēro cilvēka tiesības, ierobežo brīvību, vēršam un dažādu plaši pazīstamu mes okupantiem T. Zieriņš ir vairāk nekā dadzis acī. Ne velti turienes izdevumi viņam veltī gaŗu gaŗās slejas, lai to diskriminētu un nomelnotu T. Zieriņa lielā priekšrocība vēl ir — laba pazīšanās ar daudziem ASV politiskās dzīves, valsts vadošām un dažādu plaši pazīstamu organizāciju amatpersoinām. Pārsteidz, ka dažkārt par T. Zieriņa rīcību dzirdamas zobgalīgas piezīmes no tautiešiem. Tā tas bijis arī nesen, kad Čikagā viesojušies Latvijas okupācijas iestāžu sūtītie pārstāvji — komponists Pauls Dambis un dzejnieks Māris Čaklais un T. Zieriņš demonstrēja ar plakātu. Aizkaroŝas piezīmes izteikuši pāris iebraucēju no „provinces". Pēc tam Grand Rapidos parādījusies kāda „taisnošanās" vēstule, kas piesūtīta vairākām organizāciju amatpersonām. Anonimas vēstules Grand Rapidos agrāk saņēmuši arī daži citi, kuŗu nostāja bijusi pret sadarbošanos ar okupācijas varas sūtītiem pārstāvjiem.

Valters Zirnītis ASV

ZILAIS LAKATIŅŠ SKAŅU PLATĒ

Daži vārdi pie V. Irbes un V. Moras piebildēm par Zilo lakatiņu LA 27. janvāŗa numurā: Nošu man nav, bet skapītī, nu jau gadus 20 vai vairāk, ir kāda skaņu plate, Melvaton V 1028. Cirkst tā gan pamatīgi, toties uzrakstus var izlasīt bez brillēm: ZILAIS LAKATIŅŠ — valsis. A. MELBĀRDIS, iedziedājuši brāļi Vinteri, Arvīda Sundina orķestŗa pavadījumā. Zīmīgi, ka plates otrā pusē tie ieskaņojuši Dzintru — dažā ziņā Zilā lakatiņa priekšteci. Un kuŗš cits gan Alberta Melbārža meldijas pazina labāk par Alfredu Vinteru!

A. Z. Ontario

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St., Toronto
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1582A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5385 Yonge St., suite 20. Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Slavas dziesma Kristum

(Janīnas Babres Meditācija naktī.)

Kas gan no mūsu tautiešiem, garīgo vērtību meklētājiem, nepazīs dzejnieci Janīnu Babri, nebūs lasījis viņas dzeju, tāpat rakstus periodikā. Lasu un priecājos par viņas jauno dzejoļu krājumu Meditācija naktī. Es domāju, nepārspīlēšu, ja teikšu, ka otras līdzīgas dzejnieces vai dzejnieka mūsu garīgajā literātūrā pašreiz nav.

„Es Tevi meklēju, Tavas pēdas meklēju Jeruzālemē, staigāju akmeņaino ceļu uz Emausu; Tu arvien tālāk manī aicināji. Tad nonācu pie Tava kapa un rūgti raudāju. Kas novels lielo akmeni? Kur paliki? Nezināju..."

Dzejniece meklē Kristu, mēģina saskatīt Viņu — dievišķo katrā garāmgājējā, katrā cilvēkā. Mēs nesam Viņa līdzību, teikts svētos rakstos. Dzejniece lūdz: „Palīdzi man, Kungs! Es saucu, es limstu. Tavs zizlis — koka krusts, kronis — ērkšķu zars, bet malks Tev žults un etiķis." Vai atkal: „Tu mani nesi sava krusta vietā. Lai Tavas svētās kājas asiņo, es neredzēju to." Dzejniece domā un izjūt, ka balss, kas cilvēka dvēselē vibrē, ir pats Dievs — sākums un mūžība.

Janīnas Babres trešais dzejoļu krājums Meditācija naktī, tāpat kā iepriekšējie, veltīti Kristum, Dievam; atšķirība tikai tā, ka šajā krājumā dzejniece arvien runā par mīlestību, tai veltīta viņas augstā dziesma. Savā dzejas izteiksmē dzejniece runā katram saprotamā valodā, piem.: „Tava mīlestība ir labāka par vīnu, Tavs vārds ir izlieta eļļas smarža," un turpina, ka Viņš (Kristus) gana savu ganāmpulku starp lilijām (138. lp.) Tik skaists ir dzejnieces izteiksmes veids! Vai gleznainākī vēl kāds spētu aprakstīt Kristus mīlestību? Janīna Babre izjūt, ka dvēseles valoda pārtop, atgriežas pie Dieva: „Es atgriežos uz pirmsākumu." Kādā vietā viņa vēl raksta: „Kungs, es nesaprotu — Tavi svētie priecājas arī tad, kad jācieš. Es pieņemu un atdodu, lai mana sirds ir Tava upura mīlestības biķeris" (129. lp.) un atkal: „Es sēdēšu pie Tavām kājām, dzeršu katru Tavu izteikto vārdu ar atpestītās Magdalēnas izslāpušo dvēseli" (125. lp.).

Dzejniece dzied arī par mūsu dzimteni Latviju. Viņa apraksta Jāņu vakaru, stāsta par sieru ar „ķimeņu acīm", ko atvedis ciemiņš, sējusi latviešu māte: „Tam Jāņnakšu smarža" un jautā: „Kur Jūs tagad līgojat Jāņus? Neprasi, neprasi — gaduskaits sajaukts — Līgo, ja tas vēl kur skan, tad to neviens nesadzird. Mēs līgojam, kad varam" (dzejolī Jāņu siers). Aizkustinoši Janīna Babre raksta par Latvijas maizi: „Vai esmu cienīga baudīt Latvijas svēto maizi? Noslīgstu ceļos kā dievgalda priekšā. Latvijas māte, piedod man! Arāj, kas ari un sēji, piedod man! Mani svešzemes apcirkņi tukši, klētīs putekļu milti", turpina dzejniece. Drebošās rokās viņa tur Latvijas svēto maizi, dala to visiem, „kam, tāpat kā man, pietrūkst Latvijas spēka." (Latvijas maize 127. lpp.).

Dzejniecei gleznains, dievišķīgs ir Latgales — mātes tēls. To viņa pielīdzina Dievmātei. Viņas dzeja ir patiesa un skaista. Dzejolis meditācija naktī, ko izvēlējusies grāmatas titulam, atkal beidzas ar Kristus mīlestības apliecināšanu: „Man Tu esi grāmata, kur visās lapās ir rakstīts — mīlestība." Grāmata iesieta glītos audekla vākos, mākslinieciski darināta viņete — linu ziedu druva. Iepriecinoša dāvana katram gadījumam. Skaistā, mākslinieciskā apdarē tā izdota Luvenā, Beļģijā.

E. Alka-Gaigala

Dārgi maksāts

Jo jūs esat dārgi atpirkti. Tad nu pagodiniet Dievu ar savu miesu!

1. Korintiešiem 6,20

Ja mums tiek laime, liela laime, tad zinām, ka mūsu laime ir tik liela tādēļ, ka par to dārgi maksāts.

Ar ko maksāts?

Ar trūkumu, bet ar lielu centību. Ar vilšanos, bet ar lielu uzticību. Ar cilvēka ļaunprātību, bet paturot tīru, gaišu sirdi. Ar nelaimēm, ciešanām un nāves briesmām, bet lielu ticību, kas palīdz visu pārvarēt.

Paaudzes nākušas un gājušas, bet palikušas tās pašas lielās dzīves patiesības: kas grib maz maksāt, tas iegūs tikai ko lētu. Tā tas ir vēl šodien, kā tirgū, tā arī dzīves laukā.

Ko mūsu paaudze vēlas? Vai tā vēlas maksāt lētu cenu un apmierināties ar tukšu, nožēlojamu dzīvi?

Kad baznīcas gadā pienāk laiks, kad pieminam Kristus ciešanas un krusta nāvi, tad arī saprotam, cik daudz par mums maksāts. Vai to neatgādina Jēzus agrā un nepelnītā nāve? Atmests no tiem, kam Viņš bija brīnuma kārtā palīdzējis. Pielīdzināts noziedzniekam, panesdams kaunu un izsmieklu, vajāšanas un nāvi. Cik daudz ir maksāts, lai Dieva Dēla upuris mums nestu atpirkšanu no grēka un nāves!

Var likties savādi, ka ciešanas laika garīgajām dziesmām it kā līdzi iet kāda neizprotama skaņa. Tās dzied par Kristus ciešanu un nāvi, bet tajās līdzi arī skan kāda spēcīga prieka skaņa, kas izpaužas pateicībā un pat slavā Dievam. Kristus noziedzniekam pielīdzinātā nāvē un slava Dievam. Kā tas var būt savienojams?

Ar Viņa nāvi mēs esam atpirkti, tādēļ atpirktie slavē un Viņam pateicas. Ne tikai ar dziesmas vārdiem vien, bet ar jaunu, atbrīvotu cerību, ar šķīstītu, atjaunotu sirdi un prātu, ar jaunu dzīvi Dievam par godu.

To iegūst tie, par kuriem tik dārgi maksāts!

Mīļais debesu Tēvs, mūžīgais Dievs! Mēs Tev pateicamies un Tevi slavējam, ka Tu savu Dēlu neesi taupījis un to nodevis par mums. Palīdzi, lai mūs nebiedētu ne pasaule, ne grēks, ne nāve, jo caur Viņu pasaule uzvarēta. Viņam, kas par mums dārgi maksājis un mūs atpircis, lai slava, gods un pateicība!

Kārlis Arnolds Birznieks

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRIDIS

Evaņģelijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īssvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,

P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155

U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". **Mateja ev. 4—4.**

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

4. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-156, Carlton St un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

18. februārī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma māc. I. Gaides referāts. Dāmu kom. sarīkojums.

25. februārī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkotais bazārs.

4. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodē. Plkst. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

11. martā pl. 11 dievkalpojums. Draudzes dibināšanas 30 gadu atcere.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

18. februārī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma: pl. 14 draudzes pilnsapulce baznīcas zālē.

25. februārī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda jauniešu grupai.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

18. februārī pl. 16 divekalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

25. februārī pl. 16 dievkalpojums un pēc tā draudzes gada sapulce ar pārskatiem par dr. darbu un dr. padomes pārvēlēšanu.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y

MONTREALA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

16. februārī (piektdien) pl. 19.30 draudzes namā māc. Lauma Lagzdiņa.

17. februārī (sestdien) pl. 19.30 draudzes namā māc. Lauma Lagzdiņa.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

25. februārī pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. E. Ķerģis no Hamiltonas.

11. martā pl. 14 māc. Ž. Kristberga Draudžu dienās Saulaknē piekšlasījums: Ticības dzīves izkopšana, spediķa vietā.

18. martā pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. J. Cālītis. Pēc tam sanāksme, kuŗā runās māc. J. Cālītis.

18. aprīlī pl. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi, jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas radio raidījums „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 23 gada gājumā

Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Hunting St., Toronto,

no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros

Radio FM CBN 107.7 24 stundas Tel. 889-3126.

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY NOVA - CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5. Tālr. 531-3098

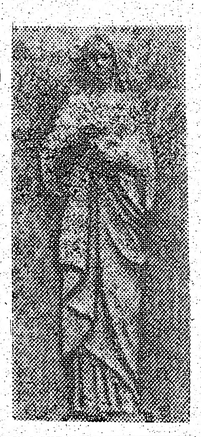
Gatavo piemineklus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street, Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7589

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
5385 Yonge St., Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.
445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.
SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY
MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ziemeļu novada dāmu komiteja 14. janvārī pēc dievkalpojuma rīkoja siltas pusdienas. Bija ieradušies ap 150 cilvēku. Priekšnesumu daļā Fr. Kurats lasīja jautrus sacerējumus par rudeni un mīlestību, dažus arī ventiņu mēlē. Paredzētā skatuves mākslinieka K. Ģērmaņa uzstāšanās nenotika viņa saslimšanas dēļ.

Vk

KLĪVLANDE

● Apvienotās draudzes dāmu komiteja 21. janvārī, pēc dievkalpojuma rīkoja draudzes pācpusdienu ar siltām pusdienām. Māc. L. Grendze stāstīja, kā sakušies kulti un sektes. Pēc referāta pieminēja māc. L. Grendzes piecu gadu kalpošanu Apvienotai draudzei. Dāmas bija gādājušas par ziediem un jubilejas kliņģeri. Draudzes ganam pateicās draudzes priekšnieks T. Berkulis un pasniedza velti. Pateicību saņēma arī mācītāja dzīvesbiedre M. Grendze par draudzes skolu vadību un rosīgu piedalīšanos draudzes dzīvē.

● Veco latviešu strēlnieku kopa rīkoja Ziemsvētku kauju atceres aktu Apvienotās draudzes namā. To ievadīja māc. K. Briedis ar svētbrīdi. Par kauju norisēm referēja kopas priekšnieks J. Ozoliņš, kas pats bijis šo kauju dalībnieks. Labi sagatavotā un plašā priekšnesumu programma sākās ar A. Kalnapuķes melodeklamāciju E. Gruzes kokles pavadījumā. V. Kubuliņš spēlēja vijoles solo. Ar deklamācijām plašo klausītāju saimi iepriecināja L. Ūdre. Patriotiskas dziesmas dziedāja baritons A. Kalnapuķe L. Zemesarājas klavieru pavadījumā. Dāmas bija klājušas azaida galdu.

● Gaismas akcijas Klīvlandes kopa baznīcas lejas zāles vitrīnā ievietojusi iespaidīgu plakātu ar Laimoņa Niedres portretu un foto attēlus no sagrauto dzimtenes dievnamu drupām. Plakāts katram pārskatāmi atgādina bezdievīgā komūnisma vardarbību un nepatiesību, kas valda mūsu dzimtenē.

● Uz 85 aizvadītiem mūža gadiem atskatījās Paulis Kubuliņš. Latvijas valsts pastāvības gados viņš darbojies pašvaldības dienestā. Klīvlandes tautiešu saimē arvien piedalījies dažādos sabiedriskos pasākumos un vienmēr ieradies sarīkojumos un dievkalpojumos. J. E.

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

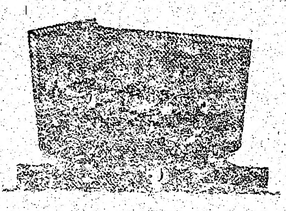
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

Jūs piederat Kanadai

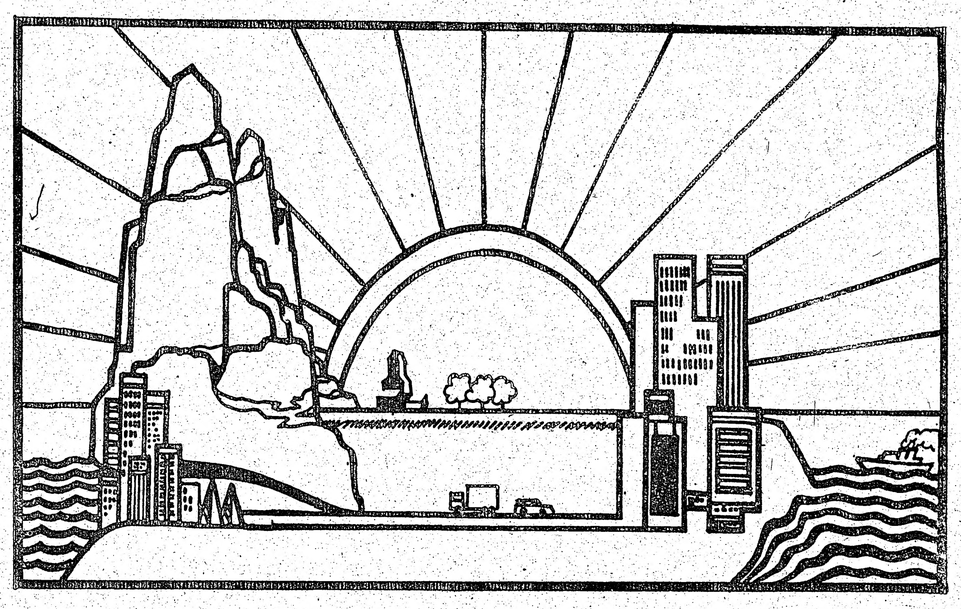

. . . un Kanada pieder jums

Kanada ir jūsu zeme.
Ikviena province, ikviena pilsēta, ikviens ciems.
Atlantika piekrastes provinces austrumos, valdzinošais valsts galvaspilsētas rajons, augstie kalnu ieži un aiz tiem tālie rietumi.

Zeme ar izcilu dabas skaistumu, ar izsmalcinātību un vienkāršu draudzību. Ar veselu rindu pieredzējumiem atvaļinājuma laikā, ko neviena cita zeme jums nevar dot.

Iepazīstieties šogad ar kādu Kanadas provinces daļu.
Kanadā ir tik daudz skaista ko redzēt.

Canadā
So much to go for.

Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

G. Rode . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

brīvība un pašnoteikšanās tiesības. Šī ideja sāka iesakņoties vēlāk. Šie izdevumi izplatījās daudzās lielākajās Eiropas Krievijas pilsētās, tāpat Transsibirijas dzelzceļa pilsētās Āzijā, bet 1962. gadā sasniedza Rīgu.

Latvijā tanī laikā bija sākusies masveidīga kolonizēšana, pretestība partizānu karā bija salauzta, to dalībnieki vai atbalstītāji noslepkavoti vai izsūtīti. Toreiz bija iestājusies pēckara depresija, bet sākās arī meklējumi pēc jauniem cīņas veidiem. Tajā laikā notika nacionālkomūnistu sagrāve, bija arī dzimusi Baltijas federācijas ideja. Jaunie cilvēki Rīgā pirka šos pašizdevniecības izdevumus. Komūnistu diktatūras celtajā aizsprostā bija radies „caurums", pašizdevniecības sēto ideju vārdā radās pretpadomju grupas dažādos slāņos, pat padomju bruņotos spēkos. Kritiskie raksti lasītājiem atvēra acis, ka komūnistu saimniekošanas rezultātā Krievijas lauksaimniecība, rūpniecība un celtniecība ir katastrofālā stāvoklī, izejvielas izsaimniekotas bez kāda labuma, attieksmes ar satelītvalstīm un Ķīnu saspriegtas.

Sākot ar sešdesmito gadu vidu, vairums politiski ieslodzītobija saistīti ar nelegālo literatūru, bet brīvībā palikušie par represijām mēģināja informēt rietumus. Ieslodzītie rakstīja daudzas sūdzības no ieslodzījumu vietām. Kad nometņu vadība tās nenosūtīja padomju iestādēm, tās nelegāli noorganizēja izsūtīt uz ārzemēm. Radās Tekošo notikumu chronika, ko regulāri izsūtīja uz rietumiem. Krievu intelligence ieslodzījumu vietās iepazinās ar nacionāliem jautājumiem.

Maksimova un Bukovska 1978. gada 25. novembrī datētā un 18 no Pad. savienības izraidīto krievu disidentu parakstītajā paziņojumā atzīts, ka Baltijas valstīs referendumā par izstāšanos no Pad. savienības var piedalīties tikai tie, kas valsts neatkarības zaudēšanas brīdī bijuši šo valstu pavalstnieki vai to pēcnācēji.

Disidenti vēršas pret jebkādu diktatūru. Tie prasa demokratiju, kas nav savienota ar komūnistu partijas vienvaldību, prasa pašnoteikšanos verdzinātām tautām, bet krievu disidenti par gala mērķi uzskata Krievijas demokratisko republiku.

Sarīkojumu DV namā ar īsu uzrunu ievadīja A. Braunfelds, bet pēc referāta G. Rode atbildēja uz jautājumiem. Berklava kustības mērķis bija slēgt Latvijas robežas, lai nepieļautu zemes izlaupīšanu. Vladimiras cietumā viņš sadarbojies ar krievu disidentu Bukovski. Maskavas sāktā akcija ar pazīstamāko disidentu izraidīšanu no Padomju savienības radījusi pretestības kustībā atplūdus līdz jaunu spēku iesaistīšanās laikam. Vērojama plaisa starp politbiroja vecajiem un jaunāko paaudzi.

G. Rodem ir referāti par trim tematiem, viņš runās dažādās latviešu kolonijās katru dienu, nobeidzot braucienu Vašingtonā 25. februārī; Toronto viņš runās 20., 21. un 22. februārī. Vk

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu iecilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368. Nikolajs (Nick) Mednis

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GŪGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4K 1K5. Tel 924-1468
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

TEAKWOOD mēbeles
791-2955
Hwy 7
Pārdošana noliktavā
Airport Rd.
Yonge St.
Einar Clausen Ltd.
Steeles Ave.
Don Caster Ave.
881-0000

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elka Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2885
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 366-8811
Lielā izvēlē lietas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējas un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dažpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un treš. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piekt. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION
491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5
Tālrunis 922-2551
Biroja atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.
Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5
Tālr. 533-9415
Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
19 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 1T4. Tel. 522-7369
Biroja atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.
Augšminētie birouji vasaras brīvdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts treš. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas konta un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKU VAI KARTĪTI
Par čeku konta maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturtdaļiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā, procentus
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem mantotajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzņēma pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅŠTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 10.00% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus piešķir noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājuma un tie netiek ņemti vērā. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa noteršanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $500 min. par 9.75% gadā procentus aprēķina katra mēneša beigās.

KRSP UN KRSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atšķiro pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — padara 12%.
Atšķirta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atšķirta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošinājumi pilnā apmērā ar noguldījumu kredītsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 15% gadā.
Jaunu automašīnu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. **Īpašnieks K. KEDZIERSKI**

Saulaines pārvalde meklē Sv. Jāņa ev. lut. draudzes
BĒRNU VASARAS NOMETNEI
saimnieci un virtuves darbinieces.
Labs atalgojums un izdevīgi darba apstākļi.
Tuvākai izziņai zvanīt vakaros 757-5589

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Piegaro pasūtījumus brokastu un pusdienu trauciem (īpašāji latviski medus dzeltenā un zaļi).
ZIGFRĪDS JURĀNS — ZIGFRĪDS ART POTTERY
1485A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-6162

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884
PUĶES - GRĀMATAS
DAILAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu pušu pasūtījumu izpildīšanu uzņemsies. Ināra un Arvīds Tīrami

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS
meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.
Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr.,
Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $20.00
☐ 6 mēnešiem $10.00
☐ 3 mēnešiem $ 5.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārdā

Viru koŗa Viesturs . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

mu bija teicams kāpinājums priekšnesumam.

J. Vītola dziesmā Klusi tu sirds sākuma daļā koris drusku noslīdēja, tā ka radās maza disonance ar klavierēm, bet otrā daļā ievirzījās sliedēs un nobeidzās vislabākā saskaņā. P. Aldiņa pirmatskaņojums Nāc, Ūsiņi, vecais brāli ar t. dz. tekstu deva pilnīgu cilvēciskas būtības atspulgu kā dziesmas, tā arī izpildījuma skanīgumā. Gandrīz to pašu var sacīt par otras daļas pēdējo dziesmu — G. Geduļa Meitas mani mellu sauca, ar tautasdziesmas tekstu, ko pēc publikas vēlēšanās koris atkārtoja.

Trešās daļas pirmā, Emīļa Melngaiļa dziesma Meita sēde kuražās, t. dz. teksts, pati par sevi dod lābāko kritiku, piemīnot komponista E. Melngaiļa vārdu — ja kādam slikts garastāvoklis, tas lai ejot paklausīties laba koŗa izpildītas Melngaiļa dziesmas un būs izārstēts. Tur ir bezbēdīga bravūra. Vieglums un prieks dara godu un ceļ koŗa un dirigenta mūzikālo darbu.

Jaunā komponista J. Beloglāzova pirmatskaņojums Cīrulīti mazputniņi, t. dz. teksts, ar sērīgo pieskaņu ir tik sološs, ka neviens koris nebūs kļūdījies, uzņemot Beloglāzova dziesmas savā repertuārā.

G. Geduļa Jāņu dziesma (t. dz. teksts) un L. Vīgnera Kalējiņi bāleliņi ar R. Blaumaņa tekstu klasificējamas kā koncerta naglas. Abas arī pēc apmeklētāju vēlēšanās atkārtoja.

Ar pianista tvērienu klavieŗu pavadījumus izpildīja Pēteris Zariņš. **Adolfs Grigals**

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos latviešu valodā sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriģis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzeliņš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Ceļinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, ssak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaisītie dzejoļi	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
U. Rūtiņa — Vēl tā gribējās dzīvot	$7.00
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50
E. Malpass — Septiņos norīta pasaule vēl kārtībā, rom.	$8.00
Laiks, telpa, ļaudis III daļa	$26.00
Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Ziemeļnieku sanāksme

Lai atzīmētu vēsturiskās Ķirbēnu sapulces sešdesmit gadu atceri, Latvijas brīvības cīnītāji, kas piedalījās Ziemeļarmijas vienībās, pulcējās DV namā Toronto, kur ap 50 klātesošos uzrunāja LKOK A. Ameriks, plašākā stāstījumā pakavējoties pie šīs sapulces vienprātīgām atziņām un sevišķo nozīmi Latvijas atbrīvošanā.

Atceres sanāksmi vadīja Voldemārs Vīcs, aicinot ar klusuma brīdi godināt kritušos brīvības cīnītājus. Varoņu daudzinājumu un vairākus patriotiskus dzejoļus skandēja dzejniece Biruta Senkēviča, bet vanadžu koŗa Zīle solistes Dzidra Egle, Kristīne Vīkmane una Ženija Vītola, Astras Ikšes-Vītolas klavieŗu pavadījumā dziedāja vairāku tautasdziesmu sabalsojumus.

Ziemeļniekus sirsnīgiem vārdiem sveica strēlnieku pārstāvis P. Puļķis, no „burtniekiem" J. Palieps un no DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots, pasniedzot A. Amerikam Valmieras pulka vēsturi. Šo vēsturisko izdevumu kā pateicību par patriotiskās dzejas sniegumu saņēma arī B. Senkēviča, bet Zīles koŗa dalībnieces ziedu veltes.

Sarīkojuma nobeigumā DV Toronto nodaļas vanadzes bija klājušas kafijas galdu, vakara dalībniekiem vēl pakavējoties seno dienu atmiņās, tā stiprinot domu par nākotnes Latviju.
R. N.

Gatavo
segas un spilvenus
pildītus ar dūnām un spalvām katrā lielumā un kvalitātē.
Zvanīt 787-9021

Crest Motors Custom Service
labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.
S. Miķelsons, latviešu uzņ.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
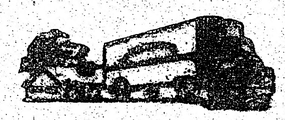
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1463, Toronto

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES
Zvanīt vakaros
V. Ivāns 763-3374
R. Bulovs 638-5478

1284 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams — **Tel. 465-5225** — **Daugavas Vanagu klubs**

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2R 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašniekiem!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

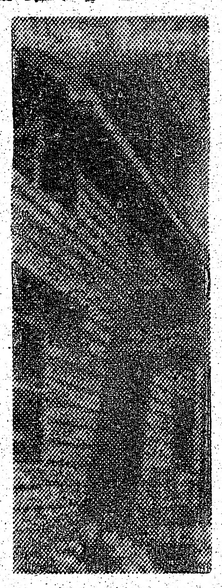

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARKĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 — Īpašnieks Arthurs Mikne
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

RATAS

— IGAUNU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.

Latviešiem atlaide

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1400

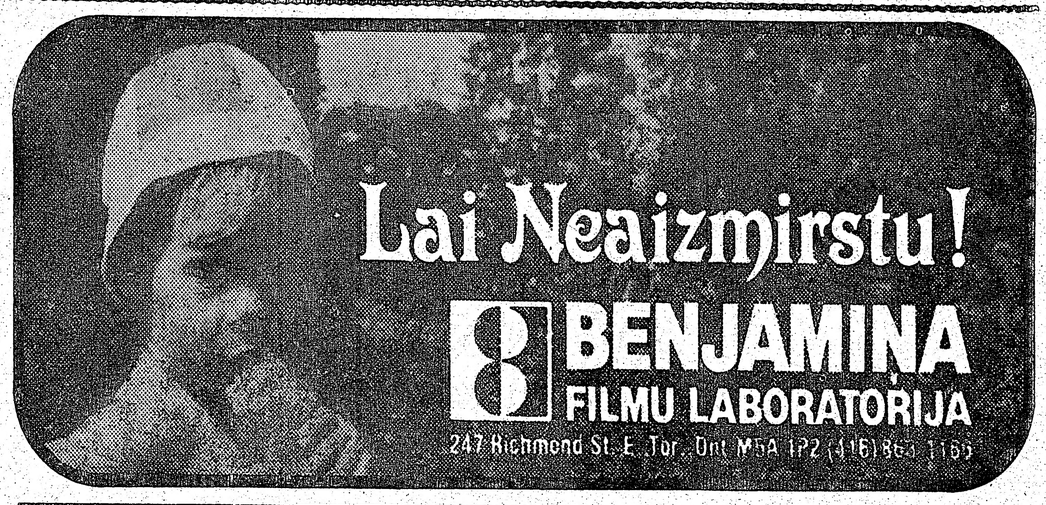

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 — *Ausma Miķelsone*

VALUPE

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss., Ms. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram karti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.—

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlēcu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 533-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale

221-1159

SKYLINE

2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9

533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI UN APDROŠINĀŠANA

Ilmārs Jankovskis
Realtor

Latviešu nacionālā fonda Zviedrijā izdotā pastkarte angļu valodā aicina apturēt krievu iepludināšanu Baltijas valstīs.

LABOJUMS

Zem ievietotā J. Liģera foto attēla (LA 13. janv.) jābūt šādam parakstam: „Latviešu kara veterānu-strēlnieku biedrības 6. janv. Ziemas svētku kauju atceres sarīkojuma vecie strēlnieki un 1. Pasaules kara dalībnieki — brīvības biedri."

O. Dz.

Makšķernieku sacensības

DV Toronto nodaļas rīkotās makšķernieku sacensības Simko ezerā 11. martā no pl 7 līdz 12. Aicināts piedalīties ikviens makšķernieks un makšķerniece. Balvas visām klasēm. DV Toronto nodaļas ceļojošo balvu varēs izcīnīt tikai nodaļas biedri. Uz pārējām balvām visiem vienādas tiesības. Tuvākai informācijai zvanīt: V. Īvāns, 763-3374 un Svīte, 241-3816. Sacensības notiks Keffer's Marine, 51 Lake Dr. N. apvidū.

LELBA pārvaldes vēlēšanas

Janvārī beidzās Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā (LELBA) pārvaldes vēlēšanas korespondences ceļā. LELBA pārvaldē uz 3 gadiem ievēlēti (iegūto balsu skaita kārtībā): 4 garīgie locekļi (no 12 kandidātiem) — prāv. A. Voitkus no Montrealas, prāv. R. Āboliņš — Sietla, māc. J. Cālītis — Toronto, māc. V. Vārsbergs — Čikaga; kandidātos paliek prāv. A. Veinbergs — Vašingtona un prāv J. Turks — Kalamazū un 3 laicīgie locekļi: Dr. J. Robiņš — Mineapole, prof. Dr. E. Reinbergs — Toronto, Dr. A. Rūsis — Vašingtona; kandidātos paliek A. Trautmanis — Ņujorka un V. Rūsis — Sietla. Revīzijas komisijā ievēlēti: P. Bukāns — Sietla, T. Pētersons — Losandželosa un A. Stepe — Detroita.

A. B.

Pirmo reizi tik plašs stāstījums par dzīvi okupētajā Latvijā.

Veterinārārsta Eduarda Ātrena

Nekad nevar zināt, ko tie . . .
atkal izgudros.

Grāmatā pastāstīts 30 gados redzētais un piedzīvotais gan pilsētās, gan dažādos lauku novados. Latviešu dzīve kolchozos un sovchozos un tur bezjēdzīgā saimniekošana lauksaimniecībā.

Grāmatas, kas iznāks 1979. g. pirmajā pusē, cena 18 ASV dol., un brīvā tirgū nebūs dabūjama. Sakarā ar to iepriekš pieteikšanās termiņš pagarināts līdz š. g. 30. martam. — Cena $14 — ASV dolaros.

Pasūtinājumi adresējami: Latviešu kreditsabiedrība, 491 College St., Toronto, Ont., Canada M6G 1A5 E. Ātrena Grāmatu kontā Nr. 5618 vai Amber Printers and Publishers Ltd., c/o E. Ātrens, 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. E. Ātrena tel. 767-0592.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

KALAMAZŪ

● Izcili īpatnējais telpu dekorējums, pie kā daudz bija piestrādājuši A. Bārzdelis un A. Gīrupnieks, greznoja 3. februāra Latviešu biedrības dāmu komitejas masku balli „Disco". Priekšnesumos ar „disco" dejām skatītājus uzjautrināja Dace Lorence-Lozana. Deju mūziku spēlēja A. Doniņa kapella no Grand Rapidiem. Publikas nobalsojumā 3 maskas saņēma godagas: 1. v. Mārīte Laucēna, 2. v. Mirdza Zeimele un 3. v. Ilze Bērziņa. Godalgas pasniedza dāmu komitejas priekšniece H. Pole.

● Latviešu biedrības rīkotais Kultūras daudzinājums ar 3 dienu programmu risināsies no 2. līdz 4. martam. Programmā piedalās vairāk nekā 100 personas, lielākais vairums jaunnatnes.

● No kopējā 18. novembŗa dievkalpojuma 208 dol. kolekte nodota Latviešu baznīcas rīdienas fondam. V. B.

GRAND RAPIDI

● Cent Community slimnīcā 26.janvārī mirusi 85 g.v. Erna Leite, dzim. Baldriņa. Nelaikes dzimtā vieta bijusi Dobelē. Viņa beigusi Franču liceju, 1. Pasaules kara laikā devusies bēgļu gaitās un dzīvojusi Ukrainā, atgriežoties dzimtenē 1922.gadā. Pēc apprecēšanās ilgus gadus dzīvojusi Bauskā. Otrreiz bēgļu gaitās nokļuvusi Vācijā, uzturējusies Švarchofenas, Marktredicas un Nirnbergas nometnēs. Grand Rapidos dzīvoja meitas un znota ģimenē. Vīrs miris pirms vairākiem gadiem, viens dēls kritis 2. Pasaules kara laikā.

● Pirmais latviešu pensionāru biedrības saiets šimī gadā notika 29.janvārī Latviešu biedrības namā. To ar uzrunu atklāja sab. kultūrālās nozares vadītāja Elvīra Brūna. Slīdītes no sava Austrālijas apmeklējuma rādīja agr. Aina Tālberga. Galda lūgšanu pirms kopējām pusdienām teica Dr. R. Markus. Pēc biedrības priekšnieka J. Sulaiņa aicinājuma godināja jubilārus Liliju Strazdiņu un Mariju Putāni ar 75 dzīves gadiem un Edīti Biezo un Jāni Āboliņu, kas bija aizvadījuši 65 mūža gadus. Pensionāru biedrības biedru skaits turpat jau sniedzas pie simta. Saietā piedalijās 54 personas, arī no Lansingas.

● Draudzīgā aicinājuma atceres aktu latviešu skolā ar svētbrīdi ievadīja skolas priekšniece māc. Vera Fricsone. 8. klases skolēni lasīja par Draudzīgo aicinājumu. Audzēkņu skandēja dzejoļus. Draudzīgais aicinājums skolai devis 356 dol. un citas veltes. Skolas priekšniece pateicās visiem skolas atbalstītājiem un paziņoja, ka visčaklākais latviešu grāmatu lasītājs bijis 9 gadus vecais 5. klases audzēknis Ernests Felkers, kas izlasījis 10 grāmatas.

● Lai koordinētu ALA biedru karšu izplatīšanu Grand Rapidos, Latviešu biedrība, Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudze, Vienības draudze un DV apvienība vienojušies, ka šo darbu veiks A. Balodis, 103 Melbourne N. E., tālr. 363-2296), A. Redlichs (1306 Boston S.E., tālr. 452-9592), J. Siliņš, (1420 Holborn N.W., tālr. 453-5262) un J. Sproģis, (1461 Plas S.W., tālr. 538-0747).

● Organizāciju padomes sēdē par prezidējošo organizāciju 1979.g. izraudzīta Vienības draudze; šīs draudzes pārstāvis padomē ir Augusts Redlichs.

● Latviešu pensionāru biedrības 4. februāŗa sarīkojumā Latviešu biedrības namā Dr. Alfreds Birzgalis lasīja referātu par slepkavības un pašnāvības tieksmēm cilvēkos, tematu plaši izgaismojot pēc pašа ilggadējās pieredzes ASV un ar statistiskiem datiem. Sarīkojumu atklāja Elvīra Brūna.

● Latviešu biedrības bibliotēkā grāmatu skaits pielielinājies. Iegādātas jaunas grāmatas un paņemtas ziedotās. Latviešu biedrības dāmu komiteja un biedrības valde bibliotēkas vajadzībām nodevusi katra pa 100 dol., bet atsevišķi ziedotāji 178 dol. Bibliotēku vada Ernests Pētersons ar palīgiem.

V.Z.

Latviešu mākslinieks O'Keefe centrā

Laikraksta The Toronto Star recenzents Garijs Maikels Daults apcerējis Kanadas nacionālā baleta komitejas Okīfa centrā rīkoto izstādi — Gallery Selections, kas turpinās visu Kanadas nacionālā baleta izrāžu sezonu. Klāstā ir 70 autoru 104 darbi — gleznas, skulptūras un fotogrāfijas. Darbu tematika ir dažāda, starp tiem darbus ar balletmākslas tematiku izstādījuši seši mākslinieki, to vidū arī Ēriks Dzenis, kas piedalījies visās līdzšinējās baleta izstādēs. Šoreiz mākslinieks piedalās ar 12 eļļas, akvareļa, pasteļa un jauktas technikas darbiem. Savā rakstā recenzents piemin arī Ēriku Dzeni.

● Laikraksta The Globe and Mail korespondente Zena Čerija, kas apraksta izcilus sabiedriskus notikumus Toronto, atzīmējusi arī Kanadas vācu saimniecisko uzņēmēju un profesionāļu apvienības 26. gadskārtējo banketu un balli Inn on the Park viesnīcā, kur piedalījušies 275 prominenti viesi, to vidū arī Toronto pilsētas galva Džons Suells un Rietumvācijas konsuls Ernests Ginters Kochs. Daudzo vācu tirdzniecisko uzņēmumu vadītāju vidū bijis arī barons un baronese Hasso Geza von Diergardt-Naglo un Volkswagen Inc. pārstāvis latvietis Bruno Rubess.

Sīkās ziņas

● ASV seifos glabājas 18,4 tonnu vāciešu konfiscētais zelts kopš Otrā pasaules kara. ASV atteikušās zeltu izdot, iekām Čechoslovākija ievēro cilvēku tiesības. Prāga vainojusi Vašingtonu, ka tā neievērojot Čechoslovakijas suverēnitāti. Zeltu pēc kara atrada Achenā, Rietumvācijā. Tas atrodas rietumu sabiedroto pārziņā. Franči un angļi būtu ar mieru zeltu izdot, bet Vašingtona ieskata, ka vispirms jānokārto ASV pilsoņu prasības par komūnistu nacionālizētiem īpašumiem pēc kara 72,5 milj. dol. vērtībā. Čechoslovākija jau divreiz mēģinājusi zeltu atgūt, bet senāts tam pretojies. ASV kongress neapstiprina jebkādu vienošanos, kamēr Čechoslovakija nav izkārtojusi savus cilvēka tiesību likumus.

● Sidnejā, Austrālijā, Stefans Pietrozis un viņa lietuviešu sieva baidījušies, ka padomju aģenti viņus varētu nolaupīt un aizvest uz Padomju savienību. Pirmo reizi kopš 1968. gada 81 gadu vecais Pietrozis iznācis no alas 10. februārī, jo viņa sieva Genoveva nomirusi. Viņš arī pirmo reizi saņēmis siltu ēdienu no Pestīšanas armijas. Ar sievu sācis dzīvot mežā 1951. gadā, 12 jūdzes no Sidnejas, kur pārtikuši no „meža žurkām", ogām un citas sameklētas barības, no ārpasaules pilnīgi norobežojoties, jo baidījušies, ka padomju čeka viņus varētu aizvest ar varu uz Pad. savienību. Viņi kā pārvietotās personas no Vācijas emigrējuši uz Austrāliju drīz pēc Otrā pasaules kara beigām. Pietrozis izteicies, ka reiz trīs vīri viņu ievilkuši savā automašīnā un gribējuši nolaupīt, bet izbēdzis un slēpušies ar sievu mežā. Ziņu sniedza laikraksts Toronto Star no Sidnejas.

● 15 g. v. Arnis Markitants, kas ir DV deju kopas Daugaviņa dejotājs Toronto, laikr. The Toronto Sun 13. febr. izdevumā savā vēstulē rakstījis, ka Toronto pilsētas galva Džons Suells gan stingri iestājies par homoseksuāļu tiesībām, bet vai viņš var atbildēt, kāpēc ir prēt latviešu, lietuviešu, igauņu un citu minoritāšu grupām Toronto, kas cīnās par savas dzimtenes brīvību? Pagājušā gada 20. jūlijā Toronto pilsētas padomē ierosināts priekšlikums (989), kas nosodījis Viktora Petkus un citu disidentu tiesāšanu Pad. savienībā. No 16 locekļiem Suells bijis viens no trim, kas balsojis pret šāda ierosinājuma pieņemšanu.

18. martā pl. 16.30 pēc dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcas zālē māc. Ā. Čopa referāts „Vecie un jaunie". Dāmu komitejas sarīkojums. Kafija.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē